

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„Na jedné lodi za poznáním“ 2016

Školní vzdělávací program ZŠ Poříčany

Platný od 1. 9. 2016

ČJ: ZŠ Poříčany/1/Řed/2016

ŠVP aktualizován k 1.9.2024

1	Identifikační údaje.....	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.3	Zřizovatel	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Úplnost a velikost školy.....	5
2.4	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.5	Charakteristika žáků	6
2.6	Podmínky školy.....	6
2.7	Vlastní hodnocení školy	7
2.7.1	Oblasti autoevaluace	7
2.7.2	Cíle a kritéria autoevaluace	8
2.7.3	Nástroje autoevaluace	8
2.7.4	Časové rozvržení autoevaluačních činností.....	8
2.8	Spolupráce s dalšími institucemi	9
2.9	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	9
2.10	Charakteristika pedagogického sboru	10
2.11	Dlouhodobé projekty	10
3	Charakteristika ŠVP	12
3.1	Zaměření školy	12
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	13
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	15
3.5	Začlenění průřezových témat	16
4	Učební plán.....	17
4.1	Celkové dotace - přehled.....	17
4.1.1	Poznámky k učebnímu plánu.....	18
4.2	Přehled využití týdnů.....	21
5	Učební osnovy	22
5.1	Český jazyk.....	22
5.2	Anglický jazyk	49
5.3	Další cizí jazyk.....	57
5.3.1	Německý jazyk	57
5.3.2	Ruský jazyk	62
5.3.3	Španělský jazyk.....	67
5.4	Matematika.....	72
5.5	Informatika.....	92
5.6	Prvouka	100
5.7	Přírodověda.....	107
5.8	Vlastivěda.....	114
5.9	Dějepis.....	120
5.10	Občanská výchova.....	131
5.11	Fyzika	139
5.12	Chemie	148
5.13	Přírodopis.....	153
5.14	Zeměpis.....	162
5.15	Výchova k umění.....	173
5.16	Výtvarná výchova.....	177
5.17	Hudební výchova.....	190
5.18	Výchova ke zdraví.....	198
5.19	Tělesná výchova	208

5.20	Pracovní činnosti	218
5.21	Volitelný předmět	231
5.21.1	Seminář z Matematiky	231
5.21.2	Konverzace v AJ	234
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	235
6.1	Právní vymezení	235
6.2	Obecná ustanovení	235
6.3	Způsoby hodnocení výsledků vzdělávání žáků	236
6.4	Hodnocení chování žáků	236
6.5	Zásady a pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků	239
6.5.1	Stupně hodnocení a jejich charakteristika ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření:	243
6.5.2	Stupně hodnocení a jejich charakteristika ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření:	244
6.5.3	Stupně hodnocení a jejich charakteristika ve vyučovacích předmětech s převahou výchovné zaměření:	246
6.6	Sebehodnocení žáků	247
6.6.1	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	248
6.7	Formy a metody ověřování vědomostí a dovedností a získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci, kritéria	248
6.8	Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	249
6.8.1	Hodnocení a vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení	250
6.8.2	Hodnocení a vzdělávání žáků s poruchami chování	250
6.8.3	Hodnocení a vzdělávání žáků s mentálním postižením	250
6.8.4	Hodnocení a vzdělávání žáků se zrakovým a sluchovým postižením	251
6.8.5	Hodnocení a vzdělávání žáků s tělesným postižením	251
6.8.6	Hodnocení a vzdělávání žáků s autismem	251
6.8.7	Hodnocení a vzdělávání s více vadami	251
6.8.8	Hodnocení a vzdělávání žáků z odlišného kulturního a sociálně nepodnětného prostředí a žáků cizinců s jiným mateřským jazykem než českým	252
6.9	Hodnocení mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů	252
6.10	Hodnocení žáka na vysvědčení	252
6.11	Slovní hodnocení	253
6.11.1	Kritéria slovního hodnocení	253

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: „Na jedné lodi za poznáním“ 2016

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola Poříčany, okres Kolín

ADRESA ŠKOLY: Školní 300, Poříčany, 28914

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Miroslava Musilová, MBA

KONTAKT: e-mail: zsporicany@zsporicany.cz, web: <http://www.zsporicany.cz>

DATOVÁ SCHRÁNKA: kd2nrqx

IČ: 49535021

IZO: 102386404

RED-IZO: 600045269

KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: Mgr. Matouš Kotek, Mgr. Eva Fišerová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Poříčany

ADRESA ZŘIZOVATELE: 28914 Poříčany 235

KONTAKTY:

Mgr. Hana Teršová

tel: 775763801

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2024

VERZE ŠVP: 3

ČÍSLO JEDNACÍ: ZŠ Poříčany/1/Řed/2016

DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 26. 8. 2024

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 30. 8. 2024

.....

ředitel školy

Mgr. Miroslava Musilová, MBA

.....

Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

ZŠ T. G. Masaryka a MŠ Poříčany je právním subjektem zřízeným obcí Poříčany. Škola sdružuje následující zařízení: základní škola, mateřská škola, školní jídelna, školní družina a školní klub.

Zařízení:	Kapacita:
Mateřská škola	81 – 72 bez udělení výjimek
Základní škola	290
Školní družina	90
Školní klub	30
Školní jídelna ZŠ a MŠ	450

Základní škola je úplná škola s 1.- 9. ročníkem. Jde o školu venkovského typu, kterou navštěvují žáci z Poříčan, Chrástu, Hořan, Klučova, Skramníků, Velenky, Žher i Českého Brodu. Dojíždějící žáci využívají převážně autobusy se zastávkou před branou školy, méně často spoje ČD.

Budovy základní a mateřské školy jsou umístěné ve společném areálu v klidné části obce a jsou obklopeny rozlehlou zahradou.

2.2 Vybavení školy

Školní budova je z roku 1933 s přístavbou v roce 1952. V roce 1987 byla přistavěna budova s kuchyní, jídelnou a hospodářským zázemím. V roce 2016 byla přistavěna kontejnerová přístavba s třemi učebnami.

Ve škole jsou kmenové učebny, počítačová učebna s trvalým připojením na internet, s dataprojektorem a interaktivní tabulí. Předmět pracovní činnosti vyučujeme ve školních dílnách. Školní družina využívá prostory školy i dalších objektů. Školní klub pracuje v samostatné učebně. Učební pomůcky jsou umístěny ve třídách a v kabinetech, odkud je žákovská služba podle potřeby přináší. Pro zázemí učitelů slouží sborovna, školní knihovna, kabinety.

K pohybovým aktivitám využíváme místní sokolovnu a hřiště, doskočiště na zahradě školy, areál školy, který využívá k činnostem i školní družina.

Pro společná shromáždění, školní akce i pohyb žáků o přestávkách slouží prostorná hala školy. Ve třídách I. stupně jsou odpočinkové koutky. Žákům je k dispozici školní obchůdek se svačinkami i nápojový automat.

2.3 Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání školy

Režim vyučování je koncipován v souladu s platným Školským zákonem, vyhláškami a nařízeními.

Pitný režim v době vyučování zajišťujeme automaty na balené nápoje, odpoledne zajišťuje pitný režim školní jídelna.

Plnění povinností v oblasti BOZP a PO je prováděno v souladu s obecně platnými právními a technickými předpisy. Metodicky je tato činnost řízena dodavatelsky osobou s příslušnou

kvalifikací. Základní pravidla školy jsou dána Školním řádem. Ve vzdělávání vedeme žáky k bezpečnému chování vůči sobě i ostatním. Zaměstnanci i žáci školy jsou pravidelně školeni a poučováni v oblasti BOZP a PO o rizicích spojených s jejich činností, o činnosti v případě mimořádných událostí apod. Únikové cesty v objektech školy jsou řádně označeny a každý zaměstnanec má volný přístup k prostředkům první pomoci. Několik pedagogů si pravidelně obnovuje kurz první pomoci pro pobyty mimo školu. Prostory i předměty se zvýšeným rizikem pro žáky jsou označeny a je prováděna jejich pravidelná kontrola z hlediska bezpečnosti. V celém areálu školy platí zákaz kouření, požívání alkoholu a jiných návykových látek.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Členové pedagogického sboru směřují k otevřené komunikaci se všemi účastníky výchovně vzdělávacího procesu – žáky, jejich zákonnými zástupci i širší veřejností. Důležité jsou i partnerské profesní vztahy mezi učiteli. Na rozvoji žáků pracujeme týmově. Jádrem činnosti pedagogů školy je plánovitě a systematické podporování klíčových kompetencí žáků. K tomu využívají širokou škálu vzdělávacích strategií, metod a organizačních forem, zaměřují se na rozvoj komunikačních dovedností. K rozšiřování škály používaných vzdělávacích metod směřuje také další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Velikost pedagogického sboru, jeho odborná kvalifikovanost i její rozvoj odpovídají cílům, které jsou uvedeny v tomto dokumentu.

Ve škole funguje speciální pedagog, výchovný a kariérový poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů. Velkou pozornost věnujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení, zaměřujeme se na systematickou podporu znevýhodněných, ale i nadaných žáků. Vzdělávají se podle individuálního vzdělávacího plánu.

2.5 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého okolí (spádové oblasti). Pro přepravu do školy nejčastěji cestují automobily rodičů, pěšky, školními autobusy, veřejnou hromadnou dopravou, vlakem. Školu navštěvuje 0 – 5 % žáků cizích státních příslušníků. Vzdělávání podle IVP, nácviky s žáky trpící poruchou učení.

2.6 Podmínky školy

Uspořádání školy je úplná škola. Škola má k dispozici školní družinu nebo školní klub. Žáci mají k dispozici zařízení školního stravování.

Počet školních budov je jedna, ve venkovním areálu se nachází oplocený komplex budov, pěstitelský pozemek, pracoviště pro odborné vzdělávání, sportovní hřiště, zahrada/park. Bezbariérový přístup není zajištěn. Pro trávení volného času je k dispozici zahrada, školní dvůr, hřiště.

k internetu.

Učitelé mají k dispozici následující odborné kabinety: biologie, fyzika, hudební výchova, ICT, praktické vyučování, tělesná výchova, výtvarná výchova.

Škola v následujících oblastech úzce spolupracuje s externími specialisty: literatura a umění, profesní specialisté, protidrogová prevence, sexuální výchova, věda a výzkum, zdravotní péče.

2.7 Vlastní hodnocení školy

2.7.1 Oblasti autoevaluace

Autoevaluaci (vlastní hodnocení) chápeme jako výraz autonomie školy a nástroj sledování důležitých prvků života školy, které slouží k tomu, abychom mohli pružně vstupovat do dějů, ve kterých se objeví problémy a posilovat silné stránky školy. **Povinné oblasti autoevaluace** jednoznačně vymezuje **vyhláška č. 15/2005, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení škol**.

Průběžně sledujeme:

- a) jaké podmínky mají žáci naší školy ke vzdělávání, podmínky ke vzdělávání
- b) jak vzdělávání probíhá (používané vzdělávací strategie, jejich efektivitu, naplňování cílů vzdělávání)
- c) podporu školy žákům (jak škola motivuje žáky k učení, jak podporuje žáky s problémy i žáky nadané)
- d) spolupráci školy s rodiči (její rozsah, formy a efektivitu)
- e) vliv vzájemných vztahů školy, žáků a rodičů na vzdělávání
- f) řízení školy (vliv řízení a organizace školy na její vzdělávací, společenskou i kulturní funkci)
- g) výsledky vzdělávání žáků
- h) personální práci
- i) kvalitu vzdělávání pedagogických pracovníků (jejich profesní rozvoj)
- j) úroveň práce školy vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům (hledání rezerv)

Ke všem těmto oblastem se mohou vyjadřovat, přicházet s připomínkami a podněty zaměstnanci školy, zákonní zástupci a v přiměřené míře i žáci školy. Kromě toho management školy aktivně zjišťuje, shromažďuje a vyhodnocuje názory, připomínky a návrhy zaměstnanců školy, žáků, jejich zákonných zástupců i širší veřejnosti.

Používáme různé nástroje a metody autoevaluace školy (např.: SWOT, ankety, dotazníky) tak, aby byly zjištěné skutečnosti co nejobjektivnější. Vnitřní autoevaluaci doplňujeme externí evaluací. (např. Scio, Kalibro, Cermat).

Nástroje vlastního hodnocení jsou v přílohách ŠVP a četnost hodnocení vychází z aktuálních legislativních požadavků. Časové rozvržení autoevaluačních činností odpovídá struktuře školního roku, ve kterém jsou realizovány. Obecně platí, že tyto činnosti rozprostíráme rovnoměrně do celého roku.

2.7.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Podmínky ke vzdělání:

- obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
- obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,
- obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),
- obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,
- podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,
- podmínky ke vzdělávání demografické (motivace žáků/děti, postoje žáků/děti ke škole),
- podmínky ke vzdělávání materiální,
- podmínky ke vzdělávání personální,
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru),
- podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem,
- podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),
- podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - strategické řízení,
- výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence,
- výsledky vzdělávání žáků/děti - motivace (motivace žáků),
- výsledky vzdělávání žáků/děti - postoje (postoje žáků ke škole),
- výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

2.7.3 Nástroje autoevaluace

Analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, anketa pro učitele, anketa pro žáky/děti, hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.), vzájemné hospitace pedagogů, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti

2.7.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti jsou prováděny pravidelně.

2.8 Spolupráce s dalšími institucemi

Jsme škola rodinného typu. Zaměřujeme se na častou komunikaci se zákonnými zástupci, tu považujeme za důležitý aspekt naší práce. Jsme přesvědčeni, že spolupráce se zákonnými zástupci žáků je pro efektivní realizaci školního vzdělávacího programu nezbytným předpokladem. Klademe důraz na informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků. Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně. Pravidelně probíhají třídní schůzky. Vedle třídních schůzek nabízí škola možnost konzultací s jednotlivými vyučujícími. Zákonní zástupci se také mohou osobně účastnit výuky.

Druhým významným nástrojem komunikace mezi školou, zákonnými zástupci žáků a samotnými žáky je školní webová stránka. Zde se mohou zájemci seznámit s plány výuky jednotlivých ročníků, termíny pořádání školních akcí, zadáním domácích úkolů, zněním některých důležitých dokumentů.

Vítáme připomínky a kritickou zpětnou vazbu k naší práci. Vnímáme je jako cestu k odhalování nedostatků v naší práci a seriózně se jimi zabýváme.

Škola	spolupracuje	s	institucemi:	
obec/město				
sdružení	rodičů	a	přátel	školy
šolská				rada
školské poradenské zařízení				

2.9 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Každý rok se snažíme vytvářet společné akce se zákonnými zástupci a dalšími subjekty. Jsme škola rodinného typu, zaměřujeme se na častou komunikaci se zákonnými zástupci.

Otevřenou komunikaci s rodiči, která má na naší škole dlouholetou tradici, považujeme za důležitý aspekt naší práce. Jsme přesvědčeni, že spolupráce se zákonnými zástupci žáků je pro efektivní realizaci školního vzdělávacího programu nezbytným předpokladem. Klademe důraz na informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků. Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně. Velký význam přikládáme osobním setkáním zákonných zástupců a pedagogů. Pravidelně probíhají třídní schůzky. Třídní učitel má na toto setkání připraveny informace a podklady od všech vyučujících, kteří daného žáka vyučují. Vedle třídních schůzek nabízí škola možnost konzultací s jednotlivými vyučujícími. Zákonní zástupci se také mohou osobně účastnit výuky.

Druhým významným nástrojem komunikace mezi školou, zákonnými zástupci žáků a samotnými žáky je školní webová stránka. Zde se mohou zájemci seznámit s plány výuky jednotlivých ročníků, termíny pořádání školních akcí, zadáním domácích úkolů, zněním některých důležitých dokumentů, jako je např. tento školní vzdělávací program, atd.

Vítáme také připomínky a kritickou zpětnou vazbu k naší práci. Vnímáme je jako cestu k odhalování nedostatků v naší práci a seriózně se jimi zabýváme.

Školská rada

Při ZŠ pracuje Školská rada, která zasedá pravidelně.

Má 9 členů s rovnoměrným tripartitním zastoupením zástupců zřizovatele, pedagogů a zákonných zástupců nezletilých žáků školy.

Žákovský parlament

Prostřednictvím žákovského parlamentu mají žáci možnost vznášet podněty, připomínky a projevat své názory na chod školy. Při řešení školních problémů jsou partnerem vedení školy.

Partneři školy

Škola úzce spolupracuje se zřizovatelem a zastupiteli okolních obcí.

Do vzdělávacího procesu ve škole je pravidelně zakomponována spolupráce s mnoha dalšími institucemi, které mohou přinést další rozvoj žákům i pedagogům. Mezi mnoha organizacemi vybíráme např.: Pedagogicko-psychologické poradny, Speciálně pedagogická centra, Výzkumný ústav pedagogický v Praze, Národní institut dalšího vzdělávání, Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání, Asociace profesí učitelství, Česká asociace pedagogického výzkumu, Policie ČR.

2.10 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí pedagogové jednotlivých vyučovacích předmětů, ředitel školy a jeho zástupce. Kvalifikovanost učitelského sboru se pohybuje v oblasti 71 – 100 %. Tvoří ho jak mladí učitelé, tak zkušení pedagogové.

Členové pedagogického sboru směřují k otevřené komunikaci se všemi účastníky výchovně vzdělávacího procesu – žáky, jejich zákonnými zástupci i širší veřejností. Důležité jsou i partnerské profesní vztahy mezi učiteli. Jednotliví pedagogové nepracují pouze sami za sebe v rámci „svého“ vyučovacího předmětu nebo své třídy. Jádrem činnosti pedagogů školy je plánovitě a systematické podporování klíčových kompetencí žáků. K tomu využívají širokou škálu vzdělávacích strategií, metod a organizačních forem, zaměřují se na rozvoj komunikačních dovedností, týmové spolupráce. K rozšiřování škály používaných vzdělávacích metod směřuje také další vzdělávání pedagogických pracovníků. Je plánováno na základě vyhodnocování potřeb školy a profesního zájmu pedagogů.

Velikost pedagogického sboru, jeho odborná kvalifikovanost i její rozvoj odpovídají cílům, které jsou uvedeny v tomto dokumentu.

Ve škole výchovný a kariérový poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů. Velkou pozornost věnujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení, zaměřujeme se na systematickou podporu znevýhodněných, ale i nadaných žáků. Práce s nimi je založena na dobré spolupráci s rodiči a s odbornými pracovníky. Vzdělávají se podle individuálního vzdělávacího plánu.

2.11 Dlouhodobé projekty

Recyklohraní

Škola je zapojena do dlouhodobého projektu Recyklohraní, který podporuje environmentální výchovu ve škole. Žáci celý rok plní postupně zadávané úkoly, třídí odpad, sbírají nebezpečný odpad.

Program KiVa

Od školního roku 2021/22 je naše škola zapojeno do programu KiVa. Byli jsme mezi prvními 24 školami v České republice, které začaly pilotovat tento finský komplexní program, zaměřený proti šikaně pod dohledem a supervizí Schola Empirica.

KiVa je program proti šikaně vyvinutý na základě výzkumu a vědecky ověřených výsledků, který vytvořila Univerzita v Turku s finanční podporou finského ministerstva školství a kultury. Jeho vysoká efektivita byla prokázána prostřednictvím velké celostátní randomizované kontrolované studie a několika dalších studií. Program KiVa je využíván po celém světě a jedná se o program proti šikaně, který je předmětem nejvíce studií.

Cílem programu KiVa je šikaně předcházet a efektivně řešit již probíhající případy šikany. Program je založený na desítkách let rozsáhlého výzkumu šikany a jejích mechanismů. KiVa obsahuje tři hlavní pilíře: prevenci, intervenci a monitorování.

Prevence: Aby šikana nezačala

Preventivní opatření jsou zaměřena na všechny žáky a jejich cílem je výskytu šikany předejít. Patří mezi ně například KiVa lekce a online hry. Preventivní opatření jsou hlavní částí programu KiVa.

Intervence: Nástroje pro řešení případů šikany

Cílená opatření jsou zaměřena na ty žáky, jichž se šikana přímo týká. Jejich cílem je poskytnout školám i žákům nástroje, s jejichž pomocí mohou šikanu řešit a zastavit.

Každoroční monitorování výsledků

Program KiVa školám poskytuje nástroj k monitorování výsledků v podobě každoročního online dotazníku pro žáky i učitele. Zjištěná zpětná vazba školám pomáhá určit, jak proti šikaně bojovat efektivněji.

Roční celoškolní projekty

Jednou ročně bude plněn minimálně jeden celoškolní projekt. Výstupem projektu bude jeho prezentace pro spolužáky, rodiče a veřejnost. Téma bude vycházet z nabídky průřezových témat a bude upřesněno v „Plánu na školní rok“.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Zaměření školy:

Dlouhodobou strategií školy není úzká profilace, ale obecné zaměření vzdělávání. Naše škola stojí na těchto čtyřech pilířích:

- individuální přístup k žákům
- předávání smysluplných znalostí
- vedení dětí k odpovědnosti
- k uznávání základních morálních hodnot

Individuální přístup

Naším posláním není učit matematiku, výtvarnou výchovu a další vzdělávací obory, ale děti. Východiskem i cílem naší práce nám nejsou předměty, ale žáci. Nesnažíme se tedy primárně přizpůsobit děti učivu, ale naopak učivo podávat s maximálně možným zohledněním individuálních potřeb všech žáků, včetně žáků se specifickými poruchami učení či jinými handicapy i žáků mimořádně nadaných.

Smysluplné znalosti

Smysl naší práce nevidíme v pouhém předávání izolovaných informací a vyžadování jejich následného opakování žáky. Chceme, aby naši žáci o obsahu vzdělávání přemýšleli, aby hledali souvislosti mezi fakty, se kterými se seznamují, a to nejen v rámci jednoho vzdělávacího oboru. Učivo se stává nikoliv cílem, ale nástrojem vzdělávání. Je ovšem nástrojem nezbytným, jeho význam neklesá, pouze se mění. Jsme přesvědčeni, že tento přístup umožní žákům dobře se orientovat ve světě i lidské společnosti, chápat současné i možné budoucí globální problémy a zaujímat k nim stanoviska podložená smysluplnými argumenty.

Snažíme se vybavit naše žáky co nejlepšími dovednostmi v práci s informačními zdroji i informacemi samotnými. Vedeme je k tomu, aby uměli potřebné údaje nejen vyhledat, ale i ověřit a porovnat. Vzdělávací strategie, které ve škole používáme, vyžadují používání více typů informačních zdrojů, například učebnic, tištěných encyklopedií, internetu a podobně. Zásadně neuzavíráme rozhled žáků mantinely jedné učebnice. Mnoho učebních materiálů vyrábějí sami učitelé školy.

Odpovědnost

Žáci jsou vedeni k odpovědnosti, za svěřený prostor (kmenovou třídu), za prostředí školy, ve kterém se vzdělávají, její okolí (zahradu, ale i obecní prostranství). Tento přístup přispívá k uvědomění si sounáležitosti s místem, ve kterém se žáci pohybují.

Žákům je vštěpováno, že za výsledky své práce odpovídají a jejich aktivní přístup jim přináší prospěch.

Morální hodnoty

Škola společně s rodinou vytváří dětem předobraz společnosti. Podporujeme v dětech povědomí o hodnotách, které vyznává demokratická společnost. Naše škola se snaží žákům přibližovat myšlenku, že pokud budou dodržována pravidla, na kterých se dohodneme, pak vše funguje snadněji. Žáci vytvářejí svoje třídní pravidla, podílejí se na tvorbě školního řádu a svoje názory

mohou kdykoli slušnou formou prezentovat. Zástupci tříd se pravidelně setkávají ve školním parlamentu, své mínění a připomínky mohou sdělovat i prostřednictvím schránky důvěry.

Chceme pokračovat v započatém procesu proměny školy od jejího tradičního chápání v pracoviště aktivní účasti žáka na poznávání a prožívání, chceme, aby úspěšnost žáka nebyla postavena pouze na intelektu, ale vycházela z různých dispozic a talentů. Naše škola se připojuje k evropským trendům vzdělávání pro 21. století a považuje, stejně jako evropská vzdělávací politika, za důležité tyto cíle vzdělávání:

Učit se poznávat

- předpokladem je, že se žák naučí smysluplně učit
- vzdělávání přináší příležitosti
- motivace pro celoživotní učení
- vytváří se prostor pro všestrannou, účinnou a otevřenou komunikaci

Učit se jednat

- žák je schopen reagovat na změny, řešit problémy
- co se žák naučí, použije v praxi

Učit se žít mezi lidmi

- zvládnout dovednost komunikace, spolupráce i prostou existenci žití vedle druhých i s druhými
- respekt a otevřenost k odlišnostem všeho druhu
- základ je rodina, škola dále rozvíjí a kultivuje
- globální a evropská dimenze ve vzdělávání
- aktivně rozvíjet své duševní, fyzické a sociální zdraví

Učit se být

- umět si stanovovat priority, činit osobní rozhodnutí, projevovat se jako svébytné a svobodné osobnosti
- hodnotit vlastní schopnost, dovednosti i své chování
- umět nést odpovědnost sám za sebe

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení
Kompetence k řešení problémů
Kompetence komunikativní
Kompetence sociální a personální
Kompetence občanské
Kompetence pracovní
Kompetence digitální

Výchovné a vzdělávací strategie jsou blíže rozebrány u jednotlivých předmětů.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými pedagogy, aby se stanovily např. metody práce se žákem, způsoby kontroly osvojení jeho znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého do pátého stupně zpracovává škola IVP. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými pedagogy, aby se stanovily např. metody práce se žákem, způsoby kontroly osvojení jeho znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV (pro 3., 5. a 9. ročník). Minimální doporučená úroveň bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Škola bude spolupracovat s PPP a se SPC, v jejichž péči konkrétní žák se speciálními vzdělávacími potřebami je.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Školní poradenské pracoviště ZŠ Poříčany je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň pracuje jako školní speciální pedagog, a metodikem primární prevence. Výchovný poradce je koordinátorem činnosti školního poradenského pracoviště a je pověřen spoluprací se školskými poradenskými zařízeními (PPP, které mají v péči žáky školy). Školní speciální pedagog poskytuje konzultace a metodické vedení i asistentům pedagogů.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky - využívání skupinových forem výuky v případě doporučení mohou být vkládány do vyučovací hodiny krátké přestávky (např. pro žáky s poruchou pozornosti)

v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků - metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:

- v případě doporučení školského poradenského zařízení úprava obsahu vzdělávání na elementární úroveň

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

- rozvoj grafomotorických dovedností, řečová výchova

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného § 28 vyhlášky č. 27/2016 sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven do jednoho měsíce od obdržení Doporučení školského poradenského zařízení.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy. Údaje o žákovi jsou zaznamenány do školní matriky.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována školním speciálním pedagogem, který spolupracuje s PPP a účastní se vzdělávacích seminářů k problematice vzdělávání mimořádně nadaných. Za IVP zodpovídá ředitel školy, IVP je vždy v písemné formě.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:
Pedagogové ZŠ Poříčany se vzdělávají v problematice nadaných žáků v rámci DVPP.

Zodpovědné osoby a jejich role:
Školní poradenské pracoviště ZŠ Poříčany je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň pracuje jako školní speciální pedagog, a metodikem primární prevence. Výchovný poradce je koordinátorem činnosti školního poradenského pracoviště a je pověřen spoluprací se školskými poradenskými zařízeními (PPP, které mají v péči žáky školy).

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

předčasný nástup dítěte ke školní docházce: ZŠ umožňuje, pokud je doporučeno i pedagogicko-psychologickou poradnou vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech, včasné vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka, obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, projektů příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol, nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

3.5 Začlenění průřezových témat

PT reprezentují aktuální problémy současného světa. Vytvářejí příležitost pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci. Pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

S jejich pomocí se řeší každodenní situace, prohlubují se vztahy mezi žáky, napomáhají při řešení konfliktů. Vedou žáky k sebeprosazení, spolupráci, vzájemné toleranci. Učí je aktivnímu přístupu k práci ve školním parlamentu i třídních samosprávách a vytváření příjemného, bezpečného a optimistického prostředí ve škole.

Každý školní rok je vyhlášeno jedno průřezové téma jako hlavní, na které se klade větší důraz. Výstupem projektu je jeho prezentace pro spolužáky, rodiče a veřejnost. Téma vychází z nabídky průřezových témat a je upřesněno v „Plánu na školní rok“.

Ve školním vzdělávacím programu jsou průřezová témata integrována do jednotlivých vyučovacích předmětů.

3.5.1. Osobnostní a sociální výchova	Den dětí, sportovní den, jarmarky Řešení každodenních situací, využití modelových situací, práce ve školním parlamentu a třídních samosprávách
3.5.2. Výchova demokratického občana	Práce ve školním parlamentu a třídních samosprávách
3.5.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Podpora sounáležitosti s nadnárodním celkem (EU), který posouvá naše „hranice možností“
3.5.4. Multikulturní výchova	Podpora filosofie – různost není překážkou, ale obohacením
3.5.5. Environmentální výchova	Třídění, zpracování a využívání odpadů, zapojení do environmentálních projektů
3.5.6. Mediální výchova	Prezentace činnosti třídy Spolupráce na tvorbě školního časopisu

4. Učební plán

4.1 Celkové dotace - přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+2	7+2	7+2	6+1	6+1	33+8	3+2	4	4	4+1	15+3
	Anglický jazyk		0+1	3	3	3	9+1	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk - Německý jazyk - Ruský jazyk								2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	3+1	4	4+1	4	15+2
Informatika	Informatika				1	1	2	1	1	1	1	4
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	1+1			5+1					
	Přírodověda				1+1	2	3+1					
	Vlastivěda				1+1	2	3+1					
Člověk a společnost	Dějepis							2	2	2	2	8
	Občanská výchova							0+1	0+1	1	1	2+2
Člověk a příroda	Fyzika							2	2	2	2	8
	Chemie									2	2	4
	Přírodopis							1+1	1+1	1+1	1+1	4+4
	Zeměpis							1+1	1+1	1+1	1+1	4+4
Umění a kultura	Výchova k umění	2	2				4					
	Výtvarná výchova			1	2	2	5	2	2	1	0	5
	Hudební výchova			1	1	1	3	1	1	1	1	4

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví								0+1	1	1	2+1
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	1	1	1	0+1	3+1
Volitelné předměty • Seminář z ČJ • Seminář z Matematiky • Sportovní hry • Informatika • Konverzace v AJ											0+1	0+1
Celkem hodin		20	22	24	26	26	102+16	28	30	32	32	104+18

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* vychází ze vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura* a je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Český jazyk a literatura* má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však jejich vzdělávací obsah vzájemně prolíná.

Předmět *Český jazyk a literatura* se vyučuje v 1. až 9. ročníku. Na 1. stupni je celková časová dotace posílena o 9 hodin s disponibilní časové dotace. Na 2. stupni je týdenní časová dotace posílena v 6. ročníku o 2 hodiny a v 9. ročníku o jednu hodinu. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zohledňuje specifické vzdělávací potřeby žáků. Průřezová témata jsou realizována jednak formou různě dlouhých projektů (více viz kapitola 3.5 Začlenění průřezových témat), ve kterých je konkretizována návaznost a prolínání s vyučovacím předmětem *Český jazyk*, jednak jsou plněna přímo v hodinách.

Anglický jazyk

Vyučovací předmět *Anglický jazyk* vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. *Anglický jazyk* je vyučován jako povinný předmět od 2. ročníku. S vyučovacím předmětem *Anglický jazyk* děti začínají ve 2. ročníku v 1 hodinové dotaci týdně. Od 3. do 9. ročníku je předmět vyučován ve 3 hodinové časové dotaci týdně. Celková časová dotace na 1. stupni je posílena o 1 hodinu ve druhém ročníku z disponibilní časové dotace.

Německý jazyk

Vyučovací předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Německý jazyk je vyučován jako další cizí jazyk povinně od 7. ročníku. Předmět je vyučován v 7. až 9. ročníku ve 2 hodinové časové dotaci týdně.

Ruský jazyk

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Ruský jazyk je vyučován jako další cizí jazyk povinně od 7. ročníku. Předmět je vyučován v 7. až 9. ročníku ve 2 hodinové časové dotaci týdně.

Matematika

Vyučovací předmět *Matematika* vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Předmět je povinně vyučován ve všech ročnících. Celková časová dotace na 1. stupni je posílena o 4 vyučovací hodiny s disponibilní časové dotace a na 2. stupni o 2 hodiny. V souvislosti s náročností a rozsahem probírané látky je na 2. stupni nejvíce posílen vyučovací předmět *Matematika* v 8. ročníku.

Informatika

Na 1. stupni je předmět zařazen do 4. a 5. ročníku s jedno hodinovou dotací ročníku. Na 2. stupni se Informatika vyučuje ve všech ročnících druhého stupně základní školy.

Přírodověda a Vlastivěda

Oba vyučovací předměty jsou posíleny z disponibilní časové dotace po jedné hodině na předmět, posílení je určeno k realizaci projektů, které zahrnují tematické okruhy průřezových témat (viz kap. 3.5 Začlenění průřezových témat).

Člověk a společnost

Vzdělávací oblast *Člověk a společnost* je vyučována v předmětech ***Dějepis a Občanská výuka***. Celková časová dotace na tuto oblast byla posílena o jednu hodinu s disponibilní časové dotace. Tím byla zabezpečena kontinuita výuky zmíněných předmětů ve všech ročnících druhého stupně.

Člověk a příroda

Vzdělávací oblast *Člověk a příroda* je vyučována v povinných vyučovacích předmětech: Fyzika, **Přírodopis a Zeměpis** – po 2 hodinách týdně od 6. do 9. ročníku, a v předmětu

Chemie – 2. hodiny týdně v 8. a 9. ročníku. Celková časová dispozice je posílena o 7 hodin z disponibilní časové dotace. Tím byla zabezpečena kontinuita výuky zmíněných předmětů ve všech ročnících druhého stupně a dostatek prostoru na realizaci projektů, které zahrnují tematické okruhy průřezových témat (viz kap. 3.5 Začlenění průřezových témat).

Umění a kultura

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova, které jsou v 1. a 2. ročníku vyučovány v integrovaném předmětu **Výchova k umění**. Od 3. do 9. ročníku jsou vyučovány v samostatných předmětech **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**.

Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast *Člověk a zdraví* je vyučována v předmětech **Tělesná výchova a Výchova ke zdraví**. Celková časová dotace na 2. stupni je posílena o jednu hodinu s disponibilní časové dotace.

Předmět **Tělesná výchova** je vyučován ve dvouhodinové týdenní dotaci ve všech ročnících základní školy.

Předmět **Výchova ke zdraví** je vyučován jako povinný předmět v jednohodinové časové dotaci od 7. do 9. ročníku.

Člověk a svět práce

Vzdělávací obor Člověk a svět práce je vyučován v předmětu **Pracovní činnosti, jako** povinný předmět ve všech ročnících v jednohodinové týdenní časové dotaci kromě 6. ročníku, kde je předmět vyučován jednou za 14 dní dvě hodiny. K zabezpečení výuky ve všech ročnících byla tato oblast posílena na 2. stupni o 1 hodinu s disponibilní časové dotace.

Povinně volitelné předměty

V 9. ročníku si žáci vybírají z nabídky volitelných předmětů v časové dotaci 1 hodina týdně.

Předmět je v daném roce vyučován pouze při zájmu 7 a více žáků.

4.2 Přehled využití týdnů

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Škola v přírodě	1	1	1	1	1	0	0	0	0
Lyžařský výcvik	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Celkem týdnů	1	1	1	1	1	0	1	0	0

5 Učební osnovy

Učební osnovy a učivo vychází z RVP ze „Vzdělávacího obsahu jednotlivých vzdělávacích oborů. Při tvorbě tematických plánů je nutno z tohoto obsahu vycházet. Zde je uvedena i minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

5.1 Český jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
9	9	9	7	7	5	4	4	5	60
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Český jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Český jazyk a literatura</i> vychází ze vzdělávacího oboru <i>Český jazyk a literatura</i> . Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit ho takovými znalostmi a dovednostmi, jež mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu <i>Český jazyk a literatura</i> má komplexní charakter, pro přehlednost je však rozdělen do tří specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však jejich vzdělávací obsah vzájemně prolíná. V <i>komunikační a slohové výchově</i> se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát i mluvit, rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky hodnotit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu. V <i>jazykové výchově</i> žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovného českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další útvary. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují, zároveň i prohlubují jejich obecné intelektové dovednosti, např. porovnávat různé jevy, třídit

Název předmětu	Český jazyk je podle určitých hledisek, dospívát k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, nýbrž i předmětem poznávání. V <i>literární výchově</i> žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory na přečtené dílo. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti recepce, interpretace i tvorby jednoduchého literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou obohatit jejich duchovní život, pozitivně ovlivnit jejich postoje, hodnoty. Předmět <i>Český jazyk a literatura</i> se vyučuje v 1. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi, které odpovídají učebnímu plánu. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zohledňuje specifické vzdělávací potřeby žáků. Průřezová témata jsou realizována jednak formou různých dlouhých projektů (více viz kapitola Vyučovací předmět <i>Seminář z českého jazyka</i> vychází ze vzdělávacího předmětu <i>Český jazyk a literatura</i>. Je určen jak žákům, kteří si chtějí procvičit základní jazykové jevy, tak žákům, již si chtějí prohloubit své znalosti a dovednosti z českého jazyka a literatury.
Integrace předmětů	Český jazyk a literatura
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: - prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vede žáky k porozumění jejich významu a smyslu; - motivuje žáky, aby si vedli portfolio četby, tím sledovali pokrok ve svém čtenářství a roz-víjeli svůj pozitivní vztah k literatuře; - využívá práci s chybou v různých jazykových projevech k tomu, aby si žáci lépe uvědomili, na co se mají při učení zaměřit; - podněcuje zájem žáků o jazyk a jazykovou kulturu tím, že je motivuje k účasti v jazykových, literárních a recitačních soutěžích i soutěžích, které si uspořádají sami Kompetence k řešení problémů: - zadáváním vhodných úloh zaměřených na řešení jazykových problémů vede žáky k tomu, aby si zaznamenávali důvody řešení a postup jednotlivých kroků a své záznamy využili při argumentaci a obhajobě řešení; - cíleně zapojuje žáky do řešení školních projektů (v rámci literární dílny, práce v realizačním týmu školních médií), a to ve všech fázích projektu (plánování, přípravy, propagace, realizace a vyhodnocení výsledků); žáky zapojuje tak, aby byly využity co nejvíce jejich individuální dovednosti a schopnosti. Kompetence komunikativní: - navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými),

Název předmětu	Český jazyk
	a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky; • vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z četby, a tím podporuje zájem žáků o četbu; • zapojuje žáky podle jejich schopností a zájmů do spolupráce s realizačním týmem školního časopisu a tím je vede k tomu, aby vnímali školní média jako jeden z prostředků komunikace; • s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace v prostředí sociálních sítí a internetu kultivuje neformální projevy žáků
	Kompetence sociální a personální: • zařazováním práce s ICT do výuky vede žáky k bezpečnému užívání internetu a dodržování netikety; • čtenářských zkušeností žáků využívá pro utváření jejich hodnotového systému; • vytvářením vhodných příležitostí k veřejným vystoupením před spolužáky a rodiči vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnost.
	Kompetence občanské: • využívá osobní zkušenosti žáků a jejich zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur; • výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů vede žáky k pochopení významu českého jazyka jako prvku národní identity
	Kompetence pracovní: • zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce.
	Kompetence digitální • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení žáků ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura vychází z hodnocení pro ostatní vyučovací předměty viz. kapitola 6.

Český jazyk 1. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje - recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla - rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti, - pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně, reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost - skládá a rozkládá slova podle sluchu - pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám - rozlišuje písmo tiskací a psací - skládá a čte všechny druhy slabik - skládá a čte všechny druhy slov - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost - plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem - zná všechna písmena malé a velké abecedy - rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky - tvoří slabiky - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky - správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice - používá znaménka ve slovech i větách, - správně odpovídá na kontrolní otázky, - rozpozná členění textu, - uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní - píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky - píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka - dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty - píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty, - dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky - píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen - spojuje písmena a slabiky - převádí slova z mluvené do psané podoby	<u>Komunikační a slohová výchova</u>: hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací, uspořádání slov ve větě, interpunkční znaménka, délka samohlásek, nadpis, článek, řádek, odstavec prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení <u>Jazyková výchova</u>: rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýza, písmena malá, velká, tiskací, psací, slabiky otevřené, zavřené, třípísmenná slova, čtení otevřených slabik ve slovech, čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni a se shluky souhlásek <u>Čtení a literární výchova</u>: poslech, vyprávění, dramatizace, recitace <u>Psaní</u>: příprava na psaní prvků písmen a číslic písmo psací a tiskací Psaní: písmeno, slabika, slovo, diktát slov, jednoduchých vět, velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty

Český jazyk 1. ročník	
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost - opisuje a přepisuje krátké věty	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
„Rozvoj schopností“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí	
„Kdo jsem já?“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
„Já a život“	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá	
Pohádky, lidová slovesnost, rodinné příběhy	

Český jazyk 2. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, dodržuje posloupnost děje čte s porozuměním přiměřené texty rozumí pokynům přiměřené složitosti dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání tvoří krátké souvislé projevy rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací řadí věty podle děje určí nadřazenost a podřazenost slov rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy zdůvodňuje psaní znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b – p, d –t, d'– t', z – s, ž – š, v – f, h – ch dělí slova na konci řádku podle stavby slova aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu rozlišuje obecná plynule přečte jednoduchý text - užívá správný slovní přízvuk čte s porozuměním nahlas i potichu soustředěně naslouchá čtenému textu spojuje obsah textu s ilustrací vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy recituje básně, čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich píše písmena a číslice podle normy psaní používá znaménka ve slovech i větách opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	<u>Komunikační a slohová výchova:</u> základní formy společenského styku nadpis, článek, řádek, odstavec jednoduchý popis děj – základ vypravování <u>Jazyková výchova:</u> věta jednoduchá, souvětí druhy vět pořadí vět v textu věta, slovo souřadné, nadřazené, podřazené pořádek slov ve větě slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek, abeceda, znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov význam slabiky pro dělení slov písmeno ě ve slovech slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky, spojovací výrazy, vlastní jména osob a zvířat <u>Literární výchova:</u> plynulé čtení přiměřených textů, slovní přízvuk, čtení hlasité a tiché, soustředěný poslech čtených textů, text a ilustrace, vyprávění, dramatizace pohádek a povídek, báseň, verš, rým, individuální četba <u>Psaní:</u> písmena a číslice podle normy psaní, opis a přepis, jednoduché texty, velká písmena ve slovech i ve větě

Český jazyk 2. ročník	
spojuje písmena a slabiky převádí slova z mluvené do psané podoby dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech osob	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
„Rozvoj schopností“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí	
„Kdo jsem já?“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace	
„Režim dne“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí	
„Poznávání lidí“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy	
„Mezilidské vztahy“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
„Já a ti druzí“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti „modelové situace“	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá	
Pohádky, lidová slovesnost, rodinné příběhy.	

Český jazyk 3. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- respektuje základní komunikační pravidla při rozhovoru, telefonování - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - ve vyjadřování volí vhodné a přiměřené prostředky komunikace, používá přiměřeně mimiku a gesta - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - po přípravě krátce pohovoří na dané téma - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - vypravuje podle obrázků - píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle, kontroluje svůj písemný projev, - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - dodržuje správné tvary číslic a písmen - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti -rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem - souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - zdůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	<u>Komunikační a slohová výchova:</u> Rozhovor, telefonní rozhovor, střídání rolí mluvčího a posluchače - společenská a komunikační pravidla Popis Dechová a artikulační cvičení Základy techniky mluveného projevu – tvoření hlasu, výslovnost Verbální a nonverbální prostředky řeči Vypravování Osnova <u>Jazyková výchova:</u> Slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek, písmeno ě ve slovech. Vlastní jména osob, zvířat, měst, řek, hor, států. Nauka o slově - slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná. Slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená. Slova souřadná, nadřazená, podřazená Význam slov Slovní druhy - ohebné, neohebné Slovní druhy: podstatná jména, přídavná, slovesa, předložky Podstatná jména Slovesa Věta jednoduchá, souvětí Druhy vět podle postoje mluvčího Vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z <u>Literární výchova:</u> Společná četba Čtení hlasité a tiché. Plynulé čtení, členění textu. Rychlé čtení.

Český jazyk 3. ročník	
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Přednes básně Četba jako zdroj informací a vědomostí Četba jako zdroj poznatku o přírodě, současnosti a minulosti Práce s literárním textem Besedy o knihách a kulturních akcích Seznámení se základy literatury Reprodukce textu, dramatizace příběhu, ilustrace, ilustrátor, spisovatel Psaní - písmeno, slabika, slovo. Zápis vět. Upevňování správných tvarů písmen a číslic, úprava zápisu. Tiché a hlasité čtení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
„Já a ti druzí“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy	
„Mezilidské vztahy“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí	
„Poznávání lidí“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
„Rozvoj schopností“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti „modelové situace“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí	

Český jazyk 3. ročník	
„Kdo jsem já?“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace	
„Režim dne“	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá	
Pohádky, lidová slovesnost, rodinné příběhy.	

Český jazyk 4. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- užívá vhodných jazykových prostředků - sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce - dodržuje následnost dějové složky - zdokonaluje různé popisy - sestavuje e- mail, telefonuje, píše dopis a adresu - žák užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená – slova mazlivá a hanlivá - rozlišuje část předponovou, příponovou, kořen slova - rozpoznává předpony a předložky, správně je píše - uvědoměle píše i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov - poznává slovní druhy ohebné i neohebné - skloňuje podstatná jména - vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu - rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací - určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy - určuje podmět a přísudek - zdůvodňuje psaní i-y v koncovkách podstatných jmen a v přídělníku minulém - ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů - žák čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje - vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti - dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy - čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů - rozumí literárním pojmům - vede rozhovory o knihách, vyjadřuje své pocity z četby	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Stylizace a kompozice Osnova, nadpis, členění projevu Vypravování Popis rostlin, zvířat a věcí Formy společenského styku <u>Jazyková výchova</u> Nauka o slově - hlásková podoba slova, význam slova, synonyma, antonyma, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená Stavba slova - kořen, předpona a přípona Předložky Vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z Slovní druhy ohebné, neohebné Slovesa, Infinitiv sloves, určité slovesné tvary Slovesné způsoby Stavba věty Podmět, přísudek Vzory podstatných jmen Shoda podmětu s přísudkem Vlastní jména-zeměpisné názvy, jména ulic a jména států <u>Literární výchova:</u> Rozvoj techniky čtení Čtení textů uměleckých a populárně naučných Tvořivá práce s literárním textem Tiché čtení s porozuměním Základy literatury poezie: lyrika, epika, rytmus próza: pověst, povídka Práce s dětskou knihou

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace
„Já a ti druzí“
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy
„Mezilidské vztahy“
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí
„Poznávání lidí“
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti „modelové situace“
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace
„Režim dne“
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané
„Moji noví kamarádi, domluvíme se v cizině?“
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
„Dýchám, proto žiji“
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení
„Pozvánka na jarmark“
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení
„Reportáž ze školy“
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení
„Prezentace činnosti třídy“
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu
„Spolupráce na tvorbě školního časopisu“

Český jazyk 5. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - porovnává významy slov, zvláště slova stejného významu nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou od souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - píše správně i, y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - využívá znalost vyjmenovaných slov v praktických cvičeních - rozlišuje a určuje slovní druhy - vyhledá v textu podstatná jména, určí pád, číslo, rod a vzor v jednoduchých případech - skloňuje podstatná jména podle vzoru - vyhledá v textu přídavná jména, rozpozná druhy přídavných jmen - vyhledá zájmena v textu, určí jejich druh, nahrazuje podstatná jména zájmeny	<u>Komunikační a slohová výchova:</u> Praktické čtení, čtení jako zdroj informací Praktické naslouchání – zdvořilé, kontakt s partnerem Věcné naslouchání - reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, kladení otázek Úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu Základy techniky mluveného projevu-dýchání, tvoření hlasu, výslovnost kultivované vyjadřování závislé na komunikační situaci Mimika a gesta Běžné komunikační situace-dialog, pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, telefonování Jednoduché tiskopisy-přihláška, dotazník, poštovní tiskopisy Blahopřání, oznámení, pozvánka Osobní dopis a e-mail Popis prostý, popis pracovního postupu Vypravování-osnova, stylizace, kompozice <u>Jazyková výchova:</u> Syntax-základní větné členy, věta jednoduchá a souvětí přímá řeč Lexikologie význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná Slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená Morfologie stavba slova, souhláskové skupiny na styku předpony či přípony a kořene předpony s, z, vz, skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně na styku předpony ob-, v- a kořene na je Morfologie stavba slova, souhláskové skupiny na styku předpony či přípony a kořene

Český jazyk 5. ročník	
- správně používá tvary osobních zájmen - vyhledá číslovku v textu, určí její druh, skloňuje číslovky základní - vyhledá v textu slovesa, určí u nich osobu, číslo, způsob a čas - píše správně i-y v koncovkách příčestí minulého - píše pravopisně správně vlastní jména - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - čte s prvky uměleckého přednesu - vyjadřuje své názory, tvoří literární text na dané téma - reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, - dramatizuje povídky, pohádky	předpony s, z, vz, skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně na styku předpony ob-, v- a kořene na je Tvarosloví – slovní druhy Přídavná jména - pravopis, rozlišování druhů Souvětí – interpunkce, spojování vět do souvětí, větné vzorce Věta jednoduchá – shoda přísudku s podmětem, nevyjádřený podmět Slovesa – mluvnické kategorie, podmiňovací způsob, předložka s, z Pravopis-shoda podmětu s přísudkem, psaní vlastních jmen, koncovky podstatných jmen, koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých <u>Literární výchova:</u> Poslech a četba literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Literární pojmy: kniha, čtenář, autor literárního díla, Literární druhy a žánry lyrika – báseň, hádanka, rozpočítadlo (verš, rým, přirovnání, básník) epika – pohádka, bajka, povídka (spisovatel) drama – divadelní představení (herec, režisér) Tvořivá práce s literárním textem-reprodukce přečteného či slyšeného textu (ústní, písemná), výrazné čtení, dramatizace, doprovodná ilustrace, pokus o vlastní literární text
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
„Dýchám, proto žiji“	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu	

Český jazyk 5. ročník	
„Spolupráce na tvorbě školního časopisu“	
	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení
„Pozvánka na jarmark“	
	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení
„Prezentace činnosti třídy“	
	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení
„Reportáž ze školy“	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace
„Já a ti druzí“	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy
„Mezilidské vztahy“	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí
"Poznávání lidí"	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti „modelové situace“	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace
„Režim dne“	
	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá
	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané
„Mojí noví kamarádi, domluvím se v cizině?“	
	VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět

Český jazyk 6. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- čte plynule a s porozuměním různé druhy textů přiměřené jeho věku reprodukuje text - formuluje hlavní myšlenky přečteného textu - posoudí srozumitelnost textu a zhodnotí použití jazykových a stylistických prostředků - uvědomuje si význam přečteného textu jako zdroje rozvoje jeho estetického a emocionálního vnímání - sleduje soustředěně projev - rozpozná komunikační záměr mluvčího a reaguje na něj - posiluje zvukové i mimojazykové prostředky projevu - sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost - užívá vhodných jazykových prostředků - podá informaci stručně a zřetelně - užívá ve vypravování přímou řeč - dokáže popsat osobu, zvíře, věc či pracovní postup - upevní si dovednost správného pravopisu - prohloubí své znalosti z nauky o slově - zná rozdíly mezi jednotlivými typy rozborů - určuje slovní druhy ve větě - určuje mluvnické kategorie u slov ohebných - rozezná v textu neohebné slovní druhy a určí je - zná podstatná jména konkrétní a abstraktní - zná podstatná jména pomnožná, hromadná a látková - zná podstatná jména obecná a vlastní - zná některé tvary odchýlné od vzorů - ovládá skloňování a stupňování přídavných jmen - skloňuje zájmena já - skloňuje zájmena ten, náš a váš - skloňuje zájmena on, ona, ono - skloňuje zájmena můj, tvůj, svůj - určuje druhy číslovek	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Praktické čtení - pozorné čtení s porozuměním, čtení výrazné, znalost orientačních prvků v textu Věcné čtení: čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, čtení studijní Kritické čtení: čtení analytické, čtení hodnotící (vyjádření vlastního názoru k obsahu textu) Prožitkové čtení: čtení jako zdroj estetického a emocionálního vnímání Praktické naslouchání, výchova k empatii Zážitkové naslouchání – naslouchání, jako zdroj estetického a emocionálního vnímání a jejich rozvoje Zásady kultivovaného projevu, technika mluveného projevu s využitím prostředků nonverbálních a paralingválních Rozvoj kultivovaného písemného projevu na základě poznatků o jazyce a stylu, čitelnost, přehlednost, členění textu Komunikační žánry: vypravování, popis (předmětu, osoby, děje a pracovního postupu) Práce s informacemi: výpisky, výtah, encyklopedická hesla, reklamní a propagační texty <u>Jazyková výchova</u> Zvuková stránka jazyka, hláska a písmeno, spisovná výslovnost samohlásek, spisovná výslovnost souhlásek, zvuková stránka věty, větná melodie, důraz, tempo a pauzy Nauka o slově: tvoření slov, odvozování (střídání hlásek), slovoslovný rozbor, slova příbuzná Stavba slova, morfemický rozbor, tvarotvorný rozbor Pravopis slova, zdvojené souhlásky, skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-, předložky s/se, z/ze

Český jazyk 6. ročník	
- správně používá a určuje základní a rozvíjející větné členy, určuje větu jednoduchou a souvětí - aplikuje shodu přísudku s podmětem a s několikanásobným podmětem - upevní si pravidla správného užívání přímé řeči - je schopen všestranné čtenářské recepce uměleckých textů přiměřených věku - výrazně a s porozuměním čte text či takto text z paměti přednáší - reprodukuje text umělecké literatury, jeho obsah a hlavní myšlenky - je schopen jednoduché herní transformace textu - vytvoří jednoduchý text, v němž uplatní jednotlivé konkrétní znalosti z oblasti literární teorie - uvádí některá díla či obecně známé náměty ze světové literatury a z české literatury z období od starověku do současnosti - rozumí některým termínům vztahujícím se ke struktuře literárního díla a využívá je při popisu uměleckého textu (díla) - uvědoměle vnímá některé prvky jazykové, tematické a kompoziční - formuluje dojmy ze své četby a své názory na ni	Morfologie, slovní druhy, podstatná jména, druhy podstatných jmen Přídavná jména, druhy přídavných jmen, skloňování Zájmena-druhy, skloňování Číslovky, druhy číslovek Slovesa, mluvnické významy sloves Stavba větná, základní větné členy, rozvíjející větné členy Věta jednoduchá a souvětí Opakování o přímé řeči <u>Literární výchova</u> Poslech a zážitkové čtení literárních textů Přednes vhodných literárních textů, recitace poezie, výrazné čtení prozaických textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Písemné zaznamenání hlavních myšlenek Ústní reprodukce hlavních myšlenek, dramatizace Struktura literárního díla, námět, hlavní postavy, prostředí, čas, vypravěč, děj, kompozice, jazyk Literární pojmy -báje, mýty, pověst, pohádka, báseň dobrodružná literatura, cestopis, báseň – verš, rým, druhy rýmů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
„Rozvoj schopností“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí	
„Kdo jsem já?“	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace	
„Režim dne“	

Český jazyk 6. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí
„Poznávání lidí“
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy
„Mezilidské vztahy“
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace
„Já a ti druzí“
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti „modelové situace“
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá
Pohádky, lidová slovesnost, rodinné příběhy.

Český jazyk 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- čte plynule a s porozuměním různé druhy textů přiměřené jeho věku - formuluje hlavní myšlenky přečteného textu - kriticky posoudí srozumitelnost textu a zhodnotí použití jazykových a stylistických prostředky - vyjádří svůj názor na přečtený text - rozezná v textu fakta od subjektivního názoru autora - uvědomuje si význam zdvořilé komunikace s partnerem - stručně reprodukuje obsah a vystihne podstatné myšlenky - sleduje aktivně projev a dává podněty k dalším rozhovorům - sleduje soustředěně projev a dává podněty k dalším rozhovorům - rozpozná komunikační záměr mluvčího a reaguje na něj - zhodnotí objektivitu a subjektivitu sdělení - postihuje zvukové i mimojazykové prostředky projevu - posoudí srozumitelnost, úplnost promluvy, zhodnotí užití jazykových a stylistických prostředků - rozlišuje slova spisovná a nespisovná, posoudí jejich vhodné užití v konkrétní komunikační situaci - vyjadřuje se výstižně, srozumitelně a kultivovaně v dané komunikační situaci	<u>Komunikační a slohová výchova:</u> Praktické čtení Čtení pozorné, plynulé čtení s porozuměním, čtení výrazné, znalost orientačních prvků v textu Věcné čtení čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, čtení studijní Kritické čtení čtení analytické, čtení hodnotící (odlišování fakt od subjektivního názoru) Praktické naslouchání, výchova k empatii Komunikační a slohová výchova naslouchání soustředěné a aktivní Kritické naslouchání, poznání záměru komunikace mluvčího, odhalení manipulativního sdělení, rozlišení objektivního a subjektivního sdělení, jejich praktické užití Zásady dorozumívání, dodržování komunikační normy Zásady kultivovaného projevu, technika mluveného projevu Rozvoj kultivovaného písemného projevu na základě poznatků o jazyce a stylu, čitelnost, přehlednost, grafická úprava koherence textu, členění textu

Český jazyk 7. ročník	
- dbá na grafickou úpravu, člení text na odstavce - dokáže vytvořit osnovu - užívá ve vypravování přímou řeč - dokáže popsat osobu, zvíře, věc či pracovní postup - rozlišuje vypravování a popis děje - rozpoznává charakteristiku přímou, nepřímou, vnější, vnitřní - dokáže napsat krátkou charakteristiku - pozná na základě ukázky slohový útvar líčení - vyhledá obrazná pojmenování - dokáže napsat strukturovaný životopis - písemně či ústně shrne hlavní myšlenky textu - přednese připravený krátký referát na určené téma - přednese monolog na zadané téma - určuje slovní druhy ve větě - určuje mluvnické kategorie u slov ohebných - rozezná v textu neohebné slovní druhy a určí je - určuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího - rozlišuje větu dvojčlennou a jednočlennou - odlišuje větu jednoduchou a souvětí - určuje větné členy	Komunikační žánry, vypravování, osnova, přímá řeč Popis popis osoby, odborný popis, popis děje, popis pracovního postupu Charakteristika Líčení Životopis, strukturovaný životopis Výpisky, hlavní myšlenky textu Referát <u>Mluvnice:</u> Morfologie, slovní druhy, mluvnické kategorie u slov ohebných, slovesný rod, neohebné slovní druhy Syntax, druhy vět podle postoje mluvčího, věta dvojčlenná, věta jednočlenná, větný ekvivalent, stavba věty, shoda podmětu s přísudkem, rozvíjející větné členy Lexikologie, význam slova – věcný a mluvnický, slova jednoznačná a mnohoznačná, homonyma, synonyma antonyma, frazémy, odborné názvy Slovotvorba slovotvorný rozbor, způsoby tvoření slov, odvozování substantiv, adjektiv, verb Pravopis lexikální, morfologický, slovotvorný, syntaktický <u>Literatura:</u> Poslech a zážitkové čtení literárních textů, přednes vhodných literárních textů, recitace poezie, výrazné čtení prozaických textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, písemné zaznamenání hlavních myšlenek, ústní reprodukce hlavních myšlenek, dramatizace, pokus o vlastní literární text, krátké prozaické i básnické útvary Interpretace literárního díla Struktura literárního díla, námět, hlavní postavy, prostředí, čas, vypravěč, děj, kompozice, jazyk Jazyk literárního díla, použité útvary národního jazyka – obrazná pojmenování (metafora, metonymie, personifikace, alegorie, ironie, epiteton) zvukové prostředky poezie (rým, libozvučnost, zvukomalba) Literární pojmy, literární druhy a žánry lyrika – píseň, pořekadlo, sonet, epika – povídka, novela, román, epos, kronika, bajka, legenda, pohádka,
- rozlišuje u slova význam věcný a mluvnický - rozeznává slova jednoznačná a mnohoznačná - užívá homonyma, antonyma, synonyma - poznává nejznámější frazémy - provádí slovotvorný rozbor - odvozuje substantiva, adjektiva, verba - správně odůvodní jazykové jevy - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	
- soustředěně čte nebo poslouchá ukázky literárních textů - recituje básně	

Český jazyk 7. ročník	
	pověst, báje, cestopis, drama – tragédie, komedie, lyrický mluvčí, formy vypravěče poezie, próza Vyjádření pocitů z přečteného či slyšeného uměleckého díla ústně, písemně, pohybem, kresbou Tematické nebo žánrově-tematické ukázky českých a zahraničních autorů, svět fantazie, staré příběhy, přátelství a láska, lidské příběhy, divadelní prkna

Český jazyk 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- čte s porozuměním a výrazně různé druhy textů - využívá čtení jako zdroj informací - používá zásady studijního čtení - vyjádří hlavní myšlenky uměleckého i odborného textu - rozpoznává v textu subjektivní a objektivní sdělení, vystihne jejich rozdíly - kriticky posoudí srozumitelnost textu a zhodnotí použití jazykových a stylistických prostředků - vybrané informace ověřuje v různých zdrojích - vyjádří svoje pocity z přečteného textu - naslouchá pozorně - výstižně shrne hlavní myšlenky vyslechnutého projevu - rozpozná komunikační záměr mluvčího a přiměřeně na něj reaguje - na konkrétním příkladě rozliší objektivní a subjektivní sdělení - posoudí srozumitelnost, přesnost a úplnost sdělení - zhodnotí mluvený projev po stránce obsahové i formální - vyjádří svoje pocity ze slyšeného textu - zhodnotí užití jazykových a stylistických prostředků - vyjadřuje se výstižně, srozumitelně a kultivovaně v dané komunikační situaci, vhodně - využívá nonverbálních a paralingválních prostředků - píše čitelně, dbá na grafickou úpravu - vyjadřuje se kultivovaně, srozumitelně a výstižně - člení text na odstavce	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Praktické čtení plynulé čtení s porozuměním, čtení výrazné znalost orientačních prvků v textu Věcné čtení, čtení jako zdroj informací, čtení studijní Kritické čtení čtení analytické a hodnotící Věcné naslouchání naslouchání soustředěné a aktivní (písemné či ústní shrnutí hlavních myšlenek vyslechnutého sdělení) Kritické naslouchání poznání záměru komunikace mluvčího, rozlišení objektivního a subjektivního sdělení Zážitkové naslouchání naslouchání jako zdroj estetického a emocionálního vnímání a jejich rozvoje Zásady dorozumívání dodržování komunikační normy výstižné, srozumitelné a kultivované vyjádření v dané komunikační situaci Rozvoj kultivovaného písemného projevu na základě poznatků o jazyce a stylu čitelnost, přehlednost, grafická úprava koherence textu, členění textu

Český jazyk 8. ročník	
- napíše charakteristiku na zadané téma - dokáže uvést ve svých projevech přirovnání a obrazná pojmenování - dokáže napsat inzerát, žádost a pozvánku, volí vhodné jazykové prostředky, ovládá jejich kompozici - přednese připravený referát na zadané téma - vypracuje výklad s pomocí osnovy, použije vhodné odborné názvosloví - napíše recenzi, úvahu, srozumitelně v nich formuluje svoje názory na dané téma - na ukázkách rozlišuje jednotlivé slohové útvary	Slohové útvary Charakteristika vnější, vnitřní přímá, nepřímá přirovnání Líčení obrazná pojmenování Kratší slohové útvary: inzerát, žádost, pozvánka Slohové útvary úvahového a výkladového slohového postupu: výklad, referát, recenze, úvaha <u>Jazyková výchova</u> Obecné poučení o jazyce zařazení češtiny do skupiny indoevropských jazyků, skupiny slovanských jazyků Lexikologie slovní zásoba způsoby obohacování slovní zásoby Syntax Věta jednočlenná, dvojčlenná a větný ekvivalent větné členy základní a rozvíjející druhy vedlejších vět přímá a nepřímá řeč stavba textu, interpunkce Morfologie slovní druhy mluvnické kategorie u slov ohebných skloňování podstatných jmen skloňování obecných podstatných jmen přejatých Pravopis lexikální slovtvorný morfologický syntaktický <u>Literární výchova</u> Poslech a zážitkové čtení literárních textů Přednes vhodných literárních textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, písemné zaznamenání hlavních myšlenek, ústní reprodukce hlavních myšlenek dramatizace Interpretace literárního díla významy textu Struktura literárního díla námět, téma, postavy, prostředí, čas, vypravěč, děj, kompozice, jazyk Jazyk literárního díla styl autora použité útvary národního jazyka obrazná pojmenování (metafora, metonymie, personifikace, alegorie, ironie) zvukové

Český jazyk 8. ročník	
různých zdrojích - rozezná základní literární druhy a žánry - charakterizuje jednotlivé vývojové etapy české a světové literatury od starověku do 18. století - uvede nejvýznamnější literární díla a jejich autory	prostředky poezie (rým, rytmus, libozvučnost, zvukomalba, metrum, volný verš) syntaktické prostředky (pořádek slov a jeho odchylky, gradace, kontrast) Posouzení hodnoty literárního díla Literární pojmy literární druhy a žánry Literární historie středověká, renesanční a barokní literatura, osvícenství a klasicismus

Český jazyk 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- čte s porozuměním a výrazně různé druhy textů - využívá čtení jako zdroj informací - používá zásady studijního čtení - výstižně vyjádří hlavní myšlenky uměleckého i odborného textu - rozpoznává v textu subjektivní a objektivní sdělení, vystihne jejich rozdíly - rozpozná manipulativní sdělení, uvádí příklady manipulativního působení médií na společnost - kriticky posoudí srozumitelnost textu a zhodnotí použití jazykových a stylistických prostředků - vybrané informace ověřuje v různých zdrojích - rozpozná komunikační záměr mluvčího a přiměřeně na něj reaguje - rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení, zdůvodní jejich cíl a funkci - svůj názor zdůvodní argumenty - porovnává fakta a informace v různých sdělovacích prostředcích - posoudí srozumitelnost, přesnost a úplnost sdělení - zhodnotí mluvený projev po stránce obsahové i formální - uvádí svůj názor na kvalitu literárního díla - píše čitelně, dbá na grafickou úpravu - vyjadřuje se kultivovaně, srozumitelně a výstižně - člení text na odstavce, dodržuje koherenci textu - dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; - popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma - přednese připravený i nepřípravený projev - přednese krátký proslov - diskutuje se spolužáky i učitelem, argumentuje - napíše krátké publicistické texty na dané téma - na příkladech rozeznává funkční styly, slohové postupy a útvary - rozlišuje útvary českého jazyka - využívá jazykových příruček	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Praktické čtení plynulé čtení s porozuměním, čtení výrazné znalost orientačních prvků v textu Věcné čtení, čtení jako zdroj informací, čtení studijní Kritické čtení čtení analytické a hodnotící zaujmutí kritického postoje k manipulativní komunikaci v médiích Věcné naslouchání naslouchání soustředěné a aktivní (písemné či ústní shrnutí hlavních myšlenek vyslechnutého sdělení) Kritické naslouchání poznání záměru komunikace mluvčího, rozlišení objektivního a subjektivního sdělení, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové Zážitkové naslouchání naslouchání jako zdroj estetického a emocionálního vnímání a jejich rozvoje Rozvoj kultivovaného písemného projevu na základě poznatků o jazyce a stylu čitelnost, přehlednost, grafická úprava, koherence textu, členění textu Komunikační žánry funkční styly, slohové postupy, slohotvorní činitelé, projev připravený a nepřípravený, proslov, rozhovor, diskuse publicistické útvary – zpráva, oznámení, reportáž, komentář, líčení poznávání slohových útvarů <u>Jazyková výchova</u> Obecné poučení o jazyce čeština – jazyk národní, její původ a vývoj jazyková norma a kodifikace, kultura řeči, jazykové příručky, jazykověda Syntax výpověď a věta, věta jednočlenná a dvojčlenná, větný ekvivalent

Český jazyk 9. ročník	
- v zadaném textu vyhledá věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty - nahrazuje větu jednočlennou větou dvojčlennou a naopak - určuje větné členy, druhy vedlejších vět, významové poměry mezi hlavními větami i několikanásobnými větnými členy - odstraňuje skladební nedostatky - v textu vyhledá příklady přenesených významů (metafora, metonymie, synekdocha) - k cizím slovům uvede český ekvivalent - v textu vyhledá sousloví, odborné názvy a uvede, který obor reprezentují - ke slovu uvede synonyma, antonymum - doplní neúplné rčení nebo přísloví, vysvětlí jeho význam - provádí slootovorný rozbor - rozlišuje slootovorný a morfologický rozbor - v textu určuje slovní druhy, mluvnické kategorie u slov ohebných - určuje druh podstatných a přídavných jmen, zájmen, číslovek, příslovčí - zařadí sloveso ke slovesné třídě a vzoru - v textu pozná přechodník - ovládá stupňování přídavných jmen i příslovčí - tvoří gramaticky správné a spisovné tvary domácích i přejatých slov - přečte zadaný text se správnou výslovností, intonací a se správným kladením přízvuků - rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické ve větě jednoduché i v souvětí, dokáže je odůvodnit - soustředěně čte nebo poslouchá ukázky literárních textů vnímá literaturu jako zdroj inspirace a zábavy v životě - recituje básně prozaické úryvky čte vhodným tempem, frázováním, přiměřenou intonací - volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text - předvede dramatizaci úryvku - tvoří vlastní literární text, využívá své tvořivosti - hledá smysl a významy literárních děl, zhlédnutého divadelního či filmového představení - při interpretaci správně užívá osvojené literární pojmy - při popisu struktury literárního díla užívá literární pojmy - rozpozná styl různých autorů - srovnává ukázky různých autorů - formuluje své dojmy z přečteného či slyšeného uměleckého díla	stavba věty – větné členy základní a rozvíjející, významové poměry, pořádek slov ve větě souvětí – druhy vedlejších vět, významové poměry mezi větami hlavními, stavba textu, přímá a nepřímá řeč, interpunkce, odchylky od pravidelné větné stavby Lexikologie slovní zásoba – aktivní, pasivní; slovo, sousloví, význam slova – věcný a gramatický, slova jednoznačná a mnohoznačná, homonyma, termíny, synonyma, antonyma, obrazná vyjádření, přísloví, rčení, cizí slova, slovotvorba Morfologie stavba slova, slovní druhy, mluvnické kategorie u ohebných větných členů Pravopis lexikální, slootovorný, morfologický, syntaktický <u>Literární výchova</u> Poslech a zážitkové čtení literárních textů Přednes vhodných literárních textů recitace poezie výrazné čtení prozaických textů Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu písemné zaznamenání hlavních myšlenek ústní reprodukce hlavních myšlenek dramatizace Struktura literárního díla námět, téma, postavy, prostředí, čas, vypravěč, děj, kompozice, jazyk Jazyk literárního díla styl autora, použité útvary národního jazyka, obrazná pojmenování (metafora, metonymie, personifikace, alegorie, ironie, epiteton) zvukové prostředky poezie (rým, rytmus, libozvučnost, zvukomalba, metrum, volný verš) syntaktické prostředky (pořádek slov a jeho odchylky, gradace, kontrast) Vyjádření pocitů z přečteného díla ústně písemně pohybem kresbou Posouzení hodnoty literárního díla Literární pojmy literární druhy a žánry Literární historie

Český jazyk 9. ročník	
- uvádí svůj názor na kvalitu literárního díla - definuje probrané literární pojmy, poznává je na příkladech - pracuje systematicky s knihou, správně cituje bibliografické údaje, vyhledává informace v různých zdrojích - dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře - stručně charakterizuje vývoj české a světové literatury od poloviny 19. století do současnosti - uvede významné autory a jejich díla	romantismus, národní obrození, česká literatura v 2. polovině 19. století literatura na přelomu 19. a 20. stol. česká literatura 20. století

5.2 Anglický jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	1	3	3	3	3	3	3	3	22
	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Anglický jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	<i>Anglický jazyk</i> je vyučovací předmět, jehož postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry, přispívá tak ke zvýšení mobility žáka v jeho osobním životě, v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	S vyučovacím předmětem <i>Anglický jazyk</i> děti začínají ve 2. ročníku v 1hodinové dotaci týdně. Od 3. třídy je předmět vyučován ve 3hodinové dotaci týdně v každém ročníku až do 9. třídy. Žáci 2. stupně využívají při hodinách i počítačovou učebnu. Náročnost a rozsah učiva volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka – do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní. Na I. stupni ZŠ (2.-5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatizace improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnostem. Na II. stupni ZŠ (6. – 9. ročník) jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku

Název předmětu	Anglický jazyk
	získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích zemí. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Významná je i motivace žáků k výuce <i>Dalšího cizího jazyka</i> .
Integrace předmětů	• Cizí jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, metoda TPR, činnostní vyučování, audio orální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace; • učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat jazykové portfolio; • využívá hudební a filmovou produkci anglofonních zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost; • zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci.
	Kompetence k řešení problémů: • navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace); • zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíl zaznamenali a dále s nimi pracovali.
	Kompetence komunikativní: • používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (recepti) mluvenému slovu; • využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci; • využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce.
	Kompetence sociální a personální: • zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu; • při neporozumění cizojazyčnému výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali.
	Kompetence občanské: • využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznávání kultury, zvyků a tradic anglofonních a jiných zemí; • využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin.
	Kompetence pracovní: • podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým jazykovým portfoliem;

Název předmětu	Anglický jazyk
	zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků.
	Kompetence digitální: využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Anglický jazyk 2. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- pozdraví, rozloučí se, představí se, osloví osoby, vyjádří souhlas a nesouhlas - představí se - rozumí otázce, umí na ni odpovědět - počítá do dvanácti - určí základní barvy, zazpívá písničku - orientuje se v základních pokynech učitele - pojmenuje běžné potraviny a nápoje, části lidského těla, běžné části oblečení, oblíbená zvířata, oblíbené hračky, části domu a místnosti	Pozdravy (Hello, Good morning, Good bye), yes/no jména (I'm..., My name is..) otázky – What is your name? čísla 1–12 (numbers) základní barvy (colours) slovesa – sit down, open, close, stand up jídlo a pití (food and drink) moje tělo (my body and my face) oblečení (clothes) zvířata (animals, pets) hračky (my toys) dům (my house)

Anglický jazyk 3. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- pozdraví, rozloučí se, představí se, osloví osoby, vyjádří souhlas a nesouhlas - rozumí jednoduché otázce, umí na ni odpovědět - počítá do dvaceti, udá svůj věk - určí základní barvy - pojmenuje školní potřeby, členy své rodiny, běžné ovoce a zeleninu, potraviny a nápoje, běžné oblečení a řekne, co má na sobě, pojmenuje oblíbená zvířata, části lidského těla, hračky - vyjádří, co má či nemá rád - používá předložky v, na, pod - v jednoduchých větách používá slovesa být, mít, umět	Pozdravy (Hello, Good morning, good afternoon, good evening, good night), jména (I'm..., My name is..) otázky – What is your name čísla 1–20 (numbers) barvy (colours) ve škole (at school), moje rodina (my family), ovoce a zelenina (fruit and vegetables), jídlo a pití (food and drink), moje tělo (my body). oblečení (clothes), zvířata (animals), hračky (toys) slovesa (to be, like, have got, can) předložky (in, on, under)

Anglický jazyk 4. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- pozdraví, představí sebe a svou rodinu - zeptá se na jméno, věk - dokáže se omluvit a o něco požádat - počítá od 0 do 100, přečte jednoduché matematické úlohy - vyjmenuje anglickou abecedu, hláskuje slova - popíše vzhled lidí - rozumí základním informacím o domácích mazlíčcích, popíše svého domácího mazlíčka - vyjádří své základní pocity - vyjmenuje roční období, popíše počasí venku - popíše své denní činnosti a svůj běžný den - určí kolik je hodin - vyjmenuje dny v týdnu, používá vhodnou časovou předložku - pojmenuje sportovní aktivity a činnosti - tvoří otázky a odpovědi se slovesem to be, to have got - používá přivlastňovací zájmena - respektuje pořádek slov ve větě - tvoří otázky (Wh – question s), odpovídá na ně - tvoří čas přítomný průběhový, popíše, co právě teď někdo dělá - tvoří kladné věty, otázky a záporné věty v čase přítomném prostém - umí určit polohu předmětu se správnou předložkou - odpovídá na otázky k jednoduchému slyšenému textu	Pozdrav, poděkování, představení se, vyprávění o rodině Omluva, žádost Čísla (1-100) Abeceda Popis vzhledu osoby (oblečení, části těla) Domácí mazlíčci Mé pocity Počasí a roční období Můj den (my day) Hodiny (time) Dny v týdnu Sport a sportovní činnosti Gramatické struktury: sloveso to be, to have got – věta jednoduchá, otázka, zápor Přivlastňovací zájmena Pořádek slov ve větě Otázky (Wh – questions) Čas přítomný průběhový Čas přítomný prostý – kladná věta, otázka, zápor Předložky in front of, behind, next to

Anglický jazyk 5. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- představí sebe, svou rodinu a kamarády - užívá zdvořilostní fráze - řekne v čem je dobrý či špatný - popíše město a pojmenuje základní obchody - zeptá se na cenu - napíše krátký pozdrav či dopis z prázdnin - pojmenuje školní předměty a sestaví rozvrh - určuje čas, zná měsíce, dny v týdnu, části dne - popíše svůj běžný den s časovými údaji - popíše vzhled lidí, svých blízkých a kamarádů - pojmenuje druhy sportu a volnočasové aktivity, vyjádří jejich oblibu - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty - vyhledává si neznámou slovní zásobu ve slovníku - převypráví obsah přiměřeně obtížného textu nebo jednoduché konverzace - tvoří otázky a odpovídi se slovesem to be, to have got - správně užívá vazbu there is, there are - tvoří otázky (Wh – questions), odpovídá na ně - správně používá předložky - používá správně ukazovací zájmena - respektuje pořádek slov ve větě - používá čas přítomný prostý - používá čas přítomný průběhový	představení sebe, rodiny a kamarádů sorry, excuse me, thanks, please to be good at/ to be bad at město, instituce a jeho popis kolik co stojí (How much is/are...?) pozdrav a dopis z prázdnin školní předměty a rozvrh čas, měsíce a dny v týdnu, části dne můj běžný den/školní den fyzický popis lidí sport a volný čas fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov sloveso to be, to have got – věta jednoduchá, otázka, zápor vazba there is, there are otázky (Wh – questions) předložky (on, in front of, behind, next to, in, at) ukazovací zájmena this, that, these, those pořádek slov ve větě čas přítomný prostý (present simple) čas přítomný průběhový (present continuous)

Anglický jazyk 6. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- hovoří o sobě, představí sám sebe - správně používá osobní zájmena, přiřadí vlastnictví - pracuje s čísly 1 až 100 - zná pravidla používání ukazovacích zájmen a správně je používá - pomocí správných předložek popíše polohu předmětu, osoby - určí čas, oznámí, kdy se událost koná - vyjádří, co umí, neumí; může, nemůže - rozumí příkazům, dává instrukce - vyjádří, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí - souvisle popíše svůj běžný den, ptá se a hovoří o návycích dalších lidí - hovoří o tom, co právě dělá, popíše činnosti, které v daný okamžik provádí další lidé, vyjádří, co se děje právě v tuto chvíli - obohatí si slovní zásobu a aktivně či pasivně ji používá	introducing myself personal pronouns, possessive adjectives, possessive 's numbers 1–100 this, that, these, those prepositions of place prepositions of time can, can't imperative likes, dislikes present simple present continuous everyday objects, house, weekdays, months, seasons, freetime activity, body, school, countries and nationalities, clothes, family, appearance, shops

Anglický jazyk 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- popíše místo, používá vazbu there is / there are - souvisle popíše svůj běžný den, ptá se a hovoří o návycích dalších lidí - hovoří o tom, co právě dělá, popíše činnosti, které v daný okamžik provádí další lidé, vyjádří, co se děje právě v tuto chvíli - vyjádří, co mohou, musí a nemusí dělat, uvede své domácí a školní povinnosti, rozumí příkazům a zákazům, vydá příkaz a zákaz, ptá se na svolení - rozpozná počítatelná a nepočítatelná podstatná jména a správně vyjádří jejich množství - rozumí jednoduchým instrukcím, podá jednoduché instrukce - popíše rozměry a velikosti, určí vlastnosti; porovnává rozměry, velikosti a vlastnosti - popíše a ptá se na události v minulosti, popíše, co dělal včera, minulý rok apod. - obohatí si slovní zásobu a aktivně či pasivně ji používá	There is / there are Present simple Present continuous can, must, mustn't; obligation, prohibition, permission countable and uncountable nouns quantifiers some, any, much, many, a lot of instructions comparatives and superlatives of adjectives past simple school, hobbies, sport, adverbs of degree, lifestyle, food, fruit and vegetables, meals, animals, describing animals, places in the city, films, music

Anglický jazyk 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- ptá se a hovoří o událostech, které se staly v minulosti - popíše své záliby - uvede, jak často se věnuje volnočasovým aktivitám - vyjádří množství, porovnává množství, délku apod. - popíše svoje schopnosti a dovednosti - používá minulý průběhový čas k vyjádření činností a aktivit, které probíhaly v určité době v minulosti - hovoří o svých plánech, navrhne, co dělat - hovoří o svých plánech - správně uvede datum - hovoří o tom, co by měl nebo neměl dělat v určitých situacích - vyjadřuje budoucnost pomocí will - popíše cestu, najde cestu dle pokynů - obohatí si slovní zásobu a aktivně či pasivně ji využívá	past simple present simple expressions of time expressing quantity, comparison expressing abilities past continuous suggestions present continuous for future plans, going to dates should / shouldn't will / won't directions sport, food, at the cinema, hobbies, character features, literature, body parts, party, holidays, country and landscape, points of compass, holiday activities, weather, places in the city, means of transport

Anglický jazyk 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- ptá se a hovoří o tom, co se právě stalo, o předchozích zážitcích a zkušenostech, o tom, co se stalo dříve a nyní - dokáže vyjádřit předpověď, slib či rozhodnutí o věcech budoucích - vyjádří své ambice, preference, objedná si v restauraci - mluví o situacích které nastanou když.., které by nastaly kdyby.. - rozumí a používá příkazy, zákazy; požádá o radu, poskytne radu, požádá o svolení	sport, travelling, books, technology, furniture, personality adjectives, food and drink, illnesses, buildings present perfect will for future would, wouldn't conditionals modal verbs must, mustn't, may, have to

5.3 Další cizí jazyk

5.3.1 Německý jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	2	2	2	6
						Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Německý jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	<i>Německý jazyk</i> je vyučovací předmět, jehož postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	S volitelným vyučovacím předmětem <i>Německý jazyk</i> děti začínají v 7. ročníku jako s druhým cizím jazykem. Ve 2 hodinové dotaci týdně v každém ročníku až do 9. třídy. Předmět je zařazen mezi povinně volitelné předměty jako druhý cizí jazyk. Výuka probíhá ve skupinách utvořených ze žáků různých zkušeností s německým jazykem. S ohledem na výše uvedené skutečnosti není vzdělávací obsah tohoto vyučovacího předmětu rozčleněn do jednotlivých ročníků, ale do třech bloků vzdělávacího obsahu, do skupin jsou zařazeni žáci podle délky studia tohoto předmětu. První blok je stanoven pro první rok studia jazyku, druhý blok je stanoven pro žáky, kteří v jazyce pokračují již druhým rokem a třetí blok pro žáky, kteří studují německý jazyk déle než 2 roky. Konkrétní vzdělávací obsah pro konkrétní skupinu určuje vyučující ve svém tematickém časovém plánu na daný školní rok. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností, volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – <i>poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní</i> . Cílem výuky je i probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: - pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování, audioorální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace; - učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat jazykové

Název předmětu	Německý jazyk
	portfolio; • využívá hudební a filmovou produkci německy mluvících zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost; • zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci.
	Kompetence k řešení problémů: • navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace); • zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdělili zaznamenali a dále s nimi pracovali.
	Kompetence komunikativní: • používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (recepti) mluvenému slovu; • využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci; • využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce.
	Kompetence sociální a personální: • zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu; • při neporozumění cizojazyčnému výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali.
	Kompetence občanské: • využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznávání kultury, zvyků a tradic jiných zemí; • využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin.
	Kompetence pracovní: • podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým jazykovým portfoliem; • zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků.
	Kompetence digitální:

7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- Dokáže vyjmenovat abecedu a hláskovat slova, nacvičuje správnou výslovnost (spisovnost), přiřadí hlásku k písmenu, najde odlišnosti české a německé abecedy, čte internacionalizmy, pracuje s klasickým i digitálním slovníkem. - Aktivně užívá a upevňuje si slovní zásobu, rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám. Umí tvořit věty – oznamovací, tázací, rozumí otázce a umí adekvátně a logicky odpovědět. - Pozdraví, rozloučí se, představí sebe, kamarády, rodinu. - Vyjádří souhlas a nesouhlas. - Samostatně hláskuje slova, určí základní barvy. - Zná dny v týdnu. - Počítá do 100. - Vyjádří, co nejraději dělá, co má/nemá rád. - Pojmenuje předměty školní potřeby. - Jednoduše charakterizuje věci, osoby, zvířata. - Popíše své koníčky a koníčky svých kamarádů, popíše svou činnost během týdne, domluví si telefonicky odpolední program. - Zeptá se na jméno, bydliště a telefonní číslo, napíše jednoduchou pozvánku. - Umí se zeptat na přesný čas a odpovědět na takovou otázku. - Zná důležité informace o Německu, Švýcarsku a Rakousku. - Rozlišuje 3 rody podstatných jmen, skloňuje podstatná jména v 1. a 4. pádě. - Časuje pravidelná slovesa v přítomném čase a sloveso „sein“ – v přítomném čase. - Rozlišuje tykání a vykání, umí tvořit zápor, větu oznamovací, tázací a rozkazovací, zná tázací zájmena, příslovce, osobní zájmena v 1. pádě. - Používá přivlastňovací zájmena (mein/e, dein/e, ihr/e, sein/e apod.), aktivně používá přídavná jména v přísudku a protiklady. - Samostatně doplňuje určitý a neurčitý člen podstatných jmen, utvoří zápor u podstatných jmen. - Rozlišuje časové předložky – am, um, im a správně je používá. - Používá správně předložky ve spojení s místem a směrem – (wo, wohin)	fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, hláskování jmen a slov, zápis dle hláskování slovní zásoba tematické okruhy číslovky, představení, rodina, přátelé, škola, záliby základní gramatické struktury fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov tematické okruhy číslovky, představení, rodina, přátelé, škola, záliby slovní zásoba základní gramatické struktury

Německý jazyk 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- Nacvičuje správnou výslovnost, čte nahlas, plynule a foneticky správně. - Odpovídá na otázky týkající se pochopení textu, porozumí jednoduchému příběhu. Výslovnost si procvičuje formou jazykolamů, básniček a jednoduchých písniček - Aktivně užívá a upevňuje si slovní zásobu, rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám. Umí tvořit věty – oznamovací, tázací, zápor, rozumí otázce a umí adekvátně a logicky odpovědět. Slovní zásobu si upevňuje během rozhovoru, poslechu, čtení, písemném projevu - Popíše místo svého bydliště, svůj domov. - Pojmenuje základní potraviny, objedná si v restauraci. - Zná základní dopravní prostředky, koupí si jízdenku. - Vyjmenuje roční období a jednotlivé měsíce. - Pojmenuje zvířata a jednoduše je charakterizuje. (rychlý, pomalý, velký, malý...) - Napíše jednoduchý pozdrav z dovolené. - Zná důležité informace o německy mluvících zemích. - Umí ve větách užívat neurčitá zájmena (alle, alles, etwas, nichts). - Vyčísuje nepravidelná slovesa, aktivně používá sloveso „mögen“ a zná vazbu „ich möchte“. - Ve větách správně napíše předložku „in“ ve 3.pádě (in dem Park). - Používá „kein“ v záporu.	fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba tematické okruhy - domov, jídlo, dopravní prostředky, roční období, měsíce, zvířata, příroda, prázdniny, realie zemí základní gramatické struktury

Německý jazyk 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
Nacvičuje správnou výslovnost, čte nahlas, plynule a foneticky správně. Odpovídá na otázky týkající se textu, správně porozumí jednoduchému příběhu a dokáže ho interpretovat. Výslovnost si procvičuje formou jazykolamů, básniček a jednoduchých písniček, čte složitější texty a globálně jim rozumí. Aktivně užívá a upevňuje si slovní zásobu, rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám. Umí tvořit věty – oznamovací, tázací, zápor, rozumí otázce a umí adekvátně a logicky odpovědět. Slovní zásobu si ověřuje během rozhovoru, poslechu, čtení a písemném projevu. Pojmenuje části těla, vyjádří bolest, popíše jednoduše zdravotní problém. Předvede rozhovor u lékaře. Pojmenuje a popíše oblečení, umí ho v obchodě zakoupit (modelové situace, scénky). Zeptá se na cenu a velikost. Zvládá běžné situace v obci (ve městě) – rozhovory v obchodě, na poště. Zeptá se na cestu a jednoduše popíše cestu z bodu A do bodu B. Popíše počasí. Zná svátky německy mluvících zemí. Zná základní informace o německy mluvících zemích. Opakuje si časování sloves (pravidelná, nepravidelná slovesa v přítomném čase), používá slovesa s odlučitelnou předponou a způsobová slovesa. Zná předložky se 3. a 4. pádem, ve větě správně použije vazbu „es gibt“ a zájmeno „man“, Umí časovat sloveso sein a haben v minulém čase. Stupňuje příslovce (1. a 3.stupeň). Umí vytvořit perfektum pravidelných sloves s pomocným slovesem sein a haben.	fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba tematické okruhy - lidské tělo a zdraví, oblékání, nákupy, obec, počasí, svátky, realie zemí základní gramatické struktury

5.3.2 Ruský jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	2	2	2	6
						Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Ruský jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	<i>Ruský jazyk</i> je vyučovací předmět, jehož postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	S volitelným vyučovacím předmětem <i>Ruský jazyk žáci</i> začínají v 7. ročníku jako s druhým cizím jazykem. V týdenní 2hodinové dotaci v každém ročníku až do 9. ročníku. Předmět je zařazen mezi povinně volitelné předměty jako druhý cizí jazyk. Výuka probíhá ve skupinách utvořených ze žáků různých ročníků. S ohledem na výše uvedené skutečnosti není vzdělávací obsah tohoto vyučovacího předmětu rozčleněn do jednotlivých ročníků, ale do třech bloků vzdělávacího obsahu - do skupin jsou zařazeni žáci podle délky studia tohoto předmětu. První blok je stanoven pro první rok studia jazyku, druhý blok je stanoven pro žáky, kteří v jazyce pokračují již druhým rokem a třetí blok pro žáky, kteří studují ruský jazyk déle než 2 roky. Konkrétní vzdělávací obsah pro konkrétní skupinu určuje vyučující ve svém tematickém časovém plánu na daný školní rok. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností, volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka do jaké míry si je osvojil je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – <i>poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní</i> . Cílem výuky je i probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: - pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování, audioorální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace; - učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat jazykové

Název předmětu	Ruský jazyk
	portfolio; • využívá hudební a filmovou produkci rusky mluvících zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost; • zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci.
	Kompetence k řešení problémů: • navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace); • zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdělili zaznamenali a dále s nimi pracovali.
	Kompetence komunikativní: • používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (receptci) mluvenému slovu; • využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci; • využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce.
	Kompetence sociální a personální: • zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu; • při neporozumění cizojazyčnému výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali.
	Kompetence občanské: • využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznávání kultury, zvyků a tradic jiných zemí; • využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin.
	Kompetence pracovní: • podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým jazykovým portfoliem; • zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků.
	Kompetence digitální • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Ruský jazyk 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- ovládá azbuku, výslovnost jednotlivých písmen a přízvukových slabik, správně vyslovuje písmena na začátku slov, po samohláskách, po měkkých souhláskách, tvrdě vyslovuje po tvrdých souhláskách - rozliší názvy nejdůležitějších věcí ve třídě, rozpozná a ukáže čísla, která slyší, rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje, ve velmi krátkých jednoduchých textech najde známá slova a fráze, naučí se zpaměti slova písně, píseň zazpívá - představí se, sestaví věty s pozdravem a rozloučením, představí jinou osobu, zapojí se do jednoduché konverzace prostřednictvím běžných výrazů, poskytne základní informace, reprodukuje přiměřeně obtížný text - představí se, sestaví věty s pozdravem a rozloučením, představí jinou osobu, zapojí se do jednoduché konverzace prostřednictvím běžných výrazů, poskytne základní informace, reprodukuje přiměřeně obtížný text, užívá jednoduché obraty k tomu, aby se zeptal, jak se někomu daří, co dělá, a sestaví na podobné otázky odpověď, popíše, kde žije, kam chodí do školy - napíše krátký, jednoduchý pozdrav na pohlednici, používá abecední slovník učebnice	znalost hláskosloví ruského jazyka (grafém, foném) čtení na téma: rodina, domov, písně, básničky, říkanky, rozpočítadla rozhovory na téma: setkání (pozdrav, představení se, poděkování, rozloučení), zájmy samostatný projev na téma: rodina, škola; slovní zásoba písemný projev na téma: osobní dopis (pozdrav, sdělení); základní gramatická pravidla

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání. „Kdo jsem já?“
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí

Ruský jazyk 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- reaguje na jednoduché otázky, vyhledá základní informace, používá slovník k vyhledávání neznámých slov - umí přečíst text složený ze známých slov, dokáže přečíst krátké texty, které najde na internetu s danou tematikou - umí o věc požádat, reaguje na žádost někoho jiného, rozezná a používá čísla, dokáže říci, kolik je hodin - jednoduše sdělí základní údaje o svém domově, své rodině, prezentuje básničky a písničky, např. o přírodě, zvířatech - napíše krátké blahopřání, např. k narozeninám, jednoduchými větami napíše, kde žije a kdo je	Poslech: výchozí texty, fonetická cvičení, písně, pohádky atd slovní zásoba: blahopřání k svátku, poděkování, omluva, názvy měsíců, dnů, kolik je hodin, rozvrh hodin, portrét čtení na téma: zájmová činnost, stravování, škola, ve městě, rodina, pohádky, povídky, básničky slovní zásoba: blahopřání k svátku, poděkování, omluva, názvy měsíců, dnů, kolik je hodin, rozvrh hodin, portrét rozhovory na téma: setkání (prosba, přání, žádost, čas), obchod, nákupy slovní zásoba: blahopřání k svátku, poděkování, omluva, názvy měsíců, dnů, kolik je hodin, rozvrh hodin, portrét samostatný projev na téma: domov, orientace ve městě, rodina, příroda slovní zásoba: blahopřání k svátku, poděkování, omluva, názvy měsíců, dnů, kolik je hodin, rozvrh hodin, portrét slovní zásoba: blahopřání k svátku, poděkování, omluva, názvy měsíců, dnů, kolik je hodin, rozvrh hodin, portrét písemný projev na téma: narozeniny, rodina; základní gramatická pravidla
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity	

Ruský jazyk 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- rozumí základním informacím o lidech, jejich rodině, bydlišti, práci a koníčcích - odhadne význam slov v textu a ověří jejich správnost, reprodukuje přiměřeně obtížný text - zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob (zeptá se, kde žijí a co dělají, koho znají, - dovede také na takové otázky odpovídat; používá vhodná slova ke zdvořilému oslovení, k pozvání, omluví se, přijme omluvu) - použije vhodná slova k popisu předmětů, sestaví jednoduchý popis své osoby a rodiny, - popíše jednoduchými větami, kde žije a kdo je	Poslech na téma: rodina, domov, volný čas čtení na téma: sport, kultura, svátky, ruská národní pohádka, písně, básničky rozhovory na téma: počasí, důležité zeměpisné údaje, člověk a společnost, setkání (oslovení, pozvání, omluva) samostatný projev na téma: domov, rodina, oblékání, bydlení; slovní zásoba písemný projev na téma: rodina, zájmy

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání

5.3.3 Španělský jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	2	2	2	6
						Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Španělský jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	<i>Španělský jazyk</i> je vyučovací předmět, jehož postupné osvojování pomáhá žákům snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	S volitelným vyučovacím předmětem <i>Španělský jazyk</i> děti začínají v 7. ročníku jako s druhým cizím jazykem. Ve 2hodinové dotaci týdně v každém ročníku až do 9. třídy. Předmět je zařazen mezi povinně volitelné předměty jako druhý cizí jazyk. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností, volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – <i>poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní</i>. Cílem výuky je i probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (nejen evropských) zemí.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování, audioorální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace;

Název předmětu	Španělský jazyk
	• učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat jazykové portfolio; • využívá hudební a filmovou produkci španělsky mluvících zemí, aby motivoval žáky rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost; • zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci. Kompetence k řešení problémů: • navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace); • zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíl zaznamenali a dále s nimi pracovali. Kompetence komunikativní: • používá audio a videonahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (recepti) mluvenému slovu; • využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci; • využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce. Kompetence sociální a personální: • zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu; • při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali. Kompetence občanské: • využíváním autentických obrázků motivuje žáky k poznávání kultury, zvyků a tradic jiných zemí; • využíváním zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí jim přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin. Kompetence pracovní: • podporuje žáky, aby pravidelně pracovali se svým jazykovým portfoliem; • zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků.

Název předmětu	Španělský jazyk
	Kompetence digitální: - vedení žáků ke kritickému myšlení při práci s cizojazyčnými informačními zdroji, k samostatnému vyhledávání informací a posuzování důvěryhodnosti zdrojů - motivace žáků k digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací, respektování autorských práv a osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů - vedení žáků k práci s vybranými aplikacemi pro studium jazyka (zejména Duolingo nebo Wocabee) a používání online slovníků

Španělský jazyk 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- Odříká abecedu a hláskuje slova, nacvičuje správnou výslovnost, klade - správně přízvuk, napodobuje intonaci rodilých mluvčích, pracuje s klasickým i - digitálním slovníkem. - Aktivně užívá a upevňuje si slovní zásobu, rozumí jednotlivým slovům a - jednoduchým větám. Tvoří krátké věty – oznamovací, tázací, rozumí otázce a - adekvátně a logicky odpoví. - Pozdraví, rozloučí se, představí sebe, kamarády, rodinu. - Vyjádří souhlas a nesouhlas. Používá příslovce „también“, „tampoco“ - Pojmenuje základní barvy. - Vyjmenuje měsíce a roční období. - Počítá do 32. - Rozlišuje 2 rody podstatných jmen a člen určitý a neurčitý, aplikuje pravidlo - pro zkracování – člen + předložka (a + el – al, de + el – del) - Časuje pravidelná slovesa (- ar, - er, - ir) v přítomném čase a sloveso „ser“, - „tener“, „gustar“ a „encantar“ – v přítomném čase. Vyjádří, co nejraději dělá, - co má/nemá rád. - Popíše své koníčky a koníčky svých kamarádů. Při tvorbě vět používá osobní a přivlastňovací zájmena (adekvátní rod a číslo). Jednoduše charakterizuje a popíše věci, osoby (části těla), zvířata.	fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, hláskování jmen a slov, zápis dle hláskování, slovní zásoba - tematické okruhy - číslovky, představení, rodina, přátelé, domácí mazlíčci, záliby, dům a domov, čtení krátkých textů + porozumění základní gramatické struktury a jejich využití při základní komunikaci

Španělský jazyk 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
Při popisu používá vazby „Hay“, „No hay“, předložky místa – „en“, „delante de“, „detrás de“, „encima de“, „debajo de“, „entre“. Shrne stěžejní informace o Španělsku a Peru. Má základní přehled o modifikacích jazyka používaného ve Španělsku, o španělské a peruánské kuchyni, hlavních literárních postavách (el Zorro, don Quijote) a vybraných městech Španělska (Madrid, Valencie) a Peru (Lima).	

Španělský jazyk 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- Nacvičuje správnou výslovnost, čte nahlas, plynule a foneticky správně. - Odpovídá na otázky týkající se pochopení textu, porozumí jednoduchému příběhu. Výslovnost si procvičuje formou jazykolamů, básniček a jednoduchých písniček - Aktivně užívá a upevňuje si slovní zásobu, rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám. Tvoří věty – oznamovací, tázací, zápor, rozumí otázce, adekvátně a logicky odpovídá. Slovní zásobu si upevňuje během rozhovoru, poslechu, čtení, písemného projevu. - Hovoří o svém týdenním režimu – části dne, rutinní činnosti, stravovací návyky, školní i mimo školní aktivity. - Popíše místo svého bydliště, svůj domov, typy obchodů a místa kolem nás. - Hovoří o školním systému, porovnává různé systémy. - Plánuje, hodnotí, popisuje a navrhuje turistické aktivity, hovoří o zážitcích – použití minulého a budoucího času. Napíše jednoduchý pozdrav z dovolené. Rozšiřuje poznatky o Španělsku, Kanárských ostrovech a Mexiku. Slovesa „ir“, „ver“, „hacer“, „estar“ Vysvětlí, co je povoleno, zakázáno a co je nezbytné (hay que, tener que, poder, estar permitido, prohibido, ser obligatorio) Číslovky do 99 Kvantifikátory (muy, mucho, poco, bastante)	fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba a základní gramatické struktury tematické okruhy - domov, cestování, prázdniny, adrenalinové aktivity, denní rutina a návyky, realie zemí

Španělský jazyk 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
Nacvičuje správnou výslovnost, čte nahlas, plynule a foneticky správně. Odpovídá na otázky týkající se textu, správně porozumí jednoduchému příběhu a dokáže ho interpretovat. Výslovnost si procvičuje formou jazykolamů, básniček a jednoduchých písniček, čte složitější texty a rámcově jim porozumí. Aktivně užívá a upevňuje si slovní zásobu, rozumí jednotlivým slovům a jednoduchým větám. Tvoří věty – oznamovací, tázací, zápor, rozumí otázce a adekvátně a logicky odpoví. Slovní zásobu procvičuje během rozhovoru, poslechu, čtení a písemném projevu. Pojmenuje části těla, vyjádří bolest, popíše jednoduše zdravotní problém. Vyjmenuje oblečení a popíše ho, umí ho v obchodě zakoupit (modelové situace, scénky). Zeptá se na cenu a velikost. Časování sloves (pravidelná, nepravidelná slovesa v přítomném čase), minulý čas pravidelných sloves a budoucí čas pomocí slovesa „ir“. Používá neosobní slovesné vazby. Stupňuje příslovce. Zvládá běžné životní situace – rozhovory v obchodě, na ulici, v restauraci. Zeptá se na cestu a jednoduše popíše cestu z bodu A do bodu B. Má základní přehled o španělsky mluvících zemích (Španělsko, Mexiko, Chile, Peru) a vybraných svátcích v těchto zemích.	fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba tematické okruhy - lidské tělo a zdraví, oblékání, nákupy, obec, počasí, svátky, realie zemí, život slavných osobností základní gramatické struktury

5.4 Matematika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4	5	5	5	5	4	4	5	4	41
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Matematika
Oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Matematika</i> vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučovací předmět <i>Matematika</i> je předmět, který by měl být chápán jako odraz reálných vztahů v hmotném světě. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu <i>Matematika</i> je na 1. i 2. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy (1. stupeň-Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy; 2. stupeň-Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy). V tematickém okruhu <i>Číslo a početní operace</i> na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh <i>Číslo a proměnná</i>, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s rolí proměnné při matematizaci reálných situací. V dalším tematickém okruhu <i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i> žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles, a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují

Název předmětu	Matematika
	matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodných počítačových aplikací. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce. V tematickém okruhu <i>Geometrie v rovině a v prostoru</i> žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací. Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou <i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i>, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrt, řešit optimalizační úlohy. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu <i>Seminář z matematiky</i> je přizpůsoben obsahu přijímacích zkoušek na střední školy. Klade důraz na logické myšlení a samostatnost při řešení matematických úloh. Obsahem koresponduje s tematickými okruhy osmé třídy rozšířené o znalosti získané v deváté třídě. Vyučovací předmět <i>Matematika</i> se vyučuje na 1. stupni v 1.-5. ročníku v hodinové dotaci 24 hodin takto: v 1. třídě 4 hodiny, ve 2. až 5. třídě 5 hodin. Na 2. stupni v 6., 7. a 9. ročníku je 4 hodinová týdenní dotace, v 8. ročníku je 5 hodinová týdenní dotace (celkem 17 hodin). Žáci, kteří mají problémy zvládnout předepsanou náplň předmětu ve stanoveném čase, se mohou zdokonalovat v matematice ve volitelném předmětu <i>Doučování z matematiky</i>. Předmět <i>Doučování z matematiky</i> je realizováno v 7. až 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci. Nadání a talentovaní žáci případně mohou dále rozvíjet své schopnosti a dovednosti ve volitelném předmětu <i>Seminář z matematiky</i>. Ten je realizován v 8. a 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci. <i>Doučování z matematiky</i> i <i>Seminář z matematiky</i> je realizován jako povinně volitelný předmět pouze při dostatečném zájmu žáků. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů).
Integrace předmětů	▪ Matematika a její aplikace
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: ▪ prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu; ▪ zadává vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi; ▪ pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků; ▪ nácvikem a častým prováděním náčrtů cíleně rozvíjí u žáků zručnost při grafickém vyjadřování; ▪ používá v hodinách informační a komunikační technologie a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

Název předmětu	Matematika
	Kompetence k řešení problémů: - nácvikem řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti rozvíjí logické myšlení a úsudek žáků; - kladením jednoduchých problémových otázek vede žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní a které nikoliv; - vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali.
	Kompetence komunikativní: - důslednou kontrolou podporuje u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků; - cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili.
	Kompetence sociální a personální: - organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny; - organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou matematickou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi.
	Kompetence občanské: - povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky; - doporučuje žákům postupy pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a každodenního života, která jsou vhodná ke statistickému zpracování.
	Kompetence pracovní: - důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb a digitálních nástrojů; - vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořem vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.
	Kompetence digitální: získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
Způsob hodnocení žáků	Vychází ze způsobů hodnocení shodných pro všechny předměty.

Matematika 1. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- orientuje se na číselné ose - čte a píše čísla - porovnává čísla, vztahy větší, menší, rovno - používá znaménka $>$ $<$ $=$ $+$ $-$ - sčítá čísla bez přechodu desítky - odčítá čísla bez přechodu desítky - počítá předměty v daném souboru - vytváří soubor s daným počtem prvků - řeší a tvoří slovní úlohy na porovnávání čísel - sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - chápe komutativnost sčítání - řeší a tvoří úlohy na sčítání a odčítání - řeší slovní úlohy s využitím vztahů o n více, o n méně - rozlišuje geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole - rozlišuje pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký - rozlišuje rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - rozlišuje tělesa: krychle, kvádr, válec, koule - skládá obrazce z geometrických tvarů - staví stavby ze stavebnice	orientace na číselné ose čtení a psaní čísel porovnávání čísel znaménka $>$ $<$ $=$ $+$ $-$ součet čísel bez přechodu desítky rozdíl čísel bez přechodu desítky počítání předmětů v daném souboru vytvoření souboru s daným počtem prvků řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku komutativnost sčítání řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání řešení slovních úloh s využitím vztahů o n více, o n méně geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh tělesa: krychle, kvádr, válec, koule skládání obrazců z geometrických tvarů stavění staveb ze stavebnice

Matematika 2. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku - spočítá prvky souboru do 100 (včetně) - vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100 - porovná čísla do 100, používá symboly $>$ $<$ $=$ - zaokrouhlí dané číslo na desítky - orientuje se na číselné ose - sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku - užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100 - řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s využitím vztahů: o x více, o x méně, v oboru do 100 - užívá spoje násobitek 2, 3, 4, 5 - dělí v oboru násobitek 2, 3, 4, 5 - řeší slovní úlohy na násobení a dělení - řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x krát více, x krát méně - rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda - čte časové údaje na různých typech hodin - kreslí křivé a rovné čáry - změří délku úsečky (m, dm, cm) - rozezná geometrická tělesa v praxi	Čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel, zaokrouhlování čísel na desítky, sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100, sčítání a odčítání násobků deseti, řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, počítání s bankovkami a mincemi do stokoruny, názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů, násobení jako opakované sčítání násobítky 2, 3, 4 a 5, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobítek, vztahy mezi násobením a dělením, slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobítek, slovní úlohy s využitím vztahů x-krát více, x-krát méně, orientace v čase práce s pravítkem, úsečka, lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar, rýsování úseček, jednotky délky, délka úsečky, měření délky úsečky

Matematika 3. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- čte a píše trojčiferná čísla - vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle - zakreslí obraz daného čísla na číselné ose - porovná čísla do 1000 - používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh - řeší slovní úlohy na porovnání dvou, trojčiferných čísel, - písemně sčítá a odčítá dvě trojčiferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu - řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčiferných čísel, - sčítá a odčítá dvě trojčiferná čísla - řeší slovní úlohy na vztahy o x více, o x méně, - užívá jednoduché rovnice - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu - zkontroluje kolik peněz je vráceno při placení - užívá spoje všech násobek malé násobilky, - dělí dvojčiferné číslo jednociferným mimo obor násobek, určí neúplný podíl a zbytek, - násobí z paměti dvojčiferné číslo jednociferným v jednoduchých případech	Číselná řada, zápis čísel, čtení čísel, číselná osa, porovnávání čísel pomocí číselné osy, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách, Trojčiferná čísla, řešení úloh na porovnávání trojčiferných čísel, zaokrouhlování čísel, rozklad čísla v desítkové soustavě, součet a rozdíl čísel, sestavení jednoduchých rovnic, Sčítání a odčítání násobků sta, písemné algoritmy sčítání a odčítání, Sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta, sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta, písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců, Písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic, odhad a kontrola výsledku Násobilky 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobek násobení 10 násobení a dělení dvojčiferných čísel jednociferným dělení se zbytkem Pamětné násobení dvojčiferného čísla jednociferným mimo obor násobek Násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel -užití závorek Přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky Rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník Strana rovinného obrazce, obvod, rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek, vyznačování polopřímek, Kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti, jednotky délky, měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky, rýsování úsečky dané délky, Měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek délky výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran, Modelování staveb tvaru kvádru, krychle apod. (užívání stavebnice,

Matematika 3. ročník	
- označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr - změří délku úsečky s přesností na milimetry - převede jednotky délky: km na m m na dm, cm, mm dm na cm, mm cm na mm - určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran - provede odhad délky vzdálenosti - pomocí stavebnice (dostupných materiálů) sestrojí modely staveb tvaru kvádru, krychle apod.	krabiček)

Matematika 4. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
-počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících -rozkládá čísla v desítkové soustavě -porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $452\,620 < m < 553\,000$ -zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky -pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 -písemně sčítá a odčítá (sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo) -pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem -písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem -písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu -správně používá při řešení pořadí početních úkonů, řeší úlohy se závorkami -řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel -provádí početní výkony s čísly v daném oboru -řeší slovní úlohy se vztahy o x více (méně), x krát více (méně) -řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony -zapiše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1000 -zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram	Čtení a zápis čísel, číselná osa Zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících Porovnávání čísel do 1 000 000 Řešení jednoduchých nerovnic Zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky Sčítání a odčítání čísel v daném oboru, Sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 např. $2\,700 + 4600$ Sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísel, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 např. $2\,700 + 4600$ Vztahy mezi sčítáním a odčítáním, pořadí početních úkonů, užívání závorek Násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením Pamětné násobení a dělení jednociferným číslem Písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu Písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením Vztahy mezi sčítáním a odčítáním, pořadí početních úkonů, užívání závorek Slovní úlohy na porovnání čísel, na početní výkony, na vztahy o x více, méně, x krát více, méně Římské číslice Diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu

Matematika 4. ročník	
-názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku -řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny z daného celku - sečte zlomky se stejným jmenovatele - určí vzájemnou polohu dvou přímek - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce - narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem - narýsuje trojúhelník - pozná souměrný útvar - nakreslí souměrný útvar - určí osu souměrnosti překládáním - určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě - nakreslí síť kvádra a krychle - vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě - určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jejich stran - převede jednotky délek: km, m, dm, cm, mm - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - sestaví jednoduchý finanční rozpočet	Celek, část, zlomek Polovina, čtvrtina, pětina, desetina - určení části celku pomocí obrázku. Řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku. Vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny Jednoduché případy sčítání zlomků se stejným jmenovatelem Vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, Kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku Kolmice, kolmost, rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou Kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a s daným poloměrem Rovnoramenný trojúhelník, rovnostranný trojúhelník Osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary souměrné útvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti Síť kvádra a krychle rozložením krabíčky Obvod jednoduchých rovinných obrazců sečtením délek jejich stran Jednotky délek Finanční ohodnocení finanční rozpočet, hodnota peněz

Matematika 5. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
-porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose -řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy -zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky -sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti -znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 -nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě -písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla -písemně násobí až čtyřciferným činitelem -písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce -řeší jednoduché a složené slovní úlohy řešené jednou nebo dvěma početními operacemi -odhadne výsledek, posoudí jeho reálnost -zapíše a přečte desetinné číslo, řádu desetin a setin, zobrazí desetinné číslo na číselné ose -zaokrouhlí desetinné číslo (řádu desetin) na celé číslo -písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin -užívá desetinné číslo v praktických situacích -vyjádří setinu zlomkem a desetinným číslem -vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života -přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu -vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny -žák sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje	Posloupnost přirozených čísel Číselná osa Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě, čtení a zápis čísel do miliardy Zobrazování na číselné ose, porovnávání přirozených čísel Řešení jednoduchých nerovnic Zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky Pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel Pamětné násobení a dělení přirozených čísel, užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) Celá čísla Záporná čísla Písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel Písemné odčítání dvou přirozených čísel Písemné násobení až čtyřciferným činitelem Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem Slovní úlohy na jeden až dva početní výkony, odhad a kontrola výpočtů Práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku Vyjádření části celku Zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem Desetina, setina, vyjádření setiny: zlomkem a desetinným číslem Praktické modely desetinných čísel Písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin

Matematika 5. ročník	
- doplní řady čísel, tabulky, čte a sestaví sloupkový diagram - sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic - přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak - doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice - rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány - řeší slovní úlohy úsudkem a logikou - narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník - vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce - řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce - převádí jednotky obsahu m², dm², cm², mm² - sestrojí kolmice a rovnoběžky - sečtením délek stran určí obvod mnohoúhelníku - vypočítá, povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn - řeší úlohy z praxe na výpočty povrchu kvádru a krychle -	Grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu Římské číslice, přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi Slovní úlohy číselné a obrázkové řady, magické čtverce prostorová představivost Konstrukce obdélníku a čtverce Rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku Výpočty obvodu a obsahu obdélníka a čtverce Další jednotky obsahu: a, ha, km², mm² Rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem Výpočet povrchu krychle a kvádru sečtením obsahů jejich podstav a stěn

Matematika 6. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- vysvětlí pojmy: násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené - určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané číslo dělitelné - použije znaky dělitelnosti k řešení praktických úloh - použije algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel - určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel - vysvětlí pojem desetinné číslo, uvede příklady - přečte a запиše dané desetinné číslo - znázorní desetinné číslo na ose - porovná desetinná čísla pomocí znamének nerovnosti - zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností - převede desetinná čísla na zlomky a obráceně - sečte, odečte, vynásobí desetinná čísla (písemně, z paměti) - dělí desetinné číslo číslem přirozeným a číslem desetinným (až trojciferným) - matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je - převede jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel - vypočítá aritmetický průměr a uvede jeho praktický význam - aplikuje výpočet aritmetického průměru v úlohách z praxe - Shodné útvary, osová souměrnost, osově souměrné - narýsuje čárkovanou, plnou a čerchovanou čáru a určí, ve kterých případech ji použije v praxi používá rýsování, klade důraz na přesnost a čistotu projevu - sestrojí dvě rovnoběžky - sestrojí kolmici z bodu k přímkce - popíše úhel, vysvětlí, co je velikost úhlu, jednotka stupeň a minuta rozliší druhy úhlů - vyznačí a narýsuje úhel pravý, přímý, ostrý a tupý - přenesse úhel, porovná jej - sestrojí různé velikosti úhlů - změří velikost daného úhlu ve stupních - vyjádří velikost úhlu ve stupních a minutách a запиše to sestrojí osu úhlu - rozliší dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, určí jejich vlastnosti a jejich velikosti - sečte a odečte dvojici úhlů i graficky - násobí a dělí úhly dané velikosti dvěma, sestrojí osu úhlu	Prvočíslo, číslo složené, rozklad na prvočinitele Znaky dělitelnosti (2,3,4,5,10,25), Násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel Kritéria dělitelnosti Čtení a zápis desetinného čísla, Desetinný zlomek, sčítání a odčítání desetinných čísel, Násobení a dělení desetinného čísla 10,100,1000, Násobení desetinným číslem, dělení desetinným číslem Převody jednotek délky a hmotnosti základní pravidla rýsování, přímka, polopřímka, úsečka, vzájemná poloha přímek v rovině druhy úhlů, konstrukce úhlu, jednotka velikosti úhlu, měření úhlů, přenášení úhlů, sčítání a odčítání úhlů – matematické a grafické, osa úhlu Shodné útvary, osová souměrnost, osově souměrné útvary součet úhlů v trojúhelníku, druhy trojúhelníků, konstrukce trojúhelníku ze tří stran, trojúhelníková nerovnost kvádr, krychle, povrch kvádru a krychle, objem kvádru a krychle, slovní úlohy Číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy

Matematika 6. ročník	
- popíše shodné útvary, charakterizuje vlastnosti shodných útvarů, sestrojí osu souměrnosti souměrných útvarů, sestrojí osově souměrný obraz geometrického tvaru - rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů (ostroúhlý, pravouhlý, tupouhlý) a podle délek stran (rovnostranný, rovnoramenný, obecný) - určí součet úhlů v trojúhelníku - určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku - sestrojí trojúhelník ze tří stran - určí, zda trojúhelník lze sestrojit užitím trojúhelníkové nerovnosti - rozliší a popíše kvádr, krychli, načrtne je - vypočítá povrch kvádru, krychle podle matematických vzorců - запиše řešení úloh s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky - vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahů rovinných útvarů a povrchů těles - určí jednotky objemu - vzájemně převádí jednotky objemu - pozná a popíše tělesa – krychle, kvádr - určí objem krychle a kvádru výpočtem podle vzorců - vyřeší slovní úlohy na výpočet objemu těles - používá kalkulátor pro základní početní operace - vyhledá požadované informace v tabulkách - doplní číselnou, logickou či obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje - doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice - rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány - řeší slovní úlohy úsudkem a logikou, vysvětlí způsob řešení	

Matematika 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné, uvede příklady - znázorní celé číslo na číselné ose - porovná celá čísla pomocí znamének nerovnosti - určí číslo opačné - sečte a odečte celá čísla - vynásobí a vydělí celá čísla - uvede praktický význam absolutní hodnoty čísla, určí tuto absolutní hodnotu racionální čísla (přirozená, celá, desetinná a zlomky), sčítání, násobení - vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla - převede zlomky na desetinná čísla a naopak graficky znázorní zlomek - vyjádří celek pomocí zlomku – graficky i zápisem zlomku - převede smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla - rozšíří a zkrátí zlomek - запиše řešení s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky - porovná zlomky podle velikosti, znázorní je na číselné ose - sčítá zlomky převáděním zlomků na společného jmenovatele - násobí a dělí zlomky celým číslem - násobí zlomek zlomkem - dělí zlomek zlomkem - upraví složený zlomek - řeší slovní úlohy z praxe - provede rozbor matematického problému - odhadne výsledek a ověří jeho reálnost - řeší jednoduché rovnice v oboru racionálních čísel, provede kontrolu výsledku - pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou - sestrojí grafy přímé a nepřímé úměrnosti - vyřeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti	čísla celá, kladná, záporná, nula, čísla navzájem opačná, číselná osa, sčítání a násobení celých čísel, slovní úlohy, racionální čísla pojem zlomek, pojem racionální číslo, zlomek jako vyjádření části celku, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek, krácení a rozšiřování zlomků, početní operace se zlomky, sčítání, odčítání, násobení, dělení, smíšené zlomky, převody zlomku na desetinné číslo a obráceně poměr, postupný poměr, měřítko mapy, úměra, trojčlenka, slovní úloh příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky přímá a nepřímá úměra procento, promile, základ, procentová část, počet procent, výpočty, jednoduché úrokování, slovní úlohy trojúhelník, vnitřní a vnější úhly, střední příčky a těžnice, výšky trojúhelníku, obsah a obvod trojúhelníku, kružnice vepsaná, kružnice opsaná Rovnoběžky a jejich vlastnosti, lichoběžník- vlastnosti, obvod, obsah, rovnoběžník- vlastnosti, obvod obsah Pravidelné víceúhelníky věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků – sss, sus, usu, konstrukce trojúhelníku středová souměrnost, středově souměrné útvary,

Matematika 7. ročník	
- vysvětlí pojmy: procento, základ, procentová část, počet procent - vypočítá jedno procento z daného základu - použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je - aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladech - použije získané znalosti při řešení slovních úloh z praxe - provede rozbor slovní úlohy a stanoví postup řešení - provede kontrolu reálnosti získaného výsledku - vymezí pojmy vnitřní a vnější úhel trojúhelníku - určí třetí vnitřní úhel trojúhelníku výpočtem - rozpozná trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný, popíše vlastnosti stran a úhlů - určí střední příčku, těžnici, výšku, popíše jejich vlastnosti, tyto prvky narýsuje - podle vzorce vypočítá obsah trojúhelníku - sestojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku - rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti - vypočítá obvod, obsah těchto útvarů pomocí vzorce přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu čtyřúhelníků - Načrtne a sestojí pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník - vysvětlí pojem shodnost rovinných útvarů, shodnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří - uvede věty o shodnosti trojúhelníků - využije osvojených vět o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách - sestojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu - dodržuje zásady správného rýsování - určí vlastnosti útvarů ve a středové souměrnosti - sestojí obraz daného geometrického útvaru v osově souměrnosti - rozpozná útvary souměrné podle středu a podle osy, určí střed nebo osu souměrnosti - v grafickém projevu dodržuje zásady správného rýsování	konstrukce kolmý hranol, n boký hranol, povrch a objem kolmého hranolu slovní úlohy číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy

Matematika 7. ročník	
- pozná a popíše tělesa: krychle, kvádr, hranol - určí množství stran a stěn - sestaví vzorec na výpočet objemu a povrchu jednotlivých hranolů - určí jednotky objemu - vzájemně převádí jednotky objemu - vyřeší slovní úlohy na výpočet objemu těles - používá kalkulátor pro základní početní operace - vyhledá požadované informace v tabulkách - doplní číselnou, logickou či obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje - doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice - rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány - řeší slovní úlohy úsudkem a logikou, vysvětlí způsob řešení	

Matematika 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- uvede příklady praktického použití druhé mocniny a druhé odmocniny - určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou mocninu racionálních čísel (mocniny čísel od 1 do 15, jejich desetinásobky, zlomky s těmito čísly v čitateli i jmenovateli) - určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru - vypočítá výraz s mocninami a odmocninami, určí jeho hodnotu - vypočítá mocniny s přirozeným exponentem, některé zpaměti, těžší na kalkulačce - použije pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami - provádí základní početní operace (+ , - , . , :) s mocninami - umocní součin, podíl, mocninu - запиše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ - určí mocninu s exponentem nula - vysvětlí pojmy výraz číselný, s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, člen výrazu, rovnost dvou výrazů a uvede příklady - určí hodnotu daného číselného výrazu - запиše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - provádí základní operace (sčítání a odčítání) s mnohočleny - provádí násobení a dělení mnohočlenů - vytkne z daného výrazu vhodný výraz a správně запиše rozklad výrazů - použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin pomocí vzorců upraví daný výraz - vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů, proměnná, neznámá, řešení rovnice - vyřeší jednoduché lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav - používá algoritmus řešení rovnic ke správnému vyřešení zadaných úloh - matematicky správně a účelně запиše postup řešení - provede zkoušku řešení dosazením do rovnice - vyřeší slovní úlohy (provede rozbor slovní úlohy, vyřeší úlohu, provede zkoušku správnosti svého řešení) - vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení všech daných veličin - uvede příklady využití lineárních rovnic v praxi - určí polohu bodu v rovině kvádr - vysvětlí základní pojmy statistiky: statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak,	- statistický soubor, statistické šetření jednotka, znak, četnost aritmetický průměr modus, medián grafy, diagramy (bodové, sloupkové, spojnicové, kruhové) statistika v praxi - kružnice, kruh vzájemná poloha přímky a kružnice vzájemná poloha dvou kružnic délka kružnice, obvod kruhu, obsah kruhu části kružnice a kruhu - pravoúhlý trojúhelník Pythagorova věta - rotační válec, objem, povrch slovní úlohy - hranol, povrch hranolu, objem hranolu, slovní úlohy - číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy - pravoúhlý trojúhelník Pythagorova věta - rotační válec, objem, povrch slovní úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti (kružnice, Thaletova kružnice), - kružnice s požadovanými vlastnostmi tečny a sečny kružnice - číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy

Matematika 8. ročník	
četnost, aritmetický průměr, medián, modus - vypočítá aritmetický průměr - určí z dané tabulky modus a medián - provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky formou tabulky a znázorní pomocí sloupkového (kruhového) diagramu - čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi - čte a sestavuje různé diagramy a grafy – bodové, sloupkové, spojnicové, kruhové - čte a sestavuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech - uvede příklady využití statistiky v praxi - uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí - uvede rozdíl mezi průměrem a poloměrem (jejich vzájemný vztah) - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky a vzájemnou polohu dvou kružnic - určí a sestaví tečnu, sečnu a tětívu - narýsuje kružnice s daným středem a poloměrem - sestaví kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku - uvede Pythagorovu větu, příklady jejího využití - vypočítá třetí stranu trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty	

Matematika 8. ročník	
- účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům - vyřeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty (zakreslí reálný náčrtek, matematickou symbolikou zapíše řešení příkladu, příklad vyřeší) - u praktických úloh s využitím Pythagorovy věty odhadne výsledek a ověří jeho reálnost - vytvoří síť válce, za využití znalostí o hranolech charakterizuje vlastnosti válce - sestaví vzorečky pro výpočet povrchu a objemu - nakreslí nákres, určí hlavní části - načrtne válec - vypočítá objem a povrch válce - vyřeší slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o kružnici či válci, ve slovní úloze provede náčrtek, matematizaci problému, jeho řešení a ověření reálnosti výsledku, potřebné informace vyhledá v tabulkách - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky - objasní pojem Thaletova kružnice, využije Thaletovu kružnici v konstrukčních úlohách - používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu - využívá vztahů mezi geometrickými útvary k řešení konstrukčních úloh - zakreslí náčrtek zadaného úkolu - správně zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky - sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice - doplní číselnou, logickou či obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje - doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice - rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány - řeší slovní úlohy úsudkem a logikou, vysvětlí způsob řešení	

Matematika 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- řeší rovnici o dvou neznámých za využití uspořádané dvojice reálných čísel. - vyřeší vhodnou metodou soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými. Podle zadání zvolí výhodnější metodu řešení. - vyřeší slovní úlohy z praxe (provede rozbor slovní úlohy, vyřeší úlohu, provede zkoušku správnosti svého řešení), řeší úlohy o pohybu, úlohy o společné práci a výkonech lidí i strojů, úlohy o směsích - rozezná funkční vztah od jiných vztahů - vysvětlí pojem lineární funkce - vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem - sestrojí graf lineární funkce s důrazem na přesnost rýsování - použije funkci při řešení úloh z praxe - určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - zkrátí a rozšíří lomené výrazy - provede početní operace (+, -, ., :) s lomenými výrazy - přehledně, stručně zapíše řešení úlohy - vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet, uvede příklady různých způsobů hotovostního placení, posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci, na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet, objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou, vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým, uvede možnosti půjčení finančních prostředků, na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu, vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, objasní a používá pojmy úroková míra, úroková sazba, vypočítá cenu s DPH a bez DPH, spočítá nutné splátky při půjčkách, - objasní složení platu a mzdy, objasní rozdíl mezi měnovou jednotkou a platidlem, dělí základní měnové jednotky	řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací (srovnávací - rozšiřující učivo) slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými definice funkce, pojem funkce lineární funkce a její vlastnosti graf lineární funkce praktické příklady na lineární funkci grafické řešení soustav dvou rovnic se dvěma neznámými lomený výraz podmínky lomeného výrazu rozšiřování a krácení lomených výrazů sčítání a odčítání lomených výrazů násobení a dělení lomených výrazů Půjčka, splátka, spoření, úrok. Daň, výpočet. Platební prostředky, měna, platidlo. Výdělek, zisk, plat, mzda.

5.5 Informatika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	1	1	1	1	1	1	6
			Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Informatika
Oblast	Informatika
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Informatika</i> připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je vzdělávací předmět zařazen jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi. Žáci se učí třídit informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady. Svým vzdělávacím obsahem předmět úzce souvisí s průřezovým tématem „Mediační výchova“. <i>Informatika</i> je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně ve 4., 6., 7. a 8. ročníku. Výuka probíhá v budově školy v odborné učebně vybavené počítači. Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“. Z tohoto důvodu se třídy dělí na skupiny podle počtu pracovních stanic. Žáci mají s dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát, data video projektor a zálohovací zařízení (disketa, flashdisk, CD a DVD disk).
Integrace předmětů	• Informační a komunikační technologie
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně	Kompetence k učení: • při práci uplatňujeme individuální přístup;

Název předmětu	Informatika
utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	• seznámíme žáky s obecně užívanými termíny, znaky, pravidly, symboly komunikační a informační technologie; • učíme žáky získávat informace z různých zdrojů; • vedeme žáka k samostatnému vyhledávání informací dílčích i ucelených; • v praktických činnostech žáky učíme odlišovat podstatné od nepodstatného.
	Kompetence k řešení problémů: • rozbořením dané situace či zadáním úlohy vedeme žáka k rozpoznávání a pojmenování problémů; • kladením jednoduchých problémových otázek vede žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní a které nikoliv; • vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali.
	Kompetence komunikativní: • zadáváním samostatných prací učíme žáka orientovat se v různých zdrojích informací, získané informace správně chápat, třídít a vlastními slovy interpretovat; • cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili.
	Kompetence sociální a personální: • organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny; • máme jasně a pevně stanovena pravidla povinností a práv žáků v počítačové učebně; • organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi.
	Kompetence občanské: • povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o informační technologie, o vyučovací předmět;
	Kompetence pracovní: • důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání digitálních nástrojů; • vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořením vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.

Informatika 4. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	- Digitální zařízení - Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - Ovládání myši - Kreslení čar, vybarvování - Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) - Kreslení bitmapových obrázků - Psaní slov na klávesnici - Editace textu - Ukládání práce do souboru - Otevírání souborů - Přehrávání zvuku - Příkazy a program - Využití digitálních technologií v různých oborech - Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele - Počítačová data, práce se soubory - Propojení technologií, internet - Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš - Technické problémy a přístupy k jejich řešení - Piktogramy, emodži - Kód - Přenos na dálku, šifra - Pixel, rastr, rozlišení - Tvary, skládání obrazce

Informatika 5. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - upraví program pro obdobný problém - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	- Data, druhy dat - Doplňování tabulky a datových řad - Kritéria kontroly dat - Řazení dat v tabulce - Vizualizace dat v grafu - Příkazy a jejich spojování - Opakování příkazů - Pohyb a razítkování - Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - Kombinace procedur - Systém, struktura, prvky, vztahy - Kreslení čar - Pevný počet opakování - Ladění, hledání chyb - Změna vlastností postavy pomocí příkazu - Náhodné hodnoty - Čtení programů - Programovací projekt - Graf, hledání cesty - Schémata, obrázkové modely - Model - Ovládání pohybu postav - Násobné postavy a souběžné reakce - Modifikace programu - Animace střídáním obrázků - Spouštění pomocí událostí - Vysílání zpráv mezi postavami - Čtení programů - Programovací projekt

Informatika 6. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva - nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, - ukončí program bez odezvy	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)

Informatika 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Vytvoření programu Opakování Podprogramy Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Modely, paralelní činnost Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné Binární kód, logické A a NEBO Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat

Informatika 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připsíže do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat - ke kódování využívá i binární čísla	

Informatika 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud

5.6 Prvouka

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	0	0	0	0	0	0	6
Povinný	Povinný	Povinný							

Název předmětu	Prvouka
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Prvouka</i> vychází ze vzdělávací oblasti <i>Člověk a jeho svět</i> RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu <i>Prvouka</i> je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. V tematickém okruhu <i>Místo, kde žijeme</i> se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. dopravní výchova). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. V tematickém okruhu <i>Lidé kolem nás</i> si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí. V tematickém okruhu <i>Lidé a čas</i> se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí

Název předmětu	Prvouka
	kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost i svět. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky. V tematickém okruhu <i>Rozmanitost přírody</i> žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Zem a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí. V tematickém okruhu <i>Lidé kolem nás</i> si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). V tematickém okruhu <i>Člověk a jeho zdraví</i> žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i o poskytování první pomoci a o bezpečném. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace. PT se v předmětu realizují formou projektů (více viz kapitola č. 3.4 <i>Začlenění průřezových témat</i>) obsahově blízká průřezová témata „<i>Výchova demokratického občana</i>“, „<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i>“ a „<i>Enviromentální výchova</i>“. Vyučovací předmět <i>Prvouka</i> se vyučuje v 1. až 3. ročníku ve 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 6 hodin). Nezanedbatelná část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce, v rámci škol v přírodě. K preferovaným formám výuky patří i exkurze do různých institucí a do zajímavých přírodních lokalit.
Integrace předmětů	• Člověk a jeho svět
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové	Kompetence k učení: • podporujeme samostatnost a tvořivost; • ve výuce se zaměřujeme především „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání;

Název předmětu	Prvoka
kompetence žáků	- ve výuce rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující); - učíme práci s chybou.
	Kompetence k řešení problémů: - učí žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování; - vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učí žáky prakticky problémy řešit; - podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému; - podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů.
	Kompetence komunikativní: - klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace; - netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů; - vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty; - vede žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí; - připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
	Kompetence sociální a personální: - učí žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce; - podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují; - vede žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu.
	Kompetence občanské: - v žácích upevňuje hrdost na svou osobu, rodinu a obec; - vede žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví i zdraví druhých; - netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů; - vede žáka k bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích.
	Kompetence pracovní: zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce.
	Kompetence digitální: chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Prvouka 1. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- opíše bezpečnou cestu do školy - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, situaci modeluje - rozpozná svoji školu a spolužáky - určí svoje pracovní místo - pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli - vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí - rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině - uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim toleranci - modeluje své chování ve třídě, ve školní jídelně, v dopravním prostředku, kině apod. - uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti - uvede svůj režim dne s časovými údaji - charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny - uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků - uvede příklady dětských her, objasní význam hry pro dítě - popíše základní stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánových soustav - uvede základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života - vysvětlí pojmy: zdraví, nemoc, úraz - na příkladech uvede, jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům, zneužívání své osoby - v modelových příkladech předvede první pomoc a uvede způsoby léčby běžných onemocnění - uvede svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - určí svoje pracovní místo - pozná české mince a bankovky - uvede příklad využití platební karty - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	domov, prostředí domova, regionální památky, orientace v místě bydliště, škola, bezpečnost v dopravním provozu Rodina, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování orientace v čase kalendář režim dne orientace v čase kalendář režim dne domov, prostředí domova regionální památky orientace v místě bydliště škola bezpečnost v dopravním provozu den a noc roční doby změny v přírodě v ročních obdobích lidské tělo základní stavba a funkce péče o zdraví pitný a pohybový režim zdravá strava nemoc osobní hygiena rodina vlastnosti lidí pravidla slušného chování domov, prostředí domova regionální památky orientace v místě bydliště škola bezpečnost v dopravním provozu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	

Prvouka 1. ročník	
Kdo jsem já	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí
Kdo jsem já	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Já a život	

Prvouka 2. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- zapíše adresu domů, adresu školy - rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty - popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - uvede a popíše povolání rodičů - zapíše datum narození - seznámí se s českými mincemi a bankovkami - uvede příklad využití platební karty - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu - orientuje se v čase na příkladech porovná minulost a současnost - rozliší kalendářní a školní rok, vymezí dny v týdnu, dny, hodiny, minuty - stanoví denní režim vhodný pro dítě, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity - uvede významné kulturní a historické památky a události regionu - interpretuje některé pověsti spjaté s místem, kde žije - uvede příklady zvyků a práce lidí, soužití lidí - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě - popíše ohleduplné chování k přírodě - pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata, rozezná pokojové rostliny, zeleninu, ovoce - navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě za nepříznivých situací	orientace v místě bydliště a okolí školy cesta na určené místo, dopravní značení Lidé kolem nás život a funkce rodiny práce fyzická a duševní, zaměstnání soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným obchod a firmy chování lidí principy demokracie peníze – mince, bankovky současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny roční období a změny v přírodě ochrana přírody odpovědnost lidí

Prvouka 2. ročník	
- vysvětlí péči o sluch a zrak, vysvětlí rozdíly předškolního, školního a dospělého věku - popíše prevenci nemocí a úrazů - předvede ošetření drobného poranění - uvede příklady správného chování chodce a cyklisty - uvede, jak se chovat v situaci obecného ohrožení - v modelových situacích ohrožení bezpečí označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany - zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit - dodržuje správné dopravní návyky chodce - rozliší různé dopravní značky - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce, cíleně je používá	lidské tělo drobné úrazy a poranění první pomoc osobní bezpečí chování v rizikovém prostředí orientace v místě bydliště a okolí školy cesta na určené místo, dopravní značení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
Kdo jsem já	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí	
Kdo jsem já	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Já a život	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
Já a ti druzí	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy	
Les a pole	

Prvouka 2. ročník
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí
U nás doma

Prvouka 3. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- dokáže vysvětlit pojmy (současnost, minulost, budoucnost i ve vztahu k místu svého bydliště) - ví, kde najít informace o minulosti obce - učí se určovat světové strany, začlení obec do příslušného kraje ČR - učí se pracovat s mapou - popíše okolí bydliště a školy, zná významná místa ve své obci - začlení rodnou obec do státního celku, začlení svou vlast do Evropy, pojmenuje státní symboly - všímá si problémů životního prostředí ve svém nejbližším okolí - navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, chová se slušně k ostatním - chápe význam a potřebu povolání a lidských činností - rozlišuje současnost, minulost a budoucnost v životě lidí - porovnává minulost a současnost - uplatní základní poznatky o sobě a o soužití lidí - rozliší přírodniny a lidské výtvořiny - pozoruje a porovná proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí přírodniny podle charakteristických znaků, uvede příklady z nejbližšího okolí - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti, změří základní veličiny - běžně uplatňuje základní hygienické a preventivní návyky - rozezná různá nebezpečí, využívá základní znalosti lidského těla - odmítne nepříjemnou komunikaci, chová se obezřetně, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Místo, kde žijeme Domov, orientace v obci a jejím nejbližším okolí. Doprava, bezpečnost na silnici Problémy životního prostředí Rozmanitost neživé a živé přírody rodina, pravidla slušného chování, rizikové chování povolání, finanční gramotnost proměny života, časové údaje – rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta, sekunda, práce s hodinami živá, neživá příroda, lidské výtvořiny roční období, vesmír, sluneční soustava, Země základní podmínky života, třídění rostlin, živočichů a hub, stavba těla rostlin, živočichů a hub látky a jejich vlastnosti, měření v základních jednotkách, nástroje a přístroje naše zdraví, naše tělo, péče o zdraví, správný životní styl Zdraví, nemoc a úraz, první pomoc ZIS komunikační dovednosti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace Já a ti druzí	

Prvouka 3. ročník
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Ekosystémy. Les a pole
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace. Režim dne

5.7 Přírodověda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	2	2	0	0	0	0	4
			Povinný	Povinný					

Název předmětu	Přírodověda
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Přírodověda</i> vychází ze vzdělávací oblasti <i>Člověk a jeho svět</i> RVP ZV. Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu <i>Přírodověda</i> navazuje organicky na učivo <i>Prvouky</i> v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět <i>Přírodopis</i> ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: <i>Rozmanitost přírody</i> a <i>Člověk a jeho zdraví</i>. V tematickém okruhu <i>Rozmanitost přírody</i> žáci poznávají Zemi jako jednu z planet sluneční soustavy. Seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy a o vzniku života na planetě Zemi. Teoreticky i prakticky poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí. V tematickém okruhu <i>Člověk a jeho zdraví</i> žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v

Název předmětu	Přírodověda
	různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci by si měli postupně uvědomit, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a za zdraví jiných lidí. Cíleně jsou vedeni k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Vyučovací předmět <i>Přírodověda</i> je vyučován ve 2hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku i 5. ročníku (celkem 4 hodiny). Výuka probíhá v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze apod.). Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.
Integrace předmětů	• Člověk a jeho svět
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • motivuje žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět; • vede žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých; • učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (které nelze v životě člověka prakticky ověřit) v literatuře, na internetu, v televizních dokumentárních pořadech, výukových počítačových programech (zejména informace o vesmíru aj.).
	Kompetence k řešení problémů: • zadáváním vhodných úloh zaměřených na řešení přírodovědných problémů vede žáky k tomu, aby si zaznamenávali důvody řešení a postup jednotlivých kroků a své záznamy využili při argumentaci a obhajobě řešení; • cíleně zapojuje žáky do řešení školních projektů, aby byly co nejvíce využity jejich individuální dovednosti a schopnosti.
	Kompetence komunikativní: • navozuje různé modelové komunikační situace, vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky; • vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z objevování; • s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace kultivuje neformální projevy žáků.
	Kompetence sociální a personální: • připravuje cvičení pro práci žáků v týmu, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce; • rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role; • vytvářením příležitostí učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.

Název předmětu	Přírodověda
	vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
	Kompetence občanské: - využívá osobní zkušenosti žáků a jejich zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur; - výběrem vhodné literatury vede žáky k pochopení významu přírodního bohatství země.
	Kompetence pracovní: zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce.
	Kompetence digitální: ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít

Přírodověda 4. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo

Přírodověda 4. ročník	
- vysvětlí pojmy: živá příroda, neživá příroda; uvede příklady zástupců, objasní vzájemnou propojenost - objasní princip rovnováhy přírody - roztrídí dané látky pomocí smyslů a měřením - určí, které látky nelze zkoumat některými smysly, tvrzení zdůvodní uvede souvislosti mezi vzhledem krajiny, kvalitou životního prostředí a činností člověka - rozliší vybrané horniny a nerosty - vysvětlí pojem: zvětrávání; uvede příklady zvětrávání - uvede, jak vzniká půda a jaký má půda význam pro život na Zemi - na konkrétních příkladech uvede vzájemné vztahy živých organismů a neživé přírody - roztrídí živočichy na bezobratlé a obratlovce, uvede zástupce - porovná základní projevy života konkrétních živých organismů - uvede znaky života rostlin - s pomocí jednoduchých klíčů, atlasů a vhodných odborných publikací zařadí konkrétní živočichy do známých skupin - uvede zástupce různých ekosystémů - uvede příklady vzájemných vztahů mezi organismy - uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku (porovná jednotlivé živé organismy) - zhodnotí dopad některých konkrétních činností člověka na přírodu, rozliší, které z nich mohou prostředí a zdraví člověka podporovat, a které poškozovat	neživá příroda oběh vody v přírodě živá příroda – třídění rostlin, hub, živočichů neživá příroda látky a jejich vlastnosti změny látek a skupenství porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek voda a vzduch oběh vody v přírodě nerosty a horniny, půda a její význam nerosty a horniny, půda a její význam nerosty a horniny, vznik půdy a její význam neživá příroda živá příroda – třídění rostlin, hub, živočichů podmínky života na Zemi Slunce, voda, půda, vzduch živočichové a stavba jejich těla životní podmínky rostlin rostliny a jejich části výživa rostlin životní podmínky rostlin rostliny a jejich části výživa rostlin živočichové a stavba jejich těla ekosystémy – háje, lesa, vod a bažin, pole a zahrady, suchých stanovišť ekosystémy – háje, lesa, vod a bažin, pole a zahrady, suchých stanovišť přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku význam zemědělství pro člověka vzájemné vztahy rostlin, hub a živočichů přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku ochrana přírody, likvidace odpadů, živelné pohromy a přírodní katastrofy
	110

Přírodověda 4. ročník
Průřezová témata, přesahy, souvislosti
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života
Dýchám, proto žiji.

Přírodověda 5. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - popíše postavení Země ve vesmíru-objasní střídání dne a noci, ročních období - charakterizuje Měsíc a jeho fáze, vyhledá v kalendáři symboly fází Měsíce a uvede (odhadne) význam těchto symbolů - ve skupině se spolužáky znázorní pomocí globusu a jiných vhodných pomůcek pohyb Země a ostatních planet sluneční soustavy kolem Slunce	Rozmanitost přírody –Země a vesmír Slunce a sluneční soustava, vesmírná tělesa pohyby Země gravitační síla střídání dne a noci, roční období podnebné pásy práce s globusem
- vyhledá v encyklopediích a stručně popíše funkce některých orgánů a orgánových soustav člověka - popíše vznik a vývoj jedince, jednotlivé etapy lidského života	Člověk a jeho zdraví stavba lidského těla funkce některých orgánů a orgánových soustav pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou základy lidské reprodukce vývoj jedince základy sexuální výchovy partnerství a rodičovství

Přírodověda 5. ročník	
- na konkrétních příkladech zdůvodní význam ohleduplného chování k druhému pohlaví - objasní význam osobní a intimní hygieny, denního režimu - sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy - uvede příklady stresových situací, navrhne, jak stresu čelit a předcházet - sestaví svůj režim dne podle zásad zdravého způsobu života, zohlední v něm oprávněné požadavky blízkých - uvede příklady pozitivních a negativních reklamních vlivů	Péče o zdraví péče o zdraví, správná výživa sociálně patologické jevy návykové látky, hrací automaty a počítače nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií intimní a duševní hygiena bezpečné chování v rizikovém prostředí situace hromadného ohrožení
- na modelových příkladech předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života - uvede, (na modelových situacích předvede), jak bude postupovat v krizových situacích (šikana, týrání, zneužívání,	Péče o zdraví péče o zdraví, správná výživa sociálně patologické jevy návykové látky, hrací automaty a počítače nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií intimní a duševní hygiena bezpečné chování v rizikovém prostředí situace hromadného ohrožení
- na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 158, 156)	První pomoc
- pojmenuje správně základní části lidského těla-vysvětlí, proč(jak) se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky aj.) - vysvětlí pojmy: HIV, AIDS	Základy sexuální výchovy HIV/AIDS Etická stránka vztahů a etická stránka sexuality
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti	Měna ČR Hodnota peněz Rozpočet rodiny: příjmy a výdaje Půjčka – půjčování peněz
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	

Přírodověda 5. ročník	
	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Dýchám, tedy žiji.	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí
Moje tělo	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace
Režim dne	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena
Moje tělo	

5.8 Vlastivěda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	2	2	0	0	0	0	4
			Povinný	Povinný					

Název předmětu	Vlastivěda
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Vlastivěda</i> vychází ze vzdělávací oblasti <i>Člověk a jeho svět</i> RVP ZV. V návaznosti na vyučovací předmět <i>Prvouka</i> přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi a ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity, a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti (v rámci České republiky i ostatních zemí Evropské unie).
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu <i>Vlastivěda</i> vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů Dějepis, Zeměpis a Občanská a rodinná výchova ve vyšších ročnících školy a je členěn do tří základních tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas. Rozsah a hloubku konkretizovaného učiva volí vyučující s ohledem na konkrétní místní podmínky, potřeby a zájem žáků; rychlost postupu přizpůsobuje aktuální úrovni poznávacích schopností žáků a jejich dosavadní životní zkušenosti. Tematické okruhy se společnými prvky vhodně a funkčně propojují. V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (regionu, vlasti). Získávají základní informace o Evropě, ostatních kontinentech a jejich zemích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích. V tematickém okruhu Lidé kolem nás žáci poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak se činnosti lidí odrážejí v tvářnosti krajiny, charakteru staveb a v rozmanitých památkách. Žáci poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů, vycházejí od nejznámějších událostí v obci a regionu a postupují se k nejdůležitějším

Název předmětu	Vlastivěda
	okamžikům v historii naší země. Získávají odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Vytvářejí si základní představu způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti. Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje ve 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku i 5. ročníku (celkem 4 hodiny). Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny apod.). Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí apod.).
Integrace předmětů	• Člověk a jeho svět
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných textů vede žáky k porozumění; • umožňujeme žákům individuálně manipulovat s pomůckami; • podněcuje zájem žáků o historii.
	Kompetence k řešení problémů: • zadáváním vhodných úloh zaměřených na řešení problémů vede žáky k tomu, aby si zaznamenávali důvody řešení a postup jednotlivých kroků a své záznamy využili při argumentaci a obhajobě řešení; • na modelových příkladech učíme žáky algoritmu řešení problémů; • žáky zapojuje tak, aby byly využity co nejvíce jejich individuální dovednosti a schopnosti.
	Kompetence komunikativní: • navozuje různé modelové komunikační situace, a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky; • vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z poznatků; • zapojuje žáky podle jejich schopností a zájmů do spolupráce; • s využitím příkladů, vede žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům.
	Kompetence sociální a personální: • zařazováním práce s různými materiály do výuky vede žáky k bezpečnému užívání pomůcek, materiálu; • zkušeností žáků využívá pro utváření jejich hodnotového systému;
	Kompetence občanské: • - využívá osobní zkušenosti žáků a jejich zkušenosti z cestování k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur; • - výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů vede žáky k pochopení významu národní identity.
	Kompetence pracovní:

Název předmětu	Vlastivěda
	zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce.
	Kompetence digitální: ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

Vlastivěda 4. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Místo, kde žijeme Místní oblast Region Zdroje, výroba, služby
- popíše polohu ČR v Evropě, ukáže na mapě polohu ČR a sousedních států. - uvede základní informace o podnebí ČR	Poloha a povrch ČR Grafické znázornění povrchu
- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	Mapy, plány, orientační body a linie

Vlastivěda 4. ročník	
- předvede dovednost práce s mapou	
- určí světové strany v přírodě a podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Světové strany
- vyhledá na mapě krajská města jednotlivých krajů ČR, typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury - jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - uvede významné podniky a hospodářské aktivity v regionu	Zvláštnosti krajů a oblastí ČR
- uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - charakterizuje státoprávní uspořádání ČR	Státní zřízení a politický systém v ČR Státní správa a samospráva Státní symboly
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, se spolužáky ve třídě a s pomocí učitele sestaví žákovskou samosprávu - vyvodí a dodržuje základní pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci - uvede základní lidská práva a práva dítěte - uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů	Lidé kolem nás Žákovská samospráva jako modelová situace Základní lidská práva a práva dítěte Práva a povinnosti žáků školy Právní ochrana občanů a majetku
- uvede konkrétní příklady kulturních institucí - na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury - seznámí se s knihovnou, muzeem či archivem a galerií, chápe je jako informační zdroje pro pochopení minulosti	Podoby a projevy kultury, kulturní instituce
- na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost - objasní historické důvody státních svátků a významných dnů - převypráví spolužákům některou z pověstí - stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin (regionu, obce) - charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti	Lidé a čas Orientace v čase a časový řád Určování času Dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet Pravěk , české země v pravěku, Keltové Raný středověk : Příchod Slovanů. Sámův kmenový svaz Naše nejstarší minulost v pověstech Velkomoravská říše Vrcholný středověk : Vláda prvních Přemyslovců, vznik českého státu Románský sloh Český stát za vlády Lucemburků

Vlastivěda 4. ročník	
	Středověk, gotický sloh Husité České země po husitských válkách Raný novověk Habsburkové, renesance Významné osobnosti českých dějin: Svatý Václav, Přemysl Otakar I., Václav I, Anežka Česká, Karel IV., ...

Vlastivěda 5. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- zprostředkuje ostatním spolužákům zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích	Místo, kde žijeme, vlastní zkušenosti žáků z cestování do cizích zemí
- charakterizuje vybrané státy - vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města -na mapě vyhledá světadíly a oceány, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi - dobře se orientuje na mapě	Evropa a svět – kontinenty, poloha a povrch Evropy, sousedé ČR a evropské státy, rostliny a živočichové Evropy
- vysvětlí pojmy: Evropská unie, "evropský dům" -rozliší znak EU, uvede některé výhody členství ČR v EU	Evropská unie – evropský občan, cestování

Vlastivěda 5. ročník	
- uvede některý významný globální (lokální, společenský apod.) problém a navrhne způsob jeho řešení - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy vyšší/níží než výdaje - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - uvede příklady - na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost - objasní historické důvody státních svátků a významných dnů - převypráví spolužákům některou z pověstí - stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin - orientuje se v základních formách vlastnictví; odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Lidé kolem nás Základní globální problémy – sociální, konzumní společnost, přírodní prostředí Lidé a čas Dějiny jako časový sled událostí Kalendáře, letopočet, generace Proměny způsobu života v našem regionu; bydlení, předměty denní potřeby v historickém vývoji; regionální památky; péče o památky Lidé a obory zkoumající minulost základní formy vlastnictví; peníze, cena nákupu a vrácené peníze, výdaje, spoření, půjčky, dluhy
- charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie - porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti (uvede regionální specifika)	Báje, mýty, pověsti Minulost kraje, předkové, domov, vlast, rodný kraj Habsburkové Na dvoře Rudolfa II. Nedávná minulost První světová válka, vznik československého státu, Československá republika Komunistická vláda a „sametová revoluce“

5.9 Dějepis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Dějepis
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Dějepis</i> otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důraz je položen především na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským a světovým vývojem, dějin kultury (vědy, techniky, způsobu života, náboženství, umění), a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace (příprava žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii). Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<i>Dějepis</i> je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6.-9. ročníku. Navazuje na základy, které žáci získali ve <i>Vlastivědě</i> ve 4. a 5. ročníku. Vyučuje se ve 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin) převážně v kmenových třídách. K preferovaným organizačním formám výuky patří skupinová práce, projektové vyučování, dále také poznávací vycházky, výlety a zájezdy, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka <i>Dějepisu</i> také výrazně podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu. Výuka <i>Dějepisu</i> směřuje k: - rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře; - vytvoření představy historického času; - seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě; - získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě; - hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a

Název předmětu	Dějepis
	procesy v evropském a celosvětovém měřítku; • odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase; • poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických i kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledků pro současnost i budoucnost; • poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejích politických institucí; • vytvoření občanského a právního vědomí v souvislosti s lidskými právy, povinnostmi a jejich respektováním; • získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům; • vytvoření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvorům minulosti, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; • k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství; • rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci; • pochopení prvořadé potřeby života v míru; • přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti); • přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě; aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání
Integrace předmětů	• Dějepis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti; • motivuje k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení; • využívá práci s chybou, aby si žáci lépe uvědomili, na co se mají při učení zaměřit. Kompetence k řešení problémů: • na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů; • nesdělujeme žákům hotové řešení, ale vybízíme je k tomu, aby je hledali sami; • cíleně zapojujeme žáky do plánování, přípravy činností. Kompetence komunikativní: • navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky; • vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky; • zapojuje žáky podle jejich schopností do týmové práce a vede je k hodnocení.

Název předmětu	Dějepis
	Kompetence sociální a personální: - důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli; - zkušeností žáků využívá pro utváření jejich hodnotového systému;
	Kompetence občanské: - na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí; - pomocí anket, dotazníků seznamuje žáky s vhodnými právními normami; na modelových situacích vede žáka k uvědomění si specifika českého národního prostředí i jiných kultur.
	Kompetence pracovní: - zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce; - různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi a s jejich možnostmi budoucího pracovního uplatnění v rámci Evropské unie – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
	Kompetence digitální: získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 2. stupeň

Dějepis 6. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- uveče, jak, kdy a čím se člověk vyčlenil ze světa zvířat - zaznamenaná správně časový údaj na časovou přímku - orientuje se v dějepisné mapě (ukáže na mapě, přečte z mapy) - vyhledá informace (zúčastní se doporučených akcí muzeí, navštíví knihovnu apod.)	Úvod do dějepisu význam a zkoumání dějin získávání informací o dějinách. Historické prameny, čas přírodní a historický, prostor a orientace v něm, mapy význam ochrany kulturního dědictví. Hmotné prameny, archeologie, muzea, archivy, knihovny, galerie, pomocné vědy historické.

Dějepis 6. ročník	
- rozliší a seřadí vývojové typy člověka - popíše způsob lovu a pravěké zbraně a nástroje - vysvětlí pravěkou zemědělskou revoluci - rozezná výrobky nejstarších zemědělců - popíše způsob života v rodové společnosti - objasní, proč vzniklo náboženství - ukáže na dějepisné mapě, kde se lidé začali zabývat zemědělstvím nejdříve - vysvětlí, které kovy začal člověk využívat nejdříve (a proč) - objasní přednost kovů a uvede důsledky jejich využívání - sestaví srovnávací tabulku o vývoji uvede některá archeologická naleziště u nás	Pravěk Vznik světa a člověka vývojové typy člověka společnost, obživa, řemesla, revoluce, evoluce. Rod Homo, pravěký člověk. Doba kamenná, počátky zemědělství a řemesel. Doba bronzová. Keltové – civilizační vrchol pravěku.
- vysvětlí vznik států zdůvodní, proč vznikly v subtropickém pásmu - vysvětlí, co jsou městské státy dovede vysvětlit, jak vznikla bible - uvede příklady, co přinesly starověké státy Orientu světu - určí, kterým dnešním státům náleží uvedené oblasti - popíše způsob života ve starověkém státě - vyhledá, co zanechaly uvedené státy světu (ve vědě, kultuře) - dokáže srovnat vývoj starověkých států a střední Evropy	Starověk Staroorientální státy. Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz. Egypt, Čína, Indie, Mezopotámie.

Dějepis 6. ročník	
- vysvětlí pojmy spojené s dějinami Řecka: antika, báje, epos - uvede přírodní podmínky významné pro vznik řeckých států - rozliší spartskou a aténskou výchovu - zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu - chápe pojem demokracie - objasní, jak byl řízen městský stát - vyvodí příčiny a zhodnotí výsledky Peloponéské války - doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a umění na další vývoj v historii - objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského	Starověké Řecko Kořeny řecké civilizace. Archaické a klasické období řeckých států. Doba homérská Městské státy. Řecká kolonizace Atény za Solónu. Peloponéská válka. Řecká vzdělanost, věda a umění. Makedonie.
- doloží, jak se z Říma stalo impérium - popíše život v Římě, vojenském táboře - odhadne úlohu významných osobností starověkého Říma - vysvětlí úlohu křesťanství - uvede kulturní oblasti římské kultury, které měly význam pro evropskou kulturu - porovná vývoj západořímské a východořímské říše	Starověký Řím Vývoj Říma do ovládnutí Itálie. Římské císařství. Počátky křesťanství. Římská kultura. Krise a rozpad říše západořímské
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ	
Člověk jako součást etnika.	

Dějepis 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- rozliší pojmy: pravěk, starověk, středověk (stanoví časová období v historii) - objasní, co je stěhování národů, doloží z mapek v dějepisném atlase - uvede význam Byzantské říše pro vzdělanost Slovanů - rozliší základní pojmy islámu, uvede příklady arabské kultury v raném středověku - zhodnotí úlohu křesťanství v raném středověku - uvede příklady karolinské kultury - objasní nutnost sjednocení slovanských kmenů pro obranu před kočovnými kmeny - vyhledá příklady pro výlučnost kultury Velké Moravy a důležitost cyrilometodějské mise - rozliší legendy a historická fakta - využije dokumentů a četby pro doložení úlohy Přemyslovců v našich dějinách - předvede svoji orientaci na dějepisné mapě - zařadí Slované do skupin - sestaví časovou posloupnost vzniku západních států v Evropě - popíše organizaci světské a církevní moci - na příkladech doloží vliv víry na středověkého člověka - uvede znaky románského slohu, příklady stavebních památek (i regionálně)	Raný středověk Středověk, jeho charakteristika a periodizace; Vytváření středověké Evropy. Franská říše a středovýchodní Evropa v raném středověku. Byzantská říše, Arabové a jejich výboje. Sámská říše, Velká Morava, český stát v době knížecí. Vznik a rozmach Kyjevské Rusi, Státy jižních Slovanů. Vznik států ve střední Evropě. Nájezdy Vikingů a vznik středověké Anglie a Francie. Křížové výpravy. Společenský a hospodářský život ve středověku. Románská kultura.
- vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel - pomocí mapy a dějepisného atlasu doloží rozvoj českého státu - posoudí schopnosti Karla IV. a význam jeho vlády; uvede příklady jeho péče o vzdělanost, kulturu a stát - uvede znaky gotiky, příklady významných památek (i regionálně) - posoudí události stoleté války, zhodnotí osobnost Jany z Arku, vyhledá souvislosti s naší historií - popíše život společnosti, zhodnotí úlohu reformátora, osobnost Jana Husa, popíše způsob boje husitů, zhodnotí úlohu velitelů, zdůvodní výsledek husitského hnutí	Vrcholný středověk Rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam. Boj mezi Francií a Anglií. Rozmach uherského státu a situace v Polsku. Kulturní vývoj ve znamení gotického slohu. Český stát za vlády posledních Přemyslovců, nástup Lucemburků. Český stát v době Karla IV. Česká společnost v předhusitské době. Mistr Jan Hus. Husitská revoluce a její význam.

Dějepis 7. ročník	
- zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad - vysvětlí, jak vznikla a působila jednota bratrská - rozliší a objasní pojmy: jagellonský stát, stavovská monarchie - popíše život v zemi, uvede změny ve výrobě a obchodu, vysvětlí pojem manufaktura, uvede nejvýznamnější vynálezy - objasní základní pojmy a shrne okolnosti související se vznikem středoevropského soustátí - vybere hlavní znaky a příklady památek kultury v době pozdního středověku - na mapě ukáže cesty mořeplavců, uvede důvody hledání nových cest, shrne význam objevných plaveb a jejich důsledků - uvede vztah mezi vývojem západní a východní Evropy - rozliší znaky, objasní pojmy, uvede představitele a příklady památek - sestaví přehled hlavních reformátorů a míst jejich působení - definuje výsledek povstání, Nizozemí vznik samostatného politického útvaru	Pozdní středověk a raný novověk Doba poděbradská, jednota bratrská. Vláda Jiřího z Poděbrad. Konec byzantské říše. Vznik španělského království. Vláda Jagellonců v českých zemích a Uhrách. Zámořské objevy. Reformace ve střední Evropě, Evropská kultura v 16. století a počátek protireformace. Česká kultura v 16. století Nástup Habsburků na český trůn. Nizozemský odboj proti španělské nadvládě. Počátky absolutních monarchií. Český stát v předbělohorských poměrech. Třicetiletá válka.

Dějepis 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- objasní pojem: absolutní monarchie - charakterizuje rozdílnost regionů východní Evropy - uvede významné osobnosti rudolfínské doby - vysvětlí úlohu českých stavů, popíše průběh stavovského povstání - popíše průběh třicetileté války, zapojení jednotlivých států - zhodnotí osobnost J. A. Komenského a význam jeho díla - vysvětlí základní pojmy týkající se počátku kolonialismu v Anglii a prvního období kolonialismu - vymezí znaky a oblasti, uvede význam, památky a osobnosti	Novověk Anglie v 16. a 17. století, první období kolonialismu. Anglická revoluce. Barokní kultura.
- uvede změny ve společnosti - zdůvodní vznik průmyslové společnosti, - vysvětlí pojem: konstituční monarchie - vysvětlí pojmy vztahující se k absolutismu v Evropě, sestaví přehled absolutistických států a provede jejich srovnání - zhodnotí situaci v zemi, zhodnotí vliv osvícenců, posoudí osobnost panovníka a jeho reformy - porovná typ státu s ostatními v Evropě, doloží vzestup státu - uvede nové myšlenky doby a jejich hlavní představitele - aplikuje poznatky o osvětském absolutismu na zhodnocení významu uvedených panovníků, doloží jejich reformami, zhodnotí a objasní důsledky reforem - popíše boj za nezávislost a vysvětlí vznik občanské společnosti, sestaví přehled (typy) států a vlád	Novověk Anglie v 16. a 17. století, první období kolonialismu. Anglická revoluce. Barokní kultura. Historický vývoj od 2. poloviny 17. století do konce 18. století Zrod moderní vědy. Předpoklady přechodu k průmyslové revoluci. Absolutismus v Evropě-Francie, Rusko. Upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce, zápas o postavení velmocí. Česká barokní kultura. České země za vlády Marie Terezie a Josefa II., osvětské reformy. Rozvoj vzdělanosti v době osvětské. Vznik USA.
- stanoví příčiny, popíše průběh revoluce a zhodnotí její význam - rozpozná charakter válek, posoudí úlohu osobnosti Napoleona v dějinách - popíše život v naší zemi, rozliší oblasti, uvede významné osobnosti a památek - uvede podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy - vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek - stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů-rozliší politické programy a cíle v jednotlivých zemích, určí příčiny neúspěchu - rozpozná znaky, oblasti, uvede příklady utváření novodobého českého národa - vysvětlí pojmy: klasicismus a romantismus - provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky	Zrození moderní doby Velká francouzská revoluce. Napoleonské války a jejich důsledky. Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury. . České země v době Národního obrození. Kultura 1.pol. 19. století. Rok 1848 v Evropě a v Čechách
- zhodnotí situaci, posoudí postavení zemí, působení představitelů, uvede změny v politickém působení, rozliší představitele skupin a stran	Politické a společenské změny zač. 2. pol. 19. st Postavení českých zemí v habsburské monarchii ve II. polovině 19. století,

Dějepis 8. ročník	
- vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa, zhodnotí úsilí a výsledek - stanoví příčiny, popíše průběh, určí důsledky pro další vývoj USA pojmenuje znaky a cíle	základní rysy české politiky, její představitelé, Bachův absolutismus. Procesy sjednocování v Německu a v Itálii. Občanská válka v USA. Vznik Rakousko - Uherska. Kultura v pol. 19. století.
- definuje v čem je podstata velmocenského postavení státu - zpracovává informace o školství, vědě a kultur. institucích v nových uměleckých směrech - posoudí disproporci mezi ekon. a kult. rozvojem českých zemích a neodpovídajícím politickým postavením - uvede vztahy mezi velmocemi, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy: záminka a příčiny, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky - rozezná odlišnost vývoje, vysvětlí důsledky - vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitelé, vyhledá vlastní (rodinné) dokumenty z tohoto období	Vývoj ve světě a v okolních zemích v letech 1871 – 1918 svět v poslední třetině 19. století - kultura, umění a výchova na konci 19. století a začátkem 20. století, české země v Rakousko-Uherské monarchii Cesta ke světové válce a První světová válka Situace v Rusku, ruské revoluce, české země za 1.světové války po rozpadu R-U Vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá	
Místa a události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé v Evropě	

Dějepis 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- rozpozná výsledky a důsledky války - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - charakterizuje vnitřní hosp. a politické proměny v Rusku - rozliší politické proudy, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení - vymezí, co by bylo nutné ještě pro stát udělat - uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize - uvede sled událostí při vytváření koalice, postoj velmocí a příčinné souvislosti - objasní specifické čs. problémy v období krize - rozpozná souvislost našich a světových dějin, rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět - vysvětlí pojem: fašismus, objasní vznik a cíle fašistického hnutí, zhodnotí vnitřní situaci země i mezinárodní vztahy - na příkladech zhodnotí postoj umělců	Svět a ČSR v letech 1918-1938 Situace ve světě po první světové válce. Mezinárodněpolitická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí. SSSR v meziválečném období. ČSR ve 20. letech. Světová hospodářská krize a její důsledky. Hlavní události ve světě ve 30. letech a 30. léta v ČSR. První projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek, ohrožení ČSR fašismem, Mnichov. Kultura, věda a technika před vypuknutím druhé světové války.
- analyzuje expanzivní něm. politiku - s použitím mapy a zejména na základě vlastní četby zdokumentuje život za protektorátu - uvede sled hlavních událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců, zhodnotí výsledek a důsledky druhé světové války - uvede příklady projevů odporu, organizování odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, - zhodnotí význam a činy našich vojáků, letců	Druhá světová válka Okolnosti vzniku a začátek II. svět. války. Protektorát Čechy a Morava. Druhá světová válka, průběh. Situace v českých zemích, boj Čechů proti německé okupaci a osvobození zemí ČR. Jednání o poválečném uspořádání světa. Poválečné Československo.

Dějepis 9. ročník	
- vysvětlí pojem: studená válka; uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků - chápe specifika jednotlivých etap vývoje ČSR od poválečného období přes události 60. let - vyhledá v tisku informace o krizi sovětského impéria („perestrojka“) a objasní snahu o změnu systému - na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický - posoudí závislost ČSR na vlivu SSSR - s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému - sestaví přehled hlavních událostí a doloží důsledky - na příkladech zdokumentuje vnitřní situaci Maďarska v r. 1956 a Československa v r. 1968 - sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl a jejich autorů	Svět a ČSR v 2. polovině 20. Století Mezinárodně politické proměny po II. sv. válce. Poválečné uspořádání ČSR. Hlavní mezinárodně politické události ve 2. pol. 20. St. Hlavní vývojové rysy západních států Vývoj SSSR a zemí v jeho sféře vlivu. Proces dekolonizace. Nastoupení komunistické moci v ČSR. Padesátá léta v ČSR, uvolnění diktátorského komunistického režimu v ČSR, komunistická normalizace. Kultura, umění, věda a zábava
- objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v r. 1993 - posoudí vnitřní i mezinárodní postavení ČR v současnosti - sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl a jejich autorů - na pozadí historických událostí vnímá vývoj vědy na konci 2. tisíciletí a uvědomuje si jejich sílu a význam pro život člověka - chápe souvislosti mezi projevy nacismu, nacionalismu a rasové nesnášenlivosti.	Pohledy na svět na konci 20. století Výrazné politické změny ve světě a Československu. Úspěchy a objevy dosažené lidstvem. Závažné problémy ohrožující lidstvo. Státně politické změny ve světě. Pohled na Evropu, proces jejího sjednocování.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, základní kategorie fungování demokracie, demokratické způsoby řešení konfliktů ve společenském životě.	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě	
Význam Ústavy jako základního zákona státu.	

5.10 Občanská výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Občanská výchova
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	<i>Občanská výchova</i> je vyučovacím předmětem, jehož cíle, zaměření a vzdělávací obsah vycházejí ze vzdělávacího oboru RVP ZV <i>Výchova k občanství</i>. Vzdělávací obor <i>Výchova k občanství</i> se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Vyučovací předmět <i>Občanská výchova</i> vychází z myšlenky, že jedinec, jeho životní styl, život v rodině a život ve společnosti jsou vzájemně velmi úzce propojeny. Cílem vyučovacím předmětu je připravovat jedince na život ve své budoucí rodině a na plnohodnotný život v moderní demokratické společnosti. <i>Občanská výchova</i> se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí, k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v různých životních situacích. Seznamuje žáky se vztahy v rodině, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů, s možnými způsoby zapojení jednotlivce do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití, přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské i právní vědomí žáků, motivuje je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<i>Občanská výchova</i> je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Navazuje na učivo <i>Prvouky</i> 1. - 3. ročníku, a vlastivědy 4. - 5. ročníku. Vyučuje se v 1hodinové týdenní dotaci. Výuka probíhá v kmenových třídách. Výuka předmětu občanská výchova směřuje k: • utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a

Název předmětu	Občanská výchova
	sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí, • vnímání pocitu sounáležitosti s vlastní rodinou i společenstvím v nejbližším okolí i s lidmi, s nimiž se žáci náhodně setkají, • úctě k sobě, své rodině, partnerovi, vlastnímu národu i jiným národům a etnikům, respektování kulturních či jiných odlišností lidí, skupin i společenství, • utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo ni, • rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti, • získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, • rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, • uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjádření vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k obhajování vlastních názorů, postojů i svých práv, • vytvoření vědomí evropské sounáležitosti, • přípravě žáka na život v současném globalizovaném světě.
Integrace předmětů	• Výchova k občanství
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • volí zajímavá témata pro zpracování referátů, a tím motivuje žáky k vyhledávání, třídění a využívání informací z různých zdrojů, a to jak z ústních sdělení, tak z tištěných textů, encyklopedií i z elektronických médií; • podněcuje zájem žáků o problematiku předmětu, tím, že je motivuje k účasti v soutěžích; • zadáváním vhodných úkolů rozvíjí tvořivé schopnosti žáků. Kompetence k řešení problémů: • zadáváním vhodných úloh na řešení problémů vede žáky k samostatné práci s odbornou literaturou a dalšími informačními zdroji; • vhodnou motivací vede žáky k hledání paralel mezi současnými a minulými ději a událostmi a jejich porovnávání v evropském i světovém měřítku; zadáváním úkolů souvisejících s realizací projektu vede žáky k tomu, aby z různých variant volili řešení efektivní Kompetence komunikativní: • navozením náročnějších komunikačních situací umožňuje žákům praktické využití osvojených komunikačních dovedností; • zařazuje do výuky tematicky vymezené diskuse, v nichž mají žáci možnost uplatnit vlastní názory, vhodně argumentovat, korigovat svá stanoviska a vhodně reagovat na názory jiných; Kompetence sociální a personální:

Název předmětu	Občanská výchova
	• zapojuje žáky do tvorby pravidel pro diskuse a vede je k respektování a dodržování přijatých pravidel; • pravidelným zařazováním různě náročných řečnických cvičení do výuky vede žáky k získávání potřebné sebedůvěry pro vystupování na veřejnosti.
	Kompetence občanské: • na konkrétních modelových příkladech učí žáky demonstrovat pozitivní a negativní projevy chování lidí; • nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům; • na příkladech učí žáky odsoudit názory, postoje a chování ohrožující lidskou důstojnost.
	Kompetence pracovní: • zadáváním vhodných témat úkolů vede žáky k úvahám o jejich budoucím povolání; • zapojuje žáka do procesu tvůrčí činnosti při samostatné či skupinové práci jako doplňku teoretických částí výuky.
	Kompetence digitální: • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Občanská výchova 6. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- vysvětlí vnímání času v naší kultuře, objasní význam rozmanitých svátků pro život ve společenství - zamýšlí se nad soudobým postavením mužů a žen v rodině a objasní další možnosti lidského soužití - vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem a dětem v nouzi a situaci ohrožení - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v jeho blízkých životních situacích a je schopen aplikovat poznatky o jednání při konfliktu do simulovaných a reálných situací - pěstuje důležité osobní vlastnosti pro dosahování individuálních a také společných cílů ve skupině spolužáků -- rozpozná projevy záporných charakterových vlastností jako např. násilného chování a šikany - postupně překonává osobní nedostatky v komunikaci a pěstuje zdravou sebedůvěru - zapojuje se do společných činností žáků v rámci třídy, školy a dalších organizací	Člověk ve společnosti Čas, svátky a tradice naší kultury Lidská setkání – rodina, postavení mužů s žen v rodině, ostatní formy soužití, pomoc lidem a dětem v nouzi; Vztahy mezi lidmi – komunikace, konflikty v rodině a v mezilidských vztazích, řešení konfliktů; Zásady lidského soužití - pravidla chování, pravidla chování ve škole; Naše obec, region a kraj – důležité instituce, zajímavá místa, významní rodáci, tradice, samospráva; Náš stát – státní symboly Stát a právo právní základy státu - státní občanství, složky státní moci státní správa a samospráva - základní orgány a instituce státní správy a

Občanská výchova 6. ročník	
- objasní význam pravidel pro soužití ve společnosti a je schopen pravidla soužití v menších skupinách aktivně navrhopvat a uplatňovat	samosprávy lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských prav a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace. Mezinárodní vztahy, globální svět evropská integrace - Evropská unie; mezinárodní spolupráce - významné mezinárodní organizace - OSN; globalizace - ekologická krize, základy ekologického způsobu života.
- vytvoří ucelený obraz místa svého bydliště - navrhuje způsoby prezentace vlastní obce a kraje, přiměřené svým zkušenostem - váží si kulturních památek a přírodních objektů a je schopen prezentovat nejdůležitější součásti kulturního dědictví ze svého okolí - popíše důležité symboly našeho státu a objasní způsoby jejich používání - projevuje kladný vztah k našemu národu, jeho tradicím, osobnostem a respektuje ostatní národnosti - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě krajů, obcí, státu - porozumí základnímu rozdělení moci ve státě. - přiměřeně respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, zamýšlí se nad významem lidských práv - rozpozná projevy porušování dětských práv, je schopen uvést jednotlivé příklady - respektuje základní právní normy, které se ho týkají - porozumí začlenění ČR do EU; - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR (OSN); - objasní význam ekologického způsobu života ve svém okolí a zamýšlí se nad důsledky ničení přírodního prostředí	
Občanská výchova 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo

Občanská výchova 7. ročník	
- uvede etapy vývoje lidského jedince a jejich typické znaky - objasní pojmy: puberta, adolescence - rozliší kladné a záporné vlivy vrstevnických skupin na osobnost dospívajícího jedince - vysvětlí pojmy: zdravý životní styl, tvrdé drogy, měkké drogy - objasní nebezpečí užívání drog (včetně kouření a alkoholu) - zná pravidla správné komunikace, ví co je asertivita	Člověk a dospívání Fáze lidského života, Vrstevnické skupiny. Zdravý životní styl. Komunikace. Člověk a předpoklady soužití Právo a morálka. Člověk a řád, lidská práva. Porušování lidských práv. Právní ochrana člověka, egoismus, intolerance. Občanský zákoník
- objasní pojem kultura a umění - rozlišuje jednotlivé umělecké slohy - zhodnotí nabídku kulturních institucí v místě bydliště a jeho okolí - rozlišuje různé druhy majetku a různé formy vlastnictví - rozlišuje hmotný a nehmotný majetek, movitý a nemovitý, uvede příklady - porovná hmotné a duševní vlastnictví, prokáže nutnost jejich ochrany - popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým svěřeným majetkem - zdůvodní nutnost poznání a ochrany krajiny - vyjmenuje nejdůležitější typy chráněných území - uvede nejzávažnější globální problémy lidstva, popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva, vyjádří svůj názor	Kultura a umění, umělecké slohy, kulturní instituce. Majetek a vlastnictví Peníze Přírodní bohatství a jeho ochrana Poznání a ochrana krajiny. Globální problémy lidstva. Odpovědnost člověka za osud Země.

Občanská výchova 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- rozpozná rozdíly mezi prožíváním, jednáním a vlastnostmi svými a jiných lidí - vysvětlí, proč by se měl člověk snažit poznat sám sebe, a uvede příklady situací, ve kterých je důležité znát svou osobnost - snaží se o vlastní sebepoznání - stanovuje si cíle s ohledem na svou osobnost (zájmy atd.) a plánuje kroky k jejich dosažení - trénuje a posiluje vůli - uvede příklad kladných a záporných charakterových vlastností a jejich projevů - navrhne možnosti usměrnění svých záporných vlastností a stanoví si reálný plán - vhodně koriguje své chování a jednání - uvede možnosti a prostředky osobního sebepoznání - navrhuje prostředky k rozvoji osobních předností a překonání nedostatků - kontroluje své chování a jednání a pozitivně je usměrňuje - popíše rozdíl mezi zdravým sebevědomím a sebevědomím nízkým a přehnaným	Osobnost Vnitřní svět člověka. Podobnost a odlišnost lidí – prožívání, chování, vlastnosti, schopnosti Psychické procesy a stavy Sebepoznání Osobní vlastnosti a rozvoj Vůle. Charakter. Sebepoznání a seberegulace. Sebevědomí. Hospodaření Zboží – statky a služby. Nabídka a poptávka. Fungování trhu. Stát a právo Moc zákonodárná, výkonná a soudní; Volební systém. Politické strany. Základní lidská práva a svobody Listina základních práv a svobod. Ústava ČR. Právo a morálka. Občanskoprávní vztahy. Orgány právní ochrany Mezinárodní vztahy. Globální svět. Evropská unie

Občanská výchova 8. ročník	
- rozlišuje služby a statky a uvede jejich příklad vysvětlí, čím se zabývá výroba, obchod a služby - popíše „cestu“ jednoduchého výrobku od výrobce ke spotřebiteli - jednoduše popíše chování kupujících a prodávajících na příkladu vysvětlí, jak funguje trh - vyjmenuje složky státní moci ČR a jejich orgány - popíše jejich funkci - popíše fungování voleb do Parlamentu ČR - vysvětlí důležitost voleb pro demokratickou společnost - objasní rozdíl mezi pravicí a levicí a uvede jejich základní znaky - uvede příklady, jak by se mohly výsledky voleb promítnout do života občanů - vyjmenuje příklady základních lidských práv - uvede základní dokumenty týkající se lidských práv - vysvětlí vztah mezi právy a povinnostmi - hájí svá práva a respektuje práva druhých - objasní důležitost ochrany lidských práv - provádí jednoduché právní úkony odpovídající věku - uvede příklad práv zákazníka a spotřebitele a přiměřeně je uplatňuje v běžném životě - vyjmenuje své povinnosti týkající se právních vztahů, do nichž vstupuje - uvede příklad postihů za porušování právních norem - vysvětlí, proč je důležité dodržovat pravidla - respektuje a dodržuje právní normy - vyjmenuje orgány právní ochrany a jejich funkce - vysvětlí smysl vzniku Evropské unie - vyhledá odpověď na otázky týkající se řízení a orgánů EU	Hospodaření Zboží – statky a služby. Nabídka a poptávka. Fungování trhu. Stát a právo Moc zákonodárná, výkonná a soudní; Volební systém. Politické strany. Základní lidská práva a svobody Listina základních práv a svobod. Ústava ČR. Právo a morálka. Občanskoprávní vztahy. Orgány právní ochrany Mezinárodní vztahy. Globální svět. Evropská unie

Občanská výchova 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky; - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu; - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů; - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat běžný život občanů; - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod; - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství); - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy (osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci); - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování; - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů; - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. - chápe rozdíl mezi těmito pojmy trestní řízení, přestupky a trestné činy - ví co je trestní odpovědnost; trestná činnost mladistvých, možné příčiny a následky. - popíše rodinu z pohledu práva, zná základní práva a povinnosti manželů; - rozliší pojmy manželství a partnerství - zná formy pomoci státu rodinám. - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede příklady některých projevů globalizace	Člověk ve společnosti. Já jako občan obce. Úřady Jsem občanem státu Jsem občanem Evropské unie Občan a právo. Odvětví práva ČR. Občanskoprávní vztahy Vlastnictví. Ochrana majetku. Smlouvy. Odpovědnost za škodu. Právní ochrana Orgány právní ochrany a sankce Přestupky a správní řízení Občanské soudní řízení Trestní právo Rodina a zákony Rodiče a děti Globální svět Problémy současného světa Ohrožené životní prostředí

Občanská výchova 9. ročník	
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva; - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni (v obci, regionu);	

5.11 Fyzika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Fyzika
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Fyzika</i> je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP patřící do vzdělávací oblasti Člověk a příroda (<i>Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis</i>), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Osvojením si základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět <i>Fyzika</i> seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Výuka směřuje k: • podchycení a rozvíjení zájmů o poznání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, s vyučováním jednoduchých fyzikálních pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích; • k osvojení základních poznatků z vybraných okruhů učiva (látky a tělesa, pohyb těles, síly, mechanické vlastnosti tekutin, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje, vesmír); • vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů; • získání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<i>Fyzika</i> je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Vyučuje se ve 2 hodinové týdenní dotaci. Výuka <i>Fyziky</i> ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy a mimo budovu školy. Ve vyučovacím předmětu <i>Fyzika</i> je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru RVP ZV <i>Výchova ke zdraví</i>. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů RVP ZV (<i>Chemie, Přírodopis, Zeměpis, do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce aj.</i>) a do povinně vyučovaného tématu

Název předmětu	Fyzika
	<i>Ochrana člověka za mimořádných situací.</i> Výuku některých témat je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů. Předmět se alespoň okrajově dotýká většiny průřezových témat, především však, díky svému zaměření, enviromentální výchovy.
Integrace předmětů	Fyzika
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: - pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, metoda TPR, činnostní vyučování, audio orální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace; - učí žáky plánovat a hodnotit vlastní učení tím, že jim ukazuje, jak pro tyto činnosti využívat příručky; - vede žáky k systematickému pozorování a měření různých fyzikálních objektů, procesů a jejich vlastností a k ověřování vyslovených hypotéz.
	Kompetence k řešení problémů: - navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat; - zadáváním vhodných úloh na porovnávání vede žáky k tomu, aby si rozdíly zaznamenali a dále s nimi pracovali.
	Kompetence komunikativní: - využívá metodu hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce - zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci;
	Kompetence sociální a personální: - zařazováním vhodných témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu; - při neporozumění výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali.
	Kompetence občanské: využíváním odborné literatury motivuje žáky k poznávání vědy;
	Kompetence pracovní: - používáním informačních a komunikačních technologií vede žáky k tomu, aby získali informace o profesích, kde jsou fyzikální znalosti nezbytným předpokladem, a tím je směřuje k možnému výběru jejich budoucí profese; - pravidelným zařazováním samostatných prací do výuky a vzájemným hodnocením vede žáky k tomu, aby si vytvářeli sebevědomí.

Fyzika 6. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- chápe, že těleso je charakterizováno tvarem, rozměrem a polohou - rozliší na příkladech těleso a látku - porovná vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek - rozliší a charakterizuje atom, molekulu, prvek a sloučeninu - osvojí si poznatek, že atomy jsou v neustálém pohybu - seznámí se a názorně předvede difúzi	Tělesa, látky, jejich vlastnosti a stavba
- rozlišuje sílu na dotykem a na dálku. Vysvětlí důsledky působení síly. Rozliší druhy deformace podle vlastností látek.	Síla
- uvede hlavní jednotky veličin, jejich díly a násobky - změří některé důležité fyzikální veličiny, zapíše výsledek (s určením odchylky měření) - na příkladech a pokusech pochopí důsledky délkové a objemové roztažnosti - umí vyhledávat hustotu v tabulkách - experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu - seznámí se s třemi fyzikálními poli, pozná účinky síly - změří sílu siloměrem, zapíše výsledek	Fyzikální veličiny a jejich měření Délka, objem, hmotnost, teplota, čas, hustota, síla
- objasní pojem: elektrovaní těles, na pokusech se elektrovanými tělesy pozná, že el. síly mohou být přitažlivé i odpuzivé - ověří existenci el. pole a charakterizuje el. sílu jako působení el. pole na těleso - pozná strukturu atomu a chápe podstatu elektrovaní těles, pozná, jak se z atomu utváří kladný a záporný iont - umí vyjmenovat typické vodiče i nevodiče - pochopí podstatu blesku, osvojí si pravidla ochrany před bleskem, - seznámí se s příčinami hromu	Elektrické vlastnosti látek Elektrování třením, model atomu, el. náboj, elektroskop, el. vodiče a nevodiče, el. pole, el. výboj, blesk
- popíše póly magnetu, stanoví rozdíl mezi přírodními a umělými magnety - vysvětlí pojem: magnetické pole a určí, jak se projevuje - rozliší magneticky tvrdou a měkkou ocel - objasní princip kompasu - stanoví umístění severního a jižního magnetického pólu Země	Magnetické vlastnosti látek Magnety přírodní a umělé, póly magnetu a magnetické pole, magnetická indukce, magnetické pole Země

Fyzika 6. ročník	
- obecně charakterizuje el. proud i napětí ,uvede jejich jednotky - zná účinky el. proudu - uvede zdroje napětí - uvede příklady tepelných el. spotřebičů - podle schématu sestaví jednoduchý el. obvod - vysvětlí pojem: zkrat, objasní princip pojistky - prokáže znalost zásad správného použití el. spotřebičů - objasní vedení el. proudu ve vodných roztocích a v plynech - popíše cívku, znázorní průběh magnetického pole v okolí cívky - uvede příklady využití elektromagnetu v praxi - objasní princip el. zvonku	Elektrický obvod El. proud, el. napětí, zdroje el. napětí, účinky el .proudu, zkrat, el. spotřebiče, el. obvod a jeho schéma, el.proud v kapalinách a plynech, bezpečnost při práci s elektřinou Magnetické vlastnosti el. proudu, magnetické pole cívky, elektromagnet

Fyzika 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- objasní klid a pohyb tělesa jako stálost jeho polohy vzhledem k jinému tělesu - na konkrétním příkladu pozná, zda je těleso v klidu či pohybu - objasní pojem „trajektorie“, vysvětlí rozdíl mezi trajektorií a dráhou - podle tvaru trajektorie rozeznává pohyby přímočaré a křivočaré - popíše pohyb posuvný a otáčivý - na základě znalosti dráhy a času rozezná pohyby rovnoměrné a nerovnoměrné - s porozuměním používá vztah: $v = s / t$ ($t = s/v$ a $s = v \cdot t$) při výpočtech - zná jednotky jednotlivých veličin - vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rovnoměrném pohybu a vyčte z něj hodnoty času a rychlosti - znázorní orientovanou úsečkou sílu o známé velikosti, směru a působišti; používá vztah mezi gravitační silou a hmotností $F_g = m \cdot g$, (pracuje s veličinou „gravitační zrychlení“) - určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného i opačného směru; vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil; - charakterizuje těžiště tělesa jako působiště gravitační síly působící na těleso experimentálně určí polohu těžiště - stanoví rozdíl mezi tíhou a gravitační silou tělesa - charakterizuje tlakovou sílu, umí používat vztah pro výpočet tlaku: $p = F/S$ na praktických příkladech uvede, jak lze tlak zvětšit či zmenšit - rozliší tření smykové a valivé; - ví, čím lze ovlivnit velikost třecí síly v praxi	Pohyb tělesa. Trajektorie, Druhy pohybu, rychlost, Síla a její vlastnosti. Vzájemné působení sil. Skládání sil. Gravitační pole a gravitační síla. Tíhová síla a těžiště. Tlak a tlaková síla. Třecí síla.
- objasní podstatu Pascalova zákona a jeho využití v hydraulickém zařízení - charakterizuje hydrostatický tlak, popíše účinky gravitační síly na kapalinu - objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny - objasní podstatu Archimedova zákona, vyvodí porovnáním síly vztlakové a gravitační, zda se těleso potopí, bude se vznášet či plovat	Tlak. Mechanické vlastnosti kapalin a povrchové napětí. Hydrostatický tlak. Pascalův zákon. Archimedův zákon. Plavání těles.

Fyzika 7. ročník	
- charakterizuje atmosférický tlak - porovnáním tlaku v uzavřené nádobě a atmosférického uvede, zda bude v nádobě přetlak či podtlak - uvede, jak se mění atmosférický tlak s nadmořskou výškou - uvede příklady praktického využití vztahové síly v atmosféře	Mechanické vlastnosti plynů. Atmosférický tlak a jeho měření. Atmosféra Země. Archimédův zákon pro plyny. Přetlak, podtlak, vakuum. Proudění vzduchu.
- rozliší zdroj světla od tělesa, které světlo odráží - na konkrétních rozliší různá optická prostředí - objasní vznik zatmění Slunce a Měsíce - uvede vlastnosti rychlosti světla, vysvětlí zákon odrazu světla - rozpozná duté a vypuklé zrcadlo, zná jejich použití - objasní pojmy „ohnisko a ohnisková vzdálenost“ - rozpozná spojku a rozptylku - ze znalosti rychlosti světla v různých prostředích určí, zda nastává lom světla ke kolmice či od kolmice - objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich korekce - objasní rozklad bílého světla optickým hranolem	Světelné jevy, Rychlost světla. Stín, polostín zatmění Slunce a Měsíce. Fáze Měsíce. Odraz světla. Zrcadla. Lom světla. Čočky. Optické přístroje. Rozklad světla.

Fyzika 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- uvede hlavní jednotku práce a výkonu, jejich díly a násobky - při řešení problémů využívá s porozuměním vztah $W=F \cdot S$ a $P=W:t$ - rozliší pohybovou a polohovou energii, uvede konkrétní příklady	PRÁCE Práce a její výpočet Výkon, příkon Polohová a pohybová energie

Fyzika 8. ročník	
- charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou polohovou a pohybovou energii jeho částic - v konkrétních úlohách určí, jak se mění vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně - rozpozná v přírodě i praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, zářením) - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, uvede příklady - zná princip výroby a přenosu elektrické energie - rozpozná základní skupenské přeměny ve svém okolí i v přírodě - vymezí hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování a teplota varu kapaliny a využije poznatků k řešení úloh - vymezí podmínky za nichž nastává zkapalnění vodní páry ve vzduchu (uvede příklady) - uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin	Tepelné jevy: vnitřní energie tělesa. Změna vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně. Šíření tepla prouděním a zářením. Tepelné motory. Teplo. Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. Elektrický náboj. Elektrické spotřebiče. Elektrická energie a výkon. Výroba a přenos elektrické energie. Změna skupenství látek Teplota tání a tuhnutí. Vypařování a kapalnění. Var. Sublimace a desublimace. Anomálie vody. ELEKTRICKÉ JEvy A ZÁKONY Elektrické vlastnosti látek, elektrický náboj Elektrostatická indukce Elektrický proud a napětí Elektrický odpor Zapojení rezistorů
- uvede příklady periodických dějů z praxe a přírody - vysvětlí pojmy "frekvence, perioda"; - rozliší základní druhy vlnění a způsob jejich šíření - rozliší tón a hluk - uvede některé možnosti zmenšování škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku pro člověka - uvede zdroje zvuku ve svém okolí, - odůvodní, proč je přítomnost látkového prostředí nezbytnou podmínkou pro šíření zvuku - objasní odraz zvuku, vysvětlí vznik ozvěny - uvede příklady využití ultrazvuku v běžném životě	Zvukové jevy: periodické děje. Kmitavý pohyb, perioda, frekvence. Vlnění. Zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku. Tón a hlasitost zvuku. Odraz zvuku, ohyb zvuku. Ultrazvuk, infrazvuk.

Fyzika 8. ročník	
- objasní pojem Atmosféra, seznámí se s jejím složením a vrstvením - objasní základní meteorologické jevy, seznámí se se způsobem jejich měření - objasní vznik větru a oblačnosti	Meteorologie Atmosféra Země Základní meteorologické jevy (vítr, vlhkost)

Fyzika 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- zná elektrotechnické značky - podle schématu umí sestavit elektrický obvod. - rozliší střídavý proud od stejnosměrného, uvede zdroje - v elektrickém obvodu změří el. proud i napětí - vymezí: vodič, izolant, polovodič a charakterizuje jejich základní vlastnosti - objasní, jak příměsi v monokrystalech ovlivní odpor a vodivost - na příkladech uvede mnohostranné využití polovodičových součástek - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Elektrické jevy. VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU Elektrický proud v kovových vodičích Elektrický proud v kapalinách Polovodiče Polovodičové součástky Elektrický proud v plynech
- pozná, že změny magnetického pole způsobují elektrický proud - rozliší dynamo a alternátor - popíše elektromagnetickou indukci a její využití v praxi - pochopí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru a pozná jeho využití v praxi - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	MAGNETICKÉ POLE Magnetické pole vodiče Magnetické pole cívky, elektromagnet a jeho využití ELEKTROMAGNETICKÁ INDUKCE Princip Elektromagnetické indukce. Výroba střídavého proudu a jeho vlastnosti Transformátory Třífázová soustava Elektromotory ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ Elektromagnetický oscilátor Elektromagnetické vlny Polovodiče: elektrony a díry a vliv příměsí. PN přechod, diody a jejich využití.

Fyzika 9. ročník	
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	OPTIKA Světlo a jeho podstata Rozklad světla Optické přístroje Fotometrie
- rozlišuje druhy štěpných reakcí - definuje radioaktivitu a její využití v praxi - vysvětlí princip jaderného reaktoru a jaderné elektrárny - zná pravidla ochrany lidí před radioaktivním zářením - uvede výhody a nevýhody jaderné elektrárny - ochrana člověka za mimořádných událostí	JADERNÁ REAKCE Jádro atomu Radioaktivita Jaderná reakce Jaderný reaktor
- vymezí sluneční soustavu jako soustavu tvořenou Sluncem a jeho planetami - objasní střídání dne a noci otáčením Země kolem své osy a střídání ročních období - obíháním Země kolem Slunce. - charakterizuje planetky, komety a měsíce. - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce - a měsíců planet kolem planet	ASTRONOMIE Stavba a vznik vesmíru Sluneční soustava Kosmonautika

5.12 Chemie

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	2	2	4
							Povinný	Povinný	

Název předmětu	Chemie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Chemie</i> je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP, který je zařazen do vzdělávací oblasti <i>Člověk a příroda</i>, který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Výuka směřuje k: • podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů; • vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů; • získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<i>Chemie</i> je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 8.a 9. ročníku. Vyučuje se v 2hodinové týdenní dotaci. Ve vyučovacím předmětu <i>Chemie</i> je naplňována část vzdělávacího oboru <i>Výchova ke zdraví</i> . Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (<i>Fyzika, Přírodopis, Zeměpis</i>) a do vyučovaného tématu <i>Ochrana člověka za mimořádných situací</i> . Výuku některých témat je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů. Předmětem <i>Chemie</i> prochází napříč téměř všechna průřezová témata, vzhledem ke svému zaměření se však nejvíce dotýká enviromentální výchovy.
Integrace předmětů	• Chemie
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž	Kompetence k učení: • prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem;

Název předmětu	Chemie
učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	• zadává žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků; • zadává žákům motivační domácí úkoly, umožňujeme jim vybrat si z nabídky domácích úkolů; • pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků.
	Kompetence k řešení problémů: • nácvikem řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti rozvíjí úsudek žáků; • vytváří pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy; • při řešení problémů pomocí algoritmu zařazuje do výuky modelové příklady; • nabízí žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení;
	Kompetence komunikativní: • uplatňuje ve výuce brainstorming, brainpooling, simulace, hraní rolí; • důraz klade na prožitkové vyučování; • jako výstup z některých témat výuky vyžaduje nejrozumnějším způsobem zpracované referáty (power point, písemně, graficky, pomocí obrazového vyjádření apod. dle věku žáků a druhu tématu) - následně požadujeme prezentace, obhajoby a naslouchání druhých.
	Kompetence sociální a personální: • volí formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu; • organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny;
	Kompetence občanské: • vyžaduje od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu • vyžaduje od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu.
	Kompetence pracovní: • vyžaduje od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení; • získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání - hraní rolí, diskuse, skupinová práce, pokusy a experimenty; • důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání potřeb, pomůcek a nástrojů;

Název předmětu	Chemie
	vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozbořem vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.
	Digitální kompetence: využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Chemie 8. ročník	
- ŠVP výstupy	Učivo
- uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými látkami a hodnotí jejich rizikovost - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterým nesmí pracovat - zná zásady bezpečné práce při práci s chemickými látkami i zásady 1. pomoci - vysvětlí význam H a P vět, orientuje se v piktogramech - rozliší směs od chemické látky, uvede příklady - vypočítá složení roztoků, umí roztok připravit - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení - uvede příklady oddělování složek směsí v praxi - rozliší různé druhy vod, uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu - zhodnotí význam vody pro život na Zemi - uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi - používá pojmy atom, molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Vlastnosti látek. Zásady bezpečné práce v laboratoři i běžném životě. Nebezpečné látky: H a P věty; piktogramy a jejich význam. Chemická látka. Směsi a jejich dělení. Roztoky. Hmotnostní zlomek. Oddělování složek směsí. Voda destilovaná, pitná, odpadní. Výroba pitné vody. Čistota vody. Vzduch a jeho složení. Čistota ovzduší. Ozonová vrstva. Částicové složení látek. Atom a jeho stavba. Molekuly. Elektronový obal a jeho změny při chemických reakcích. Prvky – názvy a značky. Vlastnosti a použití vybraných prvků PSP, protonové číslo. Chemické sloučeniny, chemická vazba, oxidační číslo. Názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin

Chemie 8. ročník	
- rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí - uvede příklady důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňující průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - porovná vlastnosti a použití vybraných významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí - posoudí vliv významných zástupců těchto látek na ŽP - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi - orientuje se v přípravě a využití různých látek v praxi a jejich vlivem na ŽP a zdraví člověka	Chemické reakce Zákon zachování hmotnosti Chemické rovnice Látkové množství Molární hmotnost Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah, katalýza. Anorganické sloučeniny Oxidy-vlastnosti, využití a názvosloví významných oxidů Kyseliny a hydroxidy – vlastnosti, využití, názvy, vzorce, kyselost a zásaditost roztoků Soli bezkyslíkaté a kyslíkaté – vlastnosti, použití, oxidační číslo, názvosloví Chemie a společnost Průmyslová hnojiva Cement, vápno, sádra, keramika
Chemie 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - aplikuje znalosti o principech hašení požáru na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využití různých látek v praxi a jejich vlivem na zdraví člověka a ŽP	Uhlovodíky – alkany, alkeny, alkiny, cykloalkany, areny. Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty, alkoholy, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny. Estery, esterifikace. Přírodní látky Bílkoviny, sacharidy, tuky, vitamíny. Chemie a společnost Chemický průmysl v ČR-výrobky, rizika výrob, koroze Plasty a syntetická vlákna, recyklace Detergenty, pesticidy, insekticidy Hořlaviny Léčiva a návykové látky

5.13 Přírodopis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Přírodopis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Přírodopis</i> je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP patřící do vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ (<i>Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis</i>), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. -9.ročníku. Vyučuje se v 2hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin). K formám výuky přírodopisu patří i přírodovědné vycházky, exkurze a praktická cvičení ve škole (laboratorní práce) i v terénu. Obsah výuky v jednotlivých ročnících je členěn "klasicky" na botaniku, zoologii, biologii člověka a mineralogii s petrologií. Ve vyučovacím předmětu <i>Přírodopis</i> je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru <i>Výchova ke zdraví</i> . Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (<i>Fyzika, Chemie, Zeměpis, Člověk a svět práce aj.</i>) a do povinně vyučovaného tématu „ <i>Ochrana člověka za mimořádných situací</i> “. Výuku některých témat je proto vhodné realizovat formou krátkodobých mezipředmětových projektů. Nedílnou součástí předmětu jsou průřezová témata, která reprezentují aktuální problémy současného světa. Nosným průřezovým tématem daného předmětu je především <i>Enviromentální výchova</i> , nicméně výuka přírodopisu se okrajově dotýká i ostatních průřezových témat jako: <i>Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Multikulturní výchova a Výchova demokratického občana</i> .
Integrace předmětů	Přírodopis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: - pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, činnostní vyučování, audio-orální metoda) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka, diskuse), a tím je vede k vlastnímu výběru vhodného učebního stylu; - při hledání neznámých termínů vede žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických

	encyklopedií; • využívá sebekontrolu a kontrolu žáků jako motivaci; • zadává žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků.
	Kompetence k řešení problémů: • motivuje žáka volbou metod a forem práce k hledání řešení problémů a poskytuje žákům příležitost k samostatnému řešení • navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace).
	Kompetence komunikativní: • zařazuje aktivity, které učí žáky argumentovat a obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům ostatních; • dává žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření.
	Kompetence sociální a personální: • pravidelným a dostatečným výběrem kooperativních metod vede žáky k postupnému získávání zkušeností v oblasti spolupráce; • důsledně vyžaduje respektování společně dohodnutých pravidel chování; • vytvářením kritérií hodnocení k dané činnosti vede žáky k uspokojení ze svých úspěchů i k ocenění práce druhých.
	Kompetence občanské: • vytváří takovou atmosféru ve třídě, v níž se žák učí ohleduplnosti, respektování ostatních, má možnost a dostatek prostoru pro vyjádření svých názorů • podněcuje k vyjádření vlastních názorů a myšlenek, podporuje účast žáků na akcích, které škola pořádá či jiné organizace; • využíváním autentických materiálů vede žáky k poznání, pochopení a respektování kultury, zvyků a tradic;
	Kompetence pracovní: • výběrem aktivit podporujících rozvíjení zájmů žáka jej vede k poznávání svých reálných možností a k sebehodnocení; • motivuje žáky, aby si při řešení úloh sestavili časový plán za účelem efektivního rozvržení práce.
	Kompetence digitální: • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Přírodopis 6. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- vysvětlí význam fotosyntézy - vyvodí projevy života na konkrétních příkladech - je si vědom, že život je vázán na rozmanité formy organismů - chápe, že bez vody, vzduchu a sluneční energie není možný život na Zemi - popíše vztahy mezi organismy na příkladech potravního řetězce a potravní pyramidě - pozoruje vybranou přírodninu okem, lupou - popíše mikroskop - zhotoví jednoduchý mikroskopický preparát a zakreslí - vyjmenuje způsoby ochrany před virovými nákazami a bakteriálním onemocněním - vysvětlí význam bakterií v oběhu látek a biotechnologiích - popíše způsob života sinic a je si vědom rizik při přemnožení - rozezná běžné druhy hub, ovládá zásady sběru a 1.pomoc - vysvětlí význam lišejníků jako průkopnických organismů a bioindikátorů - popíše význam řas pro ostatní vodní organismy - vysvětlí pojmy společenstvo a ekosystém (uvede příklady) - popíše závislost člověka na přírodě a nutnost její ochrany	fotosyntéza projevy a podmínky života rozmanitost přírody vztahy mezi organismy Zkoumání přírody základní metody zkoumání nástroje pozorování (lupa...) záznamy pozorování Přehled organismů - viry - bakterie - sinice - houby - lišejníky - řasy - členovci - prvoci - žahavci - ploštěnci - hlísti - kroužkovci - měkkýši Člověk a příroda společenstvo organismů ekosystémy zásahy člověka do přírody ochrana přírody

Přírodopis 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- vyjmenuje základní skupiny obratlovců, uvede jejich nejznámější zástupce - uvede význam jednotlivých orgánových soustav a jejich vzájemné souvislosti, objasní - utváření orgánových soustav z vývojového hlediska a z hlediska vztahů k prostředí a jejich způsobu života - uvede způsoby rozmnožování obratlovců - doloží hospodářský význam obratlovců - na konkrétních příkladech doloží ohrožení mnoha druhů obratlovců, uvede způsoby jejich ochrany	ZOOLOGIE Strunatci-obratlovci: kruhoústí paryby ryby obožživelníci plazi ptáci
- Vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - Popíše praktické využití rašeliníku - vysvětlí funkci mechorostů v ekosystému - objasní vznik uhlí z pravěkých plavuní a přesliček	BOTANIKA Výtrusné rostliny – mechorosty, plavuně a přesličky, kapradiny

- Popíše rozdíly mezi nahosemennými a krytosemennými rostlinami - objasní rozdíl mezi rostlinami jednoděložnými a dvouděložnými - porovná fotosyntézu a dýchání - vysvětlí, k jakým změnám dochází u rostlin během roku - uvede odlišnosti rostlin u jednoletých, dvouletých a vytrvalých - zdůvodní význam ochrany rostlin	Semenné rostliny - kořen, - stonek, - list, - květ, - plod - opylení, oplození-rozmnožování - rostlin růst a vývin rostlin
- objasní výskyt a význam jehličnanů - je si vědom léčivých i jedovatých účinků plodů některých nahosemenných rostlin - rozumí významu slova „monokultury“ - porovná fotosyntézu a dýchání - vysvětlí, k jakým změnám dochází u rostlin během roku	Nahosemenné rostliny - cykasy - jinaný - jehličnany
- rozezná základní druhy listnatých stromů - vyjmenuje rostliny, které jsou důležitou a významnou součástí výživy člověka - je schopen určit některé druhy léčivých rostlin a popíše, jak a kdy je použít - dokáže rozeznat některé chráněné druhy rostlin - používá botanický klíč	Krytosemenné rostliny vybrané čeledi dvouděložných rostlin: listnaté stromy pryskyřníkovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miříkovité, hluchavkovité, liliovité, hvězdnicovité, liliovitě, lipnicovitě, vstavačovitě, cizokrajné
- uvede příklady živočichů v lese, vodě, na louce a na poli a zařadí je do systémových skupin - uvede příklady vztahů lesních, vodních, lučních a polních organismů - uvede příklady lesů v závislosti na výškové členitosti krajiny - vysvětlí význam lesa, louky a pole pro člověka, uvede základní způsoby využívání a ochrany lesa - sestaví příklady potravních řetězců organismů ve společenstvech - popíše, jak se udržují travní společenstva a proč se nesmí vypalovat tráva	Společenstva lesa, vod a mokřadů, luk, pastvin a travnatých plání, polí

Přírodopis 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- uvede příklady, jak se savci přizpůsobili podmínkám, ve kterých žijí - rozezná zástupce jednotlivých skupin savců - vysvětlí rozdíl ve vývinu mláďete vačnatců a placentálů - je si vědom nebezpečí přenosu některých nebezpečných chorob na člověka - rozumí pojmu „kosmopolitní“ - chápe rozdíl mezi užitečností a užitkovostí zvířete	Savci - vývoj savců - přizpůsobení savců prostředí - vnitřní stavba těla savců - vejcorodí - živorodí, vačnatci, placentálové: hmyzožravci, letouni, chudozubí, hlodavci, zajíci, šelmy, ploutvonožci, kytovci, chobotnatci, lichokopytníci, sudokopytníci, primáti
- vysvětlí pojem „biom“, vyjmenuje biomy a stručně je charakterizuje - k jednotlivým biomům přiřadí charakteristické zástupce savců - vysvětlí, jak člověk svou činností ovlivňuje jednotlivé biomy	Savci biomů světa

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – „Na jedné lodi za poznáním“ 2016

- vysvětlí pojem „etologie“ a jaký význam má pro člověka - uvede jednotlivé příklady chování živočichů - snaží se porozumět chování zvířat, odhadnout jejich reakci	ETOLOGIE chování vrozené a získané, chování obranné, rozmnožovací, sociální
- vysvětlí základní stavbu, funkci jednotlivých orgánových soustav člověka, uvede vzájemné vztahy - objasní podstatu řízení lidského organismu - objasní vzájemný vztah organismu a prostředí - popíše schéma podmíněného reflexu, uvede, co získané podmíněné reflexy umožňují - zhodnotí význam zdraví a potřebu jeho ochrany, uvede základní poznatky o imunitním systému a jeho podpoře, zhodnotí nebezpečí drog - popíše rozmnožování člověka a uvede různé způsoby ochrany před pohlavními chorobami - vyjmenuje nejčastější onemocnění, jeho příčiny i způsoby prevence - vysvětlí rozdíl mezi epidemií a pandemií - charakterizuje zdravý životní styl a aplikuje jeho zásady - rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na zdravý vývoj člověka	BIOLOGIE ČLOVĚKA - původ a vývoj člověka - lidská plemena - orgánové soustavy člověka, jejich stavba a funkce: opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, kožní, smyslová, řídící, rozmnožovací - období lidského života - nemoci, úrazy, prevence, epidemie - životní styl-dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka
- orientuje se v základních pojmech genetiky - uvede příklady dědičných chorob - uvede význam a smysl genetických poraden pro člověka - vysvětlí, proč se provádějí testy DNA (lékařství, kriminologie)	GENETIKA gen, alely, dědičné poruchy DNA, genové inženýrství

Přírodopis 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- popíše postavení geologických věd ve skupině věd o Zemi; uvede příklady využití těchto věd v praktickém životě - popíše koloběh vody, chápe nutnost ochrany zdrojů sladké vody - popíše princip vzniku krasových oblastí - rozlišuje jednotlivé vrstvy atmosféry, chápe princip skleníkového efektu, vysvětlí jeho důsledky pro klima na Zemi - objasní význam koloběhu látek na příkladu uhlíku, je si vědom podílu živých organismů	GEOLOGIE - geologické vědy - práce geologa - Země („Modrá planeta“) (MODRÁ PLANETA): hydrosféra, krasové jevy, atmosféra, skleníkové plyny, látkové toky mezi svrchními vrstvami Země
- vysvětlí rozdíl mezi nerostem a horninou - objasní princip krystalografie - určí nejznámější zástupce nerostů a hornin - je schopen pracovat s klíčem a atlasem nerostů a hornin - popíše praktický význam a využití jednotlivých zástupců nerostů a hornin vysvětlí horninový cyklus	Nerosty: - krystalová struktura nerostů - vlastnosti nerostů - třídění nerostů: prvky, halogenidy, sulfidy, oxidy, uhličitany, dusičnany, sírany, fosforečnany, křemičitany, organolity Horniny vyvřelé: hlubinné: výlevné, vyvřelé, usazené: úlomkovité, organogenní, chemické, metamorfované
- uvědomuje si, že Země není klidné těleso, že na povrchu a v nitru neustále probíhají změny - rozliší vnější geologické děje od vnitřních - označí místa s aktivními sopkami a častými zemětřeseními - vyjmenuje hlavní činitele podílející se na přetváření zemského povrchu - uvědomuje si, že na změnách povrchu se výrazně podílí člověk	Utváření zemského povrchu: vnitřní geologické děje: poruchy zemské kůry, vrásnění, zemětřesení, sopečná činnost, pohyby litosférických desek-vnější geologické děje: zvětrávání, vznik půd, působení gravitace, činnost vody, činnost ledovců, činnost větru, činnost organismů a člověka

- vysvětlí pojem „nerostná surovina“, vyjmenuje způsoby dobývání - je si vědom negativních dopadů těžby na ŽP - rozliší obnovitelné a neobnovitelné energetické zdroje - vysvětlí podstatu vzniku fosilních paliv - popíše některé alternativní způsoby získávání energie	Přírodní zdroje nerostné suroviny fosilní paliva obnovitelné zdroje
- zná příčiny a důsledky nadměrné spotřeby vody - vysvětlí vznik kyselých dešťů, skleníkového efektu, důležitost ozonové sféry a ví, - které látky přispívají ke vzniku ozonové díry - vysvětlí vznik smogu a jeho vliv na lidské zdraví - uvede příklady vlivu klimatických změn na živé organismy včetně člověka	Podnebí a počasí ve vztahu k přírodě, význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka
- charakterizuje přírodní katastrofu a jaký podíl má činnost člověka na katastrofách - charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí (a dalšími přírodními jevy) - zná základní způsoby individuální a kolektivní ochrany - na modelových příkladech hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy, příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, náledí, sněhové kalamity, větrné bouře) a ochrana před nimi

5.14 Zeměpis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Zeměpis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Zeměpis</i> má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (<i>Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis</i>), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje v návaznosti na <i>Prvouku</i> a na <i>Vlastivědu</i> celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<i>Zeměpis</i> je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. -9. ročníku. Vyučuje se v 2hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin), zpravidla v kmenových třídách. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka zeměpisu by měla podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu. Výuka směřuje zejména k: • vytvoření pozitivního vztahu k sobě a ke svému okolí (přírodě i společnosti); • podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání různých států a regionů, způsobu života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody; • získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti, jejím postavení v Evropě a ve světě, o perspektivě jejího dalšího vývoje a o možnostech její prosperity; • myšlení v evropských a globálních souvislostech; • přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti); • přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě; • získávání tolerantního postoje k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým

Název předmětu	Zeměpis
	přesvědčením; • utváření a rozvíjení základních dovedností, znalostí, hodnot a postojů ve vyučovacích tématech: geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace; • aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.
Integrace předmětů	• Zeměpis (Geografie)
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení; • umožňuje žákům díky vhodné organizaci výuky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu; • pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků; • prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu. Kompetence k řešení problémů: • vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit; • podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému, vhodně formulovanými a přiměřeně obtížnými úkoly vede žáky k důkladné analýze, k plánu řešení, k volbě vhodného postupu při řešení problému (využití tradičních i digitálních prostředků), k odhadu a vyhodnocení reálnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám; • prostřednictvím vhodně volených příkladů vede žáky k osvojení induktivního a deduktivního přístupu při řešení problému. Kompetence komunikativní: • vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor; • důslednou kontrolou žákova projevu podporuje u žáků používání odborné terminologie; • cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili. Kompetence sociální a personální: • minimalizuje používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování; • podporuje „inkluzi“, volí formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu;

Název předmětu	Zeměpis
	- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role; - vytvářením vhodných příležitostí k aktivní diskusi vede žáky k obhajobě vlastního názoru, k jeho případné změně na základě zjištění nových informací.
	Kompetence občanské: - vede žáky k nacházení vlastních chyb, poučení se z nich a případné omluvě; - vyžaduje respektování různých stanovisek, čerpání poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají; - vede žáky k tomu, aby znali svá práva i povinnosti, dle svých možností se samostatně rozhodovali a uvědomovali si důsledky svých rozhodnutí.
	Kompetence pracovní: - do výuky co nejvíce zařazuje pracovní činnosti rozvíjející dovednosti žáků; - na konkrétních praktických činnostech vede žáky k řešení úkolů z praxe a hodnocení výsledků své práce z hlediska kvality; - pestrým výběrem netradičních úloh rozvíjí u žáků schopnost využívat znalosti a dovednosti z různých oborů; - zařazováním vhodných situací ve výuce vede žáky k efektivnímu používání pomůcek, informačních a komunikačních technologií.

Zeměpis 6. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- uvede pohyby, které naše Země vykonává a jejich důsledky	tvar a rozměry Země pohyby Země
- vysvětlí pojmy: globus, mapa - vypočítá různé vzdálenosti na globusu a mapě podle měřítka - vysvětlí pojmy: rovnoběžka, poledník - ukáže na mapě zeměpisné souřadnice zadaného místa na Zemi - uvede časová pásma a přechody datové meze na Zemi (ukáže na mapě, globu)	globus, mapa mapy rovnoběžky, poledníky určování zeměpisné polohy čas na zeměkouli výškopis, polohopis
- pracuje s turistickou mapou, znázorní výškopis a polohopis na mapách, vysvětlí pojmy: kóta, nadmořská výška, vrstevnice; určí význam vybraných mapových značek určí světové strany, - vytvoří jednoduchý panoramatický náčrtek - odhadne vzdálenost a výšku v terénu, zorientuje turistickou mapu, podle mapy odhad	světové strany výška terénu vzdálenost v terénu

Zeměpis 6. ročník	
ověří	
- popíše vnitřní stavbu Země, vyjmenuje základní části oceánského dna, uvede typy pohoří podle způsobu vzniku - uvede vnitřní a vnější činitele utvářející zemský povrch	litosféra – stavba Země, dno oceánu, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, povrch jako výsledek přírodních činitelů
- určí složení atmosféry, zná vrstvy atmosféry, objasní funkci atmosféry, - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, charakterizuje podnebné pásy, objasní vznik větru	atmosféra – složení, vrstva a funkce, počasí, podnebí, podnebné pásy, proudění vzduchu v atmosféře
- zná skupenství vody, rozlišují slanou a sladkou vodu a uvede příklady forem, v jakých se vyskytují, - popíše oběh vody v krajině, - vysvětlí pohyb vody na pevnině a v oceánech, vysvětlí vybrané pojmy	hydrosféra – skupenství vody, slaná a sladká voda, moře a oceány, vodstvo na pevnině
- vyjmenuje činitele, které se podílejí na vzniku půdy, uvede a charakterizuje půdní druhy a půdní typy	pedosféra – půda, půdní činitelé, půdní procesy, půdní druhy a typy
- vyjmenuje vegetační pásy na Zemi – u každého posoudí, kterému podnebnému pásu odpovídá, uvede typické zástupce rostlin a živočichů, popíše způsob využití člověkem	biosféra – tropické lesy, savany, pouště, polopouště, subtropická oblast, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, tundry, polární pustiny, život v mořích a oceánech; výškové stupně rostlinstva

Zeměpis 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo

Zeměpis 7. ročník	
- vyhledá v mapách kontinent / světadíl, určí jeho polohu na mapě světa, vyhledá významné rovnoběžky a poledníky procházející kontinentem - popíše prvky horizontální členitosti, vyhledá vybrané prvky horizontální členitosti v mapách - popíše povrch světadílu, vyjmenuje nejvyšší pohoří a vrcholy kontinentu, vyhledá vybrané prvky vertikální členitosti v mapách - přiřadí jednotlivé oblasti regionu ke správnému úmoří, uvede významné vodní toky a plochy kontinentu; vyhledá je v mapách - vyjmenuje jednotlivé podnebné pásy světadílu a charakterizuje je - s pomocí atlasu popíše půdní typy a druhy nacházející se na světadílu a zhodnotí jejich využití pro zemědělskou činnost - vysvětlí uspořádání rostlinstva a živočišstva, a uvede jejich příklady pro jednotlivé vegetační pásy, zhodnotí vliv člověka na krajinu - zhodnotí přírodní podmínky a jejich vzájemnou provázanost a jejich vliv na život lidí - určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - vyhledá největší megalopole a aglomerace, největší přístavy - popíše základní znaky obyvatelstva (počet, hustota, rasy, jazyky, náboženství, sídla) - vysvětlí, proč odsuzujeme projevy rasové, náboženské, etnické a politické nesnášenlivosti - vyjmenuje základní znaky hospodářství, lokalizuje zdroje významných nerostných surovin, popíše zaměření zemědělství a průmyslu, charakterizuje dopravu; pojmenuje hlavní mezinárodní organizace, zhodnotí postavení světadílu ve světě - dělí světadíl na oblasti / regiony, vyjmenuje a v mapách vyhledá vybrané státy - charakterizuje přírodní a hospodářské poměry oblasti / regionu, dovede popsat jejich znaky, uvede příklady kulturního a přírodního bohatství oblasti / regionu - charakterizuje přírodní a hospodářské poměry vybraných států - dovede popsat jejich znaky, uvede příklady kulturního a přírodního bohatství státu	Severní, Střední a Jižní Amerika Afrika Asie Austrálie a Oceánie Antarktida
	166

Zeměpis 7. ročník	
- definuje pojem Světový oceán, určí jednotlivé oceány, popíše život v oceánu, bohatství oceánů, vlivy způsobující znečištění oceánů a hlavní znaky jednotlivých oceánů	Světový oceán

Zeměpis 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- vyhledá v mapách kontinent / světadíl, určí jeho polohu na mapě světa, vyhledá významné rovnoběžky a poledníky procházející kontinentem - popíše prvky horizontální členitosti, vyhledá vybrané prvky horizontální členitosti v mapách - popíše povrch světadílu, vyjmenuje nejvyšší pohoří a vrcholy kontinentu, vyhledá vybrané prvky vertikální členitosti v mapách - přiřadí jednotlivé oblasti regionu ke správnému úmoří, uvede významné vodní toky a plochy kontinentu; vyhledá je v mapách - vyjmenuje jednotlivé podnebné pásy světadílu a charakterizuje je - s pomocí atlasu popíše půdní typy a druhy nacházející se na světadílu a zhodnotí jejich využití pro zemědělskou činnost - vysvětlí uspořádání rostlinstva a živočišstva, a uvede jejich příklady pro jednotlivé vegetační pásy, zhodnotí vliv člověka na krajinu - zhodnotí přírodní podmínky a jejich vzájemnou provázanost a jejich vliv na život lidí	Přírodní poměry Evropy
- určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách, vyhledá největší megalopole a aglomerace, největší přístavy; - popíše základní znaky obyvatelstva (počet, hustota, rasy, jazyky, náboženství, sídla) - vysvětlí, proč odsuzujeme projevy rasové, náboženské, etnické a politické nesnášenlivosti	Obyvatelstvo Evropy
- vyjmenuje základní znaky hospodářství, lokalizuje zdroje významných nerostných surovin, popíše zaměření zemědělství a průmyslu, charakterizuje dopravu; pojmenuje hlavní mezinárodní organizace, zhodnotí postavení světadílu ve světě	Hospodářství Evropy
- dělí světadíl na oblasti / regiony, vyjmenuje a v mapách vyhledá vybrané státy - charakterizuje přírodní a hospodářské poměry oblasti / regionu, dovede popsat jejich znaky, uvede příklady kulturního a přírodního bohatství oblasti / regionu - charakterizuje přírodní a hospodářské poměry vybraných států, dovede popsat jejich	Oblasti a státy Evropy

Zeměpis 8. ročník	
znaky, uvede příklady kulturního a přírodního bohatství státu	
- vymezí základní geomorfologické jednotky ČR, vysvětlí jejich geologický vývoj, v mapách vyhledá významná pohoří, hory a nížiny - uvede a zhodnotí faktory ovlivňující podnebí ČR, vymezí a charakterizuje podnebné oblasti ČR - zařadí území ČR k příslušnému úmoří, uvede a v mapách vyhledá hlavní vodní toky a vodní plochy, objasní původ vybraných vodních ploch - vyjmenuje hlavní půdní typy a druhy na území ČR, uvede jejich rozmístění, zhodnotí jejich význam pro zemědělskou činnost - popíše skladbu a rozšíření lesů v ČR, pojmenuje výškové vegetační stupně, uvede příklady zástupců rostlin a živočichů - vysvětlí důležitost ochrany přírody a uvede příklady chráněných území	Přírodní poměry České republiky
- vysvětlí trendy vývoje obyvatelstva, objasní příčiny migrace, zhodnotí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních a hospodářských faktorech, charakterizuje znaky obyvatelstva (rasa, jazyk, národnost, náboženství, věkové složení), orientuje se v grafech, kartogramech a dalších statistických výstupech - orientuje se v územním dělení ČR, uvede rozdíly mezi venkovským a městským sídlem, vysvětlí pojem míra urbanizace, vyhledá vybraná sídla v mapách	Obyvatelstvo a sídla České republiky

Zeměpis 8. ročník	
- zhodnotí zemědělství ČR, posoudí vliv přírodních podmínek na zemědělství, popíše zemědělské výrobní oblasti, doloží návaznost zemědělství a potravinářského průmyslu - zhodnotí zásoby nerostných surovin ČR, lokalizuje oblasti těžby; - vyjmenuje typy elektráren a zhodnotí jejich produktivitu a dopady na životní prostředí; - objasní závislost rozmístění některých průmyslových odvětví na přírodních podmínkách, - charakterizuje průmyslová odvětví, určí jejich specializaci, význam pro hospodářství ČR, lokalizuje hlavní výrobní oblasti - vysvětlí pojem služby, vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu, popíše, čím jsou atraktivní; - vyhodnotí jednotlivé druhy dopravy z hlediska rychlosti a výkonnosti, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí, popíše hlavní dopravní trasy na území ČR - popíše geografickou polohu ČR, vývoj státního útvaru ČR, - charakterizuje politické a hospodářské postavení ČR v Evropě a ve světě, uvede příklady působnosti ČR v mezinárodních organizacích	Hospodářství České republiky

Zeměpis 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR, charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a kulturní zajímavosti jednotlivých krajů - porovná jejich hospodářský význam a vymezí jejich jádrové a periferní oblasti	Kraje České republiky
- zhodnotí vývoj počtu obyvatelstva na Zemi, vyjmenuje faktory ovlivňující rozmístění obyvatelstva - objasní příčiny rozdílných přirozených přírůstků na světě, hlavní důvody migrace, rozdíly ve věkové struktuře obyvatelstva vyspělých států a rozvojových států - popíše rozšíření světových náboženství a stručně je charakterizuje - vlastními slovy popíše rozdíly mezi městským a venkovským osídlením - vysvětlí pojem míra urbanizace a smysl územního plánu - uvede příklady funkcí měst, příklady památek světového dědictví UNESCO a dalších památek ve světě, České republice a v regionu	Obyvatelstvo a sídla
- objasní pojem stát, vyjmenuje znaky státu, srovnává státy podle geografických a hospodářských kritérií - vysvětlí pojem státní hranice, rozdíly mezi základními formami státního zřízení, rozdíly mezi totalitárním a demokratickým vládním systémem, uvede příklady - popíše vývoj kolonialismu ve světě - lokalizuje ohniska tradičních a aktuálních konfliktů ve světě - zhodnotí význam mezinárodních organizací	Politický zeměpis
- popíše hospodářský vývoj společnosti - dělí hospodářství do sektorů a k nim příslušných odvětví, - charakterizuje je, uvede příklady vyspělých a rozvojových zemí, příklady hlavních center světového obchodu a hlavních obchodních směrů, vyhledá je v mapách - vyjmenuje nejdůležitější světová ekonomická seskupení a uvede jejich hlavní cíle	Světové hospodářství
- objasní význam zemědělské výroby pro obyvatelstvo - vymezí hlavní zemědělské oblasti světa, určí jejich specializace - lokalizuje hlavní rybolovné oblasti světa, uvede specializaci - lokalizuje hlavní oblasti těžby dřeva, popíše funkci lesa v krajině	Zemědělství
- na mapě ukáže hlavní oblasti těžby nerostných surovin, posoudí jejich význam pro jednotlivá průmyslová odvětví - vyjmenuje hlavní průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu	Průmysl
- vyjmenuje druhy dopravy, porovná jejich význam (rozvoj) dříve a dnes	Doprava a spoje

Zeměpis 9. ročník	
- zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo, zná a v mapách vyhledá hlavní oblasti cestovního ruchu	Služby a cestovní ruch
- vysvětlí pojmy: import, export, aktivní a pasivní obchodní bilance - uvede nejdůležitější centra světového obchodu a hlavní hospodářské organizace ve světě	Propojenost světového hospodářství
- vyjmenuje složky krajinné sféry a popíše vztahy mezi nimi, zhodnotí vliv krajiny životního prostředí na styl a zdraví obyvatel a vliv lidské činnosti na stav a kvalitu životního prostředí - popíše příčiny globálních změn prostředí - vysvětlí pojem udržitelný rozvoj - zná zásady ochrany přírody pro další generace a zásady chování v případě ohrožení přírodními katastrofami	Životní prostředí

5.15 Výchova k umění

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	0	0	0	0	0	0	0	4
Povinný	Povinný								

Název předmětu	Výchova k umění
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim svědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy,
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Hudební výchova a Výtvarná výchova se v 1. a 2. ročníku vyučuje v předmětu <i>Výchova k umění</i> . Žáci se seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat. Výuka je realizovaná ve vyučovacích hodinách, které trvají 45 minut a probíhají v kmenových třídách. Součástí výuky jsou návštěvy výchovných koncertů, divadelních představení, hudebních programů.
Integrace předmětů	• Výtvarná výchova • Hudební výchova

Výchova k umění 1. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- zopakuje zpívané nebo hrané rytmicko-melodické motivy	Vokální činnosti, nácvik písní osvojování nových písní -správné tvoření tónu - správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál) zásady hlasové hygieny sjednocování hlasového rozsahu (c1-a1) zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu
- technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře podle svých možností předvede hru na triangl a jiné jednoduché hudební nástroje	Instrumentální činnost jednoduché nástroje Orffova instrumentáře
- zapojí se alespoň do hudebně pohybových her doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy	Hudebně pohybové činnosti hudebně pohybové hry prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod Pojmy z hudební nauky: klavír – seznámení s nástrojem tón – jak vzniká, výška, délka tempo – rychlé, pomalé koleda
- pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby - rozlišuje hudbu mírnou a ráznou - individuálně nebo ve skupině předvede různé druhy chůze s hudebním doprovodem	Pojmy z hudební nauky: pochod, pochod se zpěvem ukolébavka různé druhy chůze s hudebním doprovodem pohybové reakce na hudbu improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu
- dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou hudby hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, vokální a instrumentální hudba - podle zvuku a tvaru pozná nejznámější hudební nástroje	Poslechové činnosti poslech hudebních skladeb různých žánrů fanfáry, ukolébavky, hymna ČR rozlišování tónů, zvuků, zpěvních hlasů, vokální a nástrojové hudby nejznámější hudební nástroje
- píše noty celé správného tvaru na linkách a v mezerách - pozná notu celou, taktovou čáru a houslový klíč	Seznámení s pojmy z hudební nauky nota celá, psaní do notové osnovy notová osnova první seznámení s houslovým klíčem
- pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy	pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)
- záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé	fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků
- vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání	souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu
- sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty	kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih
- ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí	rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším

Výchova k umění 1. ročník	
školy	sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru
- osvojí si nejméně 10 nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti	Vokální činnosti, nácvik písní osvojování nových písní -správné tvoření tónu - správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál) zásady hlasové hygieny sjednocování hlasového rozsahu (c1-a1) zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu
- uvolněně, intonačně a rytmicky správně zpívá ve skupině, sólo (dobrovolně), texty písní zná z paměti	Vokální činnosti, nácvik písní osvojování nových písní -správné tvoření tónu - správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál) zásady hlasové hygieny sjednocování hlasového rozsahu (c1-a1) zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu
- dodržuje zásady hlasové hygieny - správně tvoří hlavový tón, zpívá s oporou bránice - při zpěvu správně otevírá ústa, dovede zazpívat brumendo a na neurčitý vokál, při zpěvu netísni hrudník	Vokální činnosti, nácvik písní osvojování nových písní -správné tvoření tónu - správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál) zásady hlasové hygieny sjednocování hlasového rozsahu (c1-a1) zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu
- zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu (později i harmonického doprovodu)	Vokální činnosti, nácvik písní osvojování nových písní -správné tvoření tónu - správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál) zásady hlasové hygieny sjednocování hlasového rozsahu (c1-a1) zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu
- používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie	Vokální činnosti, nácvik písní osvojování nových písní -správné tvoření tónu - správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál) zásady hlasové hygieny sjednocování hlasového rozsahu (c1-a1) zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu
- pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji	pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)
- zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých,	fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků

Výchova k umění 1. ročník	
- toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí	rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru

Výchova k umění 2. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- osvojí si nejméně 10 nových písní, - dle individuálních možností čistě a rytmicky správně zpívá s doprovodem i bez doprovodu při zpěvu správně dýchá - vysvětlí význam rozezpívání (prakticky uplatňuje) - zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu - při zpěvu reaguje na předebru, mezihru, dohru - reaguje na dirigenta (dynamika, tempo) - při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu	Vokální činnosti, nácvik písní osvojování nových písní, správná artikulace, hlasová hygiena sjednocování hlasového rozsahu c1 – h1 funkce rozezpívání, praktické provádění rozezpívání ozvěna, vzestupná a sestupná řada na různé texty dynamika, tempo, reakce na dirigenta stoupání a klesání melodie
- vytleská rytmus textů - vhodně použije jednoduché hudební nástroje k rytmizaci textu, skupinové recitaci nebo vlastnímu zpěvu	Instrumentální činnost rytmická cvičení, rytmizace textů práce s jednoduchými hudebními nástroji
- aktivně se zapojí do hudebně pohybových her - ovládá prvky hry na tělo a doprovází tímto způsobem zpěv svůj nebo spolužáků - dokáže pohybem vyjádřit výraz a náladu hudby - zvládá jednoduchý taneční pohyb ve dvojici - zatančí mazurku	Hudebně pohybové činnosti hudebně pohybové hry hra na tělo, pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady (tempo, dynamika) prvky tanečního pohybu držení ve dvojici, chůze ve 3/4 taktu mazurka
- dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů - vyslechne hru na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben, - při poslechu rozliší tyto hudební nástroje - vysvětlí rozdíl ve stavbě hudebních nástrojů	Poslechové činnosti práce s poslechovými skladbami píseň lidová a umělá poslech dětského sboru s doprovodem ukázka práce dirigenta dalšími hudební nástroje (trubka, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytara, velký a malý buben)
- při zpěvu se řídí dynamickými značkami - pozná a napíše houslový klíč	Seznámení s pojmy z hudební nauky dynamické značky, repetice houslový klíč; noty půlové, čtvrté, osminové; notová řada a její ztvárnění (schody, klávesnice)
- pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či	pojmenování jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem,

Výchova k umění 2. ročník	
- odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji	kvalita, textura) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, struktura, rytmus), rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)
- záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé	fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků
- vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání, vnímá událost různými smysly, uvědomuje si podíl zraku na jejím vnímání	souvislost zraku a ostatních smyslů (čich, hmat, sluch, chuť) a pohybu
- sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty	kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku
- zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí	tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih
- ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru

5.16 Výtvarná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	1	2	2	2	2	1	0	10
		Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný		

Název předmětu	Výtvarná výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Výtvarná výchova</i> vychází ze vzdělávací oblasti <i>Umění a kultura</i> a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa - poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému

Název předmětu	Výtvarná výchova
	umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Aktivita vycházející ze vzdělávacího obsahu <i>Výtvarné výchovy</i> pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat. S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	V etapě základního vzdělávání je <i>Výtvarná výchova</i> postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí <i>Výtvarná výchova</i> vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (<i>Rozvíjením smyslové citlivosti, Uplatňováním subjektivity a Ověřováním komunikačních účinků</i>) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Vzdělávacím obsahem tématu <i>Rozvíjení smyslové citlivosti</i> jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Vzdelávacím obsahem tématu <i>Uplatňování subjektivity</i> jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vzdelávacím obsahem tématu <i>Ověřování komunikačních účinků</i> jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií. Vyučovací předmět <i>Výtvarná výchova</i> je povinný předmět, který se vyučuje od 3. ročníku ZŠ. Jeho týdenní časová dotace činí v 4., 5., 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně a ve 3., 8. ročníku 1 hodinu týdně. Celkem 5 hodin na 1. stupni a 5 hodin na 2. stupni. Vyučovací oblast <i>Výtvarná výchova</i> se v 1. a 2. ročníku vyučuje v předmětu <i>Výchova k umění</i>. Ve výuce v 1. vzdělávacím období (1. až 3. ročník) převládají různé hravé činnosti a experimentování, v 2. období (4. až 5. ročník) přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci. Ve 3. období (6. až 8. ročník) se vzdělávací obsah předmětu zaměřuje na posilování sebevědomí žáků a podněcování jejich zájmu o výtvarnou práci, vhodnou motivací

Název předmětu	Výtvarná výchova
	a volbou náročnějších úkolů a technik (vyžadujících již určité znalosti a zručnosti). Zaměřuje se rovněž větší měrou i na náměty vyžadující více přemýšlení, uvažování, a také vytváří větší prostor pro osobitý umělecký projev žáka. Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován do tematických bloků, které se v průběhu 2. a 3.období opakují a postupně rozšiřují. Konkrétní činnosti volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu <i>Výtvarná výchova</i> lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ jednou za čtrnáct dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s Pracovní výchovou apod.).
Integrace předmětů	• Výtvarná výchova

Výtvarná výchova 3. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- pozná různé druhy tvarů, porovnává vlastnosti, které zakládají, jejich podobnost či odlišnost, jejich vztahy, pozná různorodé přírodní a umělé materiály, seznamuje se s rozličnými postupy, technikami a nástroji	tvar, objem, kvalita, textura a jejich vztahy, podobnost, kontrast, struktura, rytmus, rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů (ruka, dřívko, nit, kůra, písek, kov, kůže)
- záměrně využívá a kombinuje vizuálně obrazné elementy a prostředky (barva, linie, modelování), tvůrčím způsobem experimentuje s barvami, dokáže míchat a překrývat barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé	fantazijní představy, hra s barvou, plošné a prostorové vyjádření, originalita v souvislosti s vyjádřením vlastních prožitků
- vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání	Uplatňování subjektivity, souvislost zraku a ostatních smyslů
- sestaví předměty do neobvyklých souvislostí, vytvoří nové a neobvyklé předměty a souvislosti, originálním způsobem kombinuje linii, tvar, objem, barvu, texturu, objekty	kombinace neobvyklých předmětů, alternativní použití linie, objemu, plochy a textury k vyjádření osobního zážitku
- zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, - toleruje jejich způsoby výtvarného vyjádření, porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou, inspiruje se jí	Ověřování komunikačních účinků tolerance a porovnávání, tvorba a interpretace uznávaných autorů, ilustrace dětských knih
- ověřuje si vliv své činnosti na okolí, vystavuje své práce, podílí se na zlepšení prostředí školy	rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním okruhu, vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků, instalace výstavy, vkus a nevkus v interiéru

Výtvarná výchova 4. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností - rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití v lineární kompozici,	uspořádání objektů do celků -uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama
- uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky	Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
- samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce)	Ověřování komunikačních účinků osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
- hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, rozlišuje vhodnost použití obrazných	proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Výtvarná výchova 5. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností - rozliší reálný a duchovní prostor, uplatňuje své fantazijní představy, vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření, porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- tvoří jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů, experimentuje s kompozičními přístupy a principy, člení, rozkládá a syntetizuje přírodní tvary v prostoru a v ploše, využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě a praktickém užití v lineární kompozici,	uspořádání objektů do celků -uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - seznamuje se s možnostmi akční tvorby, používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama
- uplatňuje osobitost v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření a pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky	Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
	typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
- samostatně odhaluje interpretační kontext vlastního i přejatého znakového vyjádření, aby byl srozumitelný pro ostatní, ověřuje si vliv svých činností na okolí (výstavy, výzdoba, kolekce)	Ověřování komunikačních účinků osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- hodnotí, zdůvodňuje a obhajuje svoji výtvarnou výpověď a vyjadřuje se k tvorbě ostatních, hledá v ní zdroj pro svá vlastní vizuálně obrazná vyjádření	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
- hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle a porovnává rozdíly výtvarných děl, rozlišuje vhodnost použití obrazných	proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Výtvarná výchova 6. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- experimentuje s různorodými materiály, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace	výtvarné vyjádření skutečnosti výtvarné zobrazování zážitků, námětů ze života v ilustracích hry s kreslířskými nástroji a materiály práce tužkou, rudkou nebo uhlím, uplatnění pastelů kresba linií kresba suchou nebo mokrou stopou
- zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy	hra s barvou, experimentování základy teorie barev – barvy teplé, studené malba pastelem, temperou míchání a vrstvení barev zobrazování přírodních a umělých forem zátiší, objekty a pozadí
- ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých	lidská a zvířecí figura užitá a dekorativní práce výtvarné práce v materiálu a prostorové vytváření výtvarné umění a životní prostředí
- zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech - porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací	procházky dějinami umění, obecně známá výtvarná díla a umělci
- užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - hledá a analyzuje skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a	

Výtvarná výchova 6. ročník	
výtvarných dílech	
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad	
- porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů	
- zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace	
- dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí	
- pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat	
- ve vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	

Výtvarná výchova 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- experimentuje s různorodými materiály, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace	linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
- zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy	
- ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
- zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty - porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě
- užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - zkoumá estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty - hledá a analyzuje a skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech	uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika
- zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
- dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí	
- pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat	
- ve vizuálně obrazných vyjádřeních variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

Výtvarná výchova 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
- zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
- ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
- zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty - porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě
- seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, - využívá sluchové a hmatové podněty - hledá a analyzuje a skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech	Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
- zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace,	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech
- dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí	Ověřování komunikačních účinků osobní postoj v komunikaci – jeho utváření

Výtvarná výchova 8. ročník	
	a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování
- pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace
- ve vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

Výtvarná výchova 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- experimentuje s různorodými materiály pro vizuálně obrazná vyjádření, vytváří v ploše i v prostoru jejich neobvyklé kombinace	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
- zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ, hledá jejich neobvyklé kombinace - popíše subjektivní psychologický účinek barev a jejich symbolické významy	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření
- ověřuje a využívá kompoziční principy, a to jak při vlastní tvorbě, tak při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
- zařadí do historických souvislostí různé typy zobrazení, na konkrétních příkladech porovnává různé přístupy ke zvolenému tématu, snaží se odhalit jejich kulturní a historické kontexty - porovnává vybrané projevy kultury tzv. přírodních národů a projevy průmyslových civilizací	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě
- seznamuje se s jednotlivými typy vizuálně obrazných vyjádření a zkoumá jejich účinky ve vztahu k osobním prožitkům - užívá metod uplatňovaných v současném výtvarném umění - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, - využívá sluchové a hmatové podněty - hledá a analyzuje a skryté a tušené zákonitosti v přírodě, technických výtvorech a výtvarných dílech	Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, vědomě zvolí vhodný podklad - porovnává design různých předmětů, navrhuje design jednoduchých předmětů	typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
- zdůvodní vlastní vizuálně obrazová vyjádření, podílí se na způsobu jejich prezentace,	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

Výtvarná výchova 9. ročník	
- dokumentuje a sleduje proměny vlastního okolí, ověřuje si vliv svých činností na okolí	Ověřování komunikačních účinků osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování
- pokouší se interpretovat tvorbu druhých a pokouší se pojmenovat různé způsoby vyjádření, učí se je tolerovat	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace
- ve vizuálně obrazných vyjádření variuje jejich různé vlastnosti k získání osobitých výsledků	proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

5.17 Hudební výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	1	1	1	1	1	1	1	7
		Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Hudební výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Hudební výchova</i> vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV <i>Umění a kultura</i>. Dává žákům příležitost projevit a uspokojovat přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem citového prožitku, seberealizace, práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: <i>vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně pohybové činnosti a poslechové činnosti</i>. Obsahem <i>vokálních činností</i> je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem <i>instrumentálních činností</i> je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem <i>hudebně pohybových činností</i> je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem <i>poslechových činností</i> je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovací předmět <i>Hudební výchova</i> je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje ve 3. až 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru <i>Hudební výchova</i> v 1. a 2. ročníku je naplňován v předmětu <i>Výchova k umění</i>. Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí. Výuka <i>Hudební výchovy</i> probíhá ve specializované učebně hudební výchovy (zejména pro žáky 1. stupně), ve vhodných kmenových třídách a jiných vhodných prostorách školy. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – „Na jedné lodi za poznáním“ 2016

Název předmětu	Hudební výchova
	činností.
Integrace předmětů	Hudební výchova
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Jsou v souladu se strategiemi vzdělávací oblasti <i>Umění a kultura</i> .

Hudební výchova 3. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
osvojí si nejméně 10 nových písní	vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu), hudební rytmus (písně ve 2/4 a 3/4 taktu)
vokálně interpretuje vybrané písně zpívá vázaně, správně dýchá a intonuje na základě svých dispozic dodržuje při zpěvu správné držení těla zpívá uvolněně, dbá na správnou výslovnost	rytmizace, hudební hry, ozvěna, otázka o odpověď
rytmizuje říkadla, básničky, písničky, hudbu doprovází hrou na tělo	instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře, rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď)
používá nástroje Orffova instrumentáře k rytmickým a melodickým doprovodům	hudebně pohybové činnosti, pohybový doprovod znějící hudby, pohybové vyjádření hudby, pohybová improvizace
pohybuje se v rytmu hudby střídá rozličné pohybové prvky podle hudebních podnětů	poslechové činnosti, kvality tónů, hudební výrazové prostředky
rozlišuje různé vlastnosti tónů a hudební kontrasty rozpozná výrazné tempové a dynamické změny	poslechové činnosti, typy hudby, hudební styly (pochod, ukolébavka, lidová píseň, koleda)
rozlišuje zvukovou barvu vybraných nástrojů, aktivně vnímá jednoduchou instrumentální, vokální a vokálně instrumentální skladbu	

Hudební výchova 4. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- osvojí si nejméně 10 nových písní, zazpívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not) provede rytmizaci textů předvede správnou orientaci v notovém záznamu a jeho sledování při zpěvu	Vokální činnosti, nácvik písní práce minimálně s 10 písněmi v dur i moll hymna ČR, zpěv a základní údaje z její historie, chování při hymně sjednocování rozsahu c1 – c2, transpozice do zpěvní polohy prvky pěvecké techniky (staccato, legato) půltóny a celé tóny melodizace a rytmizace textů orientace v notovém záznamu
- technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře	Instrumentální činnosti hra na jednoduché Orffovy nástroje předehra, mezihra, dohra
- zapojí se do hudebně pohybových her nebo tanců pohybem vyjádří výraz a náladu hudby správně taktuje ve 2dobém a 3dobém taktu	Hudebně pohybové činnosti práce s hudebně pohybovými hrami nebo tanci hra na tělo taktování ve 2dobém a 3dobém taktu
- vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby, projevuje svou toleranci k různým hudebním žánrům - rozezná druhy zpěvních hlasů a pěveckých sborů - uvede základní informace o skladatelích poslouchané hudby - rozezná různé druhy hudebních nástrojů - rozliší durovou a mollovou hudební ukázkou (vokální i instrumentální)	Poslechové činnosti práce s poslechovými skladbami (Smetana, Mozart ...) pochod, polka, valčík, menuet, rondo, výběr z Lašských tanců vánoční hudba (koledy, vánoční písně, pastorela, populární vánoční hudba) zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů rozlišení melodie a doprovodu hudební forma epizody ze života hudebních skladatelů poslouchané hudby seznámení s hudebními nástroji
- správně používá notové písmo - vysvětlí, co je stupnice, napíše ji - vyjmenuje tóny stupnice C dur	Seznámení s pojmy hudební nauky

Hudební výchova 5. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- osvojí si alespoň 10 nových písní - uvědoměle použije vokální dovednosti získané v nižších ročnících (samostatně, s připomínkou učitele)	Vokální činnosti, nácvik písní práce minimálně s 10 písněmi upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících zazpívá správně hymnu ČR a uvede základní historické údaje jejího vzniku
- technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře podle notového (nebo grafického) záznamu	Instrumentální činnosti ,doprovod pomocí Orffových nástrojů upevňování dovedností získaných v nižších ročnících hra doprovodů podle notového záznamu
- zapojí se do hudebně pohybových her nebo tanců - pohybem vyjádří výraz a náladu hudby - správně taktuje ve 4-dobém taktu	Hudebně pohybové činnosti práce s hudebně pohybovými hrami nebo tanci procvičování pohybových prvků z nižších ročníků taktování ve 4-dobém taktu
- aktivně vyslechne krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby - poslechem i pohledem pozná harfu, varhany i další hudební nástroje (nižší ročníky) - uvede základní informace o skladatelích poslouchané hudby	Poslechové činnosti práce s poslechovými skladbami rozlišování hudby polyfonní a homofonní další hudební nástroje (harfa, varhany) lidové kapely, symfonický a velký jazzový orchestr hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci (dříve i dnes) poslech: lidové kapely, menuet, swingová hudba významní skladatelé (hudební skupiny) a jejich tvorba (poslech, epizody ze života) princip variace
- vysvětlí značky, zkratky a cizí slova běžně používané v notových zápisech z 1. – 5. ročníku, reaguje na ně - realizuje jednoduché rytmické cvičení nebo část notového zápisu (nebo alespoň předvede rytmus říkadla nebo jednoduchého textu) - zachytí rytmus notovým záznamem	Seznámení s pojmy hudební nauky , seznámení se synkopou, triolou, akord, interval (obecně) basový klíč, nota šestnáctinová ,rytmická cvičení

Hudební výchova 6. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- osvojí si nejméně 10 nových písní, správně nasadí tón, správně dýchá - předvede hru na jednoduché Orffovy nástroje	Vokální činnosti, práce minimálně s novými písněmi, hlasová hygiena Doprovod písní na jednoduché nástroje
- rozezná 2dobý a 3dobý takt - předvede jednoduché taneční kroky	Taktování, dirigent a sbormistr Hudebně pohybové činnosti, pohybový doprovod znějící hudby
- pozná podle sluchu zvuk různých hudebních nástrojů, rozdělí hudební nástroje na bicí, dechové a strunné	Hudební nástroje bicí, dechové a strunné
- vysvětlí výrazové prostředky (melodii, rytmus, tempo, dynamiku a barvu) - rozpozná délku, sílu, barvu, výšku tónu, rozezná dur a moll akord, popíše základní druhy spojení hudby s dalšími oblastmi umění - jmenuje slavné české opery a muzikály a jejich skladatele a uvede základní informace	Hudební výrazové prostředky Poslechové činnosti, kvalita tónu, vztahy mezi tóny, struktura hudebního díla Umělé písně, trampské písně Hudba na jevišti - opera, muzikál, melodram

Hudební výchova 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- osvojí si nejméně 10 nových písní, - používá větší hlasový rozsah, - rozezná rytmus při vokálním projevu, - z paměti zazpívá hymnu a uvede související základní fakta	Vokální činnosti, práce minimálně s 10 novými písněmi, rozvíjení vokálního projevu, hymna ČR a související historická fakta
- použije hudební nástroje - ověřuje a upevňuje si poznatky z hudební teorie	Instrumentální činnosti, hudební nástroje, orientuje se v notovém záznamu
- pomocí gest, mimiky, příp. „řečí“ těla vyjádří hudbu	Hudebně pohybové činnosti, pohybové vyjádření hudby, pohybový doprovod
- všímá si hudebně výrazových prostředků: melodie, rytmu, tempa, dynamiky aj. určí tónorod akordů, rozezná melodii vzestupnou a sestupnou při poslechu hudby se soustředí, - charakterizuje české a moravské lidové písně, rozpozná je při poslechu, odliší lidovou píseň od umělé - popíše a rozezná jednotlivé žánry hudebního divadla, - rozezná hudbu jednohlasou a vícehlasou	Poslechové činnosti, vztahy mezi tóny, úvod do dějin hudby, hudební divadlo

Hudební výchova 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- osvojí si nejméně 5 nových písní, - rozšiřuje si hlasový rozsah, - převede melodii z nezpěvné polohy do zpěvné	Vokální činnosti, rozvíjení vokálního projevu, práce s novými písněmi
- vyjádří své hudební představy pomocí hudebních nástrojů, - použije hudební nástroje k doprovodu pěveckých projevů	Instrumentální činnosti, hudební nástroje – rozlišení, charakteristika, užití, instrumentální doprovody písní
- pohybem vyjádří výraz a náladu hudby	Hudebně pohybové činnosti, pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla
- poslouchanou hudbu kriticky zhodnotí, rozliší a zařadí k jednotlivým stylům, žánrům, osobnostem apod. - hudbu charakterizuje - rozliší hudbu vážnou a populární	Poslechové činnosti, přehled světových dějin hudby a žánrového rozvrstvení (funkce hudby aj.) od renesance po romantismus, filmová hudba, vznik a další vývoj populární hudby hudební formy související s probíraným obdobím hudební historie pokusy o interpretaci znějící hudby

Hudební výchova 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- osvojí si nejméně 5 nových písní	Vokální činnosti, práce s novými písněmi, reflexe vokálního projevu
- pokouší se o vytvoření vlastního doprovodu na jednoduché nástroje	Instrumentální činnosti, využití jednoduchých nástrojů k pochopení hudební teorie (formy aj.)
- pohybem vyjádří výraz a náladu hudby	Hudebně pohybové činnosti, pohybové reakce na hudbu
- hudbu kriticky zhodnotí, rozliší a zařadí k jednotlivým stylům a žánrům, hudbu slovně charakterizuje	Poslechové činnosti, přehled dějin hudby v českých zemích od renesance po romantismus, filmová hudba, přehled vývoje české populární hudby, hudební formy související s probíraným obdobím hudební historie

5.18 Výchova ke zdraví

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
						Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Výchova ke zdraví
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu <i>Výchova ke zdraví</i> je rozpracován do jednotlivých ročníků v cyklickém uspořádání. Základní tematické okruhy se v každém ročníku opakují, jejich obsahová náplň je však vždy širší a hlubší adekvátně věku a potřebám žáků. Tematické okruhy navazují na vzdělávací obory: Přírodopis, Chemie, Výchova k občanství, Tělesná výchova, Člověk a svět práce. Předmět je zařazen do 7. až 9. třídy. v 1hodinové dotaci týdně
Integrace předmětů	Výchova ke zdraví
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: - prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vede žáky k porozumění jejich významu a smyslu; - vede žáky tak, aby pochopili vlastní pokroky a uvědomovali si problémy, které jim v tom brání. Kompetence k řešení problémů: - zadáváním vhodných úloh směřuje žáky k vnímání problémové situace, k rozpoznání problému a ke hledání nejvhodnějšího způsobu řešení; - plánovaně zapojujeme žáky do samostatného řešení běžných životních situací a snaží se, aby žáci tyto situace řešili přiměřeně ke svým možnostem. Kompetence komunikativní: - navozuje různé modelové komunikační situace, a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem

Název předmětu	Výchova ke zdraví
	k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky; vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky.
	Kompetence sociální a personální: - posilujeme u žáků sebevědomí na základě poznání a pochopení své osobnosti; - snažíme se u žáků vytvořit povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti vede žáky k vnímavosti ke starým, nemocným a postiženým lidem
	Kompetence občanské: učí žáky chápat základní rodinné a společenské souvislosti, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí.
	Kompetence pracovní: zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce.
	Kompetence digitální: předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Výchova ke zdraví 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- rozumí a dovede vysvětlit svými slovy pojmy – rodina jako sociální skupina, rodičovská zodpovědnost, povinnosti, práva, domov, rozvod a jeho příčiny, komunikace v rodině, stolování, ekonomika, finance, hospodaření, rodinný rozpočet - rozumí právům a povinnostem v rodinném životě, možnostem tvorby rodinného rozpočtu, hospodaření s financemi, vytváření rodinné pohody - uvádí přednosti a nedostatky soužití v rodině, možnosti pomoci a tolerance - rozumí správným způsobům komunikace mezi rodiči a dětmi - umí vyjádřit své pocity spojené se životem ve funkční, popř. nefunkční rodině - uvědomuje si ekonomické stránky života - objasní způsoby zacházení s penězi a majetkem	Rodina Práva a povinnosti členů rodiny Rodina a domov Komunikace v rodině Rodina a bydlení O zařízení a stolování Ekonomika domácnosti Jak sestavit domácí rozpočet
- rozumí a dovede vysvětlit svými slovy pojmy – zdraví, nemoc, postižení, duševní pohoda, prevence, handicap, handicapovaní lidé, úrazy - porozumí pravidlům prevence chorob, šíření nákazy, druhům postižení - uvádí přednosti a nedostatky prevence onemocnění a úrazů u sebe sama a u ostatních lidí - tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	Klíče ke zdraví Člověk ve zdraví a nemoci Infekční choroby Postižení mezi námi
- rozumí a dovede vysvětlit svými slovy pojmy – výživa, zdravá výživa, cizorodé látky, podvýživa, gastronomie, toxicita látek, poruchy příjmu potravy, alternativní výživa - aplikuje osvojené poznatky o zdravé výživě při sestavování konkrétního jídelníčku - analyzuje odlišnosti zdravé výživy a alternativních způsobů výživy - uvádí klady a zápory vlivů zdravé výživy na tělesné a duševní zdraví člověka - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	Zdravá výživa Látky tvořící naše tělo Alternativní výživa a poruchy výživy Abeceda zdravé výživy
- rozumí a dovede vysvětlit svými slovy pojmy – droga, zneužívání léčiv, návykové látky, závislost, tabakismus, alkoholismus, chemická droga, přírodní droga, měkké drogy, tvrdé drogy, doping, anabolické steroidy, prevence drogových závislostí, drogy a	Zneužívání návykových látek Drogy Nejčastěji užívané drogy Drogy a jejich účinky Doping Záludnosti drog Drogy a legislativa Vznik závislosti Drogy aneb ztráty a nálezy

Výchova ke zdraví 7. ročník	
legislativa, peer programy - auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu - porozumí účinkům drog na lidský organismus, mechanismům vzniku závislosti - aplikuje osvojené poznatky v konkrétních životních situacích Dokáže pomoci osobě nebo vrstevníkovi při problémech s návykovými látkami	
- rozumí a dovede vysvětlit svými slovy pojmy – nebezpečná situace, nebezpečí ohrožující zdraví a život, násilí v rodině a ve škole, obrana proti násilí, vrstevnická skupina a násilí, šikana, agresivita, slovní a fyzická agresivita, agresor, oběť, asertivita, zdravé sebevědomí, hazard a jeho nebezpečí, bezpečné sportování, sexuální zneužívání, alergie, první pomoc, drobná poranění, ošetření - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování - analyzuje odlišnosti mezi nebezpečnou situací a agresí, škádlením a šikanou, mezi drobným poraněním a stavem ohrožujícím život - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc rizikových situacích a v situacích ohrožení	Osobní bezpečí Nebezpečné situace Skupina vrstevníků a násilí Agresoři a oběti Každý chce dosáhnout úspěchu Bezpečné sportování Bezpečnosti silničního provozu Násilí v sexualitě První pomoc
- rozumí a dovede vysvětlit svými slovy pojmy – identita, menstruace, puberta, postpuberta, prepuberta, sexualita, tolerance, vulgarismus - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost - rozumí fázím a změnám puberty - aplikují osvojené poznatky o dospívání v konkrétních životních situacích - uvádí klady a zápory vztahu mezi dospívajícími a rodiči, popř. učiteli - správně užívá pojmy v oblasti sexuality, odstraňuje vulgarismy	Sexuální výchova Lidský život v proměnách času Odlišnosti mají svůj význam Pohlavní orgány muže a ženy Stáváme se mužem a ženou Rozmnožování

Výchova ke zdraví 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- porozumí vývoji a struktuře rodiny - rozumí a dovede vysvětlit svými slovy pojmy – přátelství, láska, partnerství, manželství, ideální rodina, makroprostředí a rodina, ideální partner(ka), rodinné soužití, nezralá rodina, náhradní rodinná péče, druhy konfliktů v rodině - posuzuje faktory vedoucí ke stabilitě či naopak k nestabilitě rodiny, prevence konfliktů - dovede zdůvodnit výběr ideálního partnera a zhodnotí možná úskalí při této volbě - navrhuje způsoby řešení konfliktů v rodině i mimo ni - hledá kompromis ve vztazích a dokáže řešit různé konflikty partnerství, manželství i v rodičovství	Rodina Faktory ovlivňující stabilitu rodiny Hledání ideálu Sňatek ano, či ne Neshody v manželství
- rozumí a dovede vysvětlit svými slovy pojmy – zdraví, nemoc, léčebný režim, dieta, rekonvalescence, expirační doba léku, alternativní medicína a její metody, civilizační choroby a jejich hrozba, obezita, cukrovka, stres a vznik hypertenze, alergie, nádorová onemocnění - ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) - rozčlení a posoudí faktory vedoucí k nemoci - zdůvodňuje volby léčebného režimu a jeho působení na proces uzdravování nemocného - analyzuje příčiny vzniku civilizačních chorob, prevence - odlišuje pozitivní a negativní působení alternativních způsobů léčení	Člověk ve zdraví a nemoci Rozumět a pomáhat nemocným aneb Jak o ně pečovat Stravování nemocných Podávání léků Sami sobě lékařem aneb Prevence léčení přírodními prostředky Hrozba civilizačních chorob

Výchova ke zdraví 8. ročník	
- rozumí a dovede vysvětlit svými slovy pojmy – potrava, zdravý vývoj, výživa, způsob stravování, energetická hodnota stravy, energie v těle, energetická potřeba organismu, nežádoucí způsob výživy, podvýživa, nadměrný příjem potravy, mentální anorexie, hladovění, BMI, alternativní stravování, makrobiotika, vegetariánství, veganství, fast food, reklama ve výživě, hygiena potravin, zpracování potravin - rozčleňuje, posuzuje faktory ve výživě vedoucí ke zdravému vývoji lidského těla - zdůvodňuje vliv výživy a způsobu stravování na zdraví člověka - analyzuje příčiny nežádoucích způsobů výživy, vysvětluje důsledky - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - odlišuje pozitivní a negativní působení alternativní výživy na zdravý vývoj člověka - analyzuje a hledá souvislosti mezi zdravou a nezdravou reklamou v oblasti výživy - zdůvodňuje význam hygieny potravin a zpracování potravin - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy	Zdravá výživa Vliv výživy a způsobu stravování na zdraví člověka Jak tělo zpracovává a využívá potraviny? Nežádoucí způsoby výživy Alternativní strava Reklama a hygiena potravin Shrnutí zásad při výběru a přípravě pokrmů
- rozumí a dovede vysvětlit svými slovy pojmy – droga, drogová závislost, alkoholismus, tabakismus, příčiny vzniku drogové závislosti, nebezpečí drog a jejich následky zdravotní, psychické a sociální, rozdíly mezi návykem a závislostí, druhy závislostí, krizová intervence, faktory chránící před závislostí - rozčleňuje a posuzuje faktory vedoucí k závislosti na návykových látkách či na jiných činnostech - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti), působení sekt, ochrana člověka za mimořádných událostí – terorismus - základy první pomoci	Osobní bezpečí Agresivita. Nebezpečí kolem nás Žijeme v bezpečí, nebezpečí číhá všude

Výchova ke zdraví 8. ročník	
- analyzuje a hledá souvislosti mezi drogovou závislostí a změnou hodnot člověka - odůvodňuje význam prevence drogové závislosti, včetně otázek odmítání drogy a pomoci při problémech s návykovými látkami - rozumí a dovede vysvětlit svými slovy pojmy – osobní bezpečí, agrese, agresivita a její formy, trauma, zločin, ohrožení, nebezpečí, oběť násilí, agresor, delikt, delikvent, krádež, vandalismus, vražda, domácí násilí a jeho formy, sebevražda, krizová centra, šikana a její podoby, mimořádná událost, katastrofa, evakuace, první pomoc při různých poraněních, zlomení kostí, fraktura, krizová intervence, transport zraněného a jeho formy - rozčleňuje a posuzuje faktory vedoucí k agresivitě a spáchání zločinu - analyzuje příčiny deliktů a možnosti prevence - odlišuje pozitivní a negativní působení sociální skupiny na osobní bezpečí jedince, různé podoby šikany a možnosti preventivních programů proti ní	Prevence zneužívání návykových látek Drogy kolem nás. Závislost je nebezpečnější než samotné drogy Jak se ubránit, jak pomoci?
- analyzuje a hledá souvislosti mezi agresivitou jedinců a tzv. domácím násilím - zdůvodňuje význam přípravy člověka na mimořádné situace, hledá možnosti prevence nebezpečných událostí	Prevence zneužívání návykových látek Drogy kolem nás. Závislost je nebezpečnější než samotné drogy Jak se ubránit, jak pomoci?
- rozumí a dovede vysvětlit svými slovy pojmy – dospívání, láska, zamilovanost, sex, sexualita, necking, pohlavní život, reprodukční zdraví, homosexualita, bisexualita, transsexualita, pohlavní identita, rizika prostituce, rizika těhotenství dětí a mladistvých, hodnoty a normy v sexualitě, sexuální deviace a jejich podoby, plánované rodičovství, antikoncepce, antikoncepční metody - rozčleňuje a posuzuje rizika předčasného zahájení pohlavní aktivity, rizika přenosu pohlavních chorob, těhotenství mladistvých a jeho následky - zdůvodňuje a analyzuje přístupy k různým podobám lidské sexuality a lásky, k plánovanému rodičovství a k správné volbě antikoncepce - předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity - ochrana před přenosnými chorobami základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	Sexuální výchova Láska Odlišnosti v lásce aneb co je a není normální Reprodukční zdraví dospívajících a možná ohrožení Co k lásce patří a co ne Plánované rodičovství

Výchova ke zdraví 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- uvědomuje si rozdíly mezi funkční a dysfunkční rodinou - posoudí vztahy mezi rodiči a dětmi, včetně otázek lásky a porozumění. - posoudí možné příčiny krizí v rodině, včetně rozvodu, a hledá možná řešení. - odsuzuje domácí násilí a na příkladech uvádí možnosti prevence tohoto násilí - vyhodnotí současnou ekonomickou zatíženost rodiny a posoudí možná opatření, včetně správného zacházení a hospodaření a penězi rodiny	Rodina Funkční a nefunkční rodina. Krizové situace v rodině, jejich řešení a příčiny. Výchova dítěte. Zákon o rodině.

Výchova ke zdraví 9. ročník	
- vysvětlí na příkladech souvislosti mezi fyzickým, duševním a sociálním zdravím, posoudí vztah mezi uspokojováním potřeb člověka a hodnotou zdraví. - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - využívá různé relaxační techniky k překonání únavy, stresu apod., k zachování zdraví a regeneraci organismu - dodržuje hygienu duše i těla jako prevenci onemocnění - uvědomí si a pojmenuje příčiny civilizačních onemocnění a dokáže navrhnout účinnou prevenci - zhodnotí význam preventivních prohlídek pro zachování zdraví a prevenci onemocnění	Péče o duševní zdraví Duševní zdraví. Duševní hygiena, relaxace, meditace. Prevence socializačních chorob. Preventivní lékařské prohlídky.
- vysvětlí a respektuje pravidla zdravého způsobu stravování - uvědomí si a posoudí vliv životního prostředí na výživu a zdraví člověka - rozpozná poruchy příjmu potravy, odhadne možné příčiny a navrhne prevenci - posoudí rozdíly mezi zdravou a nezdravou výživou a hledá souvislosti se vznikem některých civilizačních chorob - uplatňuje zdravé stravovací návyky jako prevenci vzniku civilizačních onemocnění	Výživa Zdravá výživa. Stravovací návyky, poruchy stravovacích návyků. Dieta. Kvalita výživy. Reklama.
- posoudí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - dokáže se bránit vzniku závislosti kvalitním trávením volného času, rozvíjením vlastních zájmů - analyzuje společenská rizika užívání drog a navrhne jejich možnou prevenci - vyhledá a zprostředkuje informace o protidrogových institucích a odbornících, kteří pomáhají závislým v určitém regionu - dokáže rozpoznat varovné signály patologického hráčství a navrhne účinnou pomoc i prevenci	Prevence zneužívání návykových látek Zneužívání návykových látek. Znaky závislosti, účinky závislosti, boj se závislostí. Protidrogové organizace. Doping. Gambling.

Výchova ke zdraví 9. ročník	
- respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a ve společnosti a tím přispívá k utváření kvalitních mezilidských vztahů - analyzuje příčiny trestné činnosti mladistvých a dokáže navrhnout možnosti ochrany - varuje před různými podobami násilí a není lhostejný k týrání a zneužívání nejen dětí, ale i starých lidí - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví nebo život, poskytuje možnou pomoc, včetně první pomoci ve stavech ohrožujících život člověka - dokáže rozeznat různé podoby vandalismu - odmítá projevy rasismu, xenofobie a jakéhokoliv druhu nenávisti k lidem. - respektuje sebe i druhé, je tolerantní vůči ostatním a rozvíjí aktivní naslouchání - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	Osobní bezpečí Násilí, podoby násilí. Kriminalita mládeže a její prevence. Katastrofy a hromadná neštěstí. Chování obyvatel při mimořádných situacích. Úrazy v silničním provozu. První pomoc.
- chápe etické normy v oblasti sexuálního chování - rozpozná změny v dospívání a reaguje na ně, dokáže respektovat a tolerovat odlišnosti druhého pohlaví - chápe rizika předčasného zahájení pohlavního života a uvědomuje si všechny důsledky - analyzuje možné příčiny rodičovství mladistvých a navrhne účinnou prevenci - posoudí vhodné druhy antikoncepce a vysvětlí její význam při plánování rodičovství - vyjádří vlastní názor na odlišnosti v sexualitě (poruchy pohlavní identity, homosexuality, sexuální deviace apod.) - posoudí a odmítá sexuální násilí, kuplířství, prostituci, pornografii jako praktiky komerčního sexu, které snižují lidskou důstojnost - analyzují různé možnosti vedení porodu (např. přednosti a rizika alternativních porodů)	Sexuální výchova Různé podoby lásky. Partnerství. Sexuální aktivity. Prevence nechtěného těhotenství. Interrupce.

5.19 Tělesná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Vzdělávací obor <i>Tělesná výchova</i> jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě

Název předmětu	Tělesná výchova
	potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	S ohledem na poměrně značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků v ročníku a na velmi různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností, je výuka vyučovacího předmětu <i>Tělesná výchova</i> členěna do čtyř základních, na sebe navazujících, etap, ty se však mezi ročníkové značně prolínají. (První etapa zahrnuje 1. až 3. ročník, druhá 4. a 5. ročník, třetí etapa 6. a 7. ročník a čtvrtá etapa 8. a 9. ročník.) Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován po jednotlivých etapách, které jsou rozděleny do tematických bloků, které se mezi ročníkově opakují a postupně rozšiřují. Pro 6. – 9. ročník jsou výrazně rozšiřující konkretizované výstupy vymezeny ve volitelném předmětu <i>Sportovní hry</i>, který je určen především pohybově nadaným žákům. Výuka do 5. ročníku probíhá koedukovaně v rámci jedné třídy, od 6. ročníku odděleně. Na 1. stupni ZŠ se vyučovací předmět <i>Tělesná výchova</i> vyučuje jako povinný předmět v základní 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. Do výuky <i>Tělesné výchovy</i> na 1. stupni (ve 2. a 3. ročníku) je zařazen plavecký výcvik, který je zajištěn "smluvně" s plaveckou školou a probíhá pod vedením trenérů s požadovanou kvalifikací. Na 2. stupni ZŠ se vyučovací předmět <i>Tělesná výchova</i> vyučuje rovněž jako povinný předmět s 2 hodinovou dotací týdně. Žáci 7. až 9. ročníku „mají možnost vybrat si volitelný předmět <i>Sportovní hry</i>, který je vyučován v další 1 hodinové týdenní dotaci“. Žáci 2. stupně tak mohou mít až 3 hodiny pohybové výuky týdně. Vyučovací předměty <i>Tělesná výchova</i> a <i>Sportovní hry</i> jsou v souladu se vzdělávacími prioritami školy podporovány i v rámci různých školních projektů. Oblast <i>Zdravotní tělesné výchovy</i> je zahrnuta do všech hodin <i>Tělesné výchovy</i> v rámci úvodní rozcvičky a závěrečného protažení. <i>Zdravotní tělesná výchova</i> je zaměřena na preventivní cvičení.
Integrace předmětů	• Tělesná výchova

Tělesná výchova I. Období (1. - 3. ročník)	
ŠVP výstupy	Učivo
- uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	Základní pojmy týkající se běhů, skoků a hodů názvy částí atletického hřiště základy bezpečnosti při atletických činnostech zjednodušené startovní povely a signály vhodné oblečení pro atletické činnosti
- zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem předvede nízký a polovysoký start - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem	Běh průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti základy nízkého a polovysokého startu rychlý běh na 20 až 40 m motivovaný běh v terénu až do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků) Skok průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti odraz z místa skok do dálky z míst Hod průpravná cvičení pro hod kriketovým hod míčkem z místa
- uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje - dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků - zvládá základní gymnastické držení těla - zvládá se soustředit na cvičení - uvědomuje si, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze	Základní pojmy základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení vhodné oblečení pro gymnastiku základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a náradí gymnastické držení těl soustředění na cvičení Akrobacie průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed kotoul vpřed průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad kotoul vzad Přeskok průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny Lavička (kladinka) chůze s dopomocí
- zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny - zvládá základy gymnastického odraz - zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele - zvládá základy šplhu s dopomocí učitele	Přeskok průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny Lavička (kladinka) chůze s dopomocí Šplh na tyči průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož šplh do výšky max.2 metrů s dopomocí
- uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci, za pomoci učitele je dodržuje - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to - zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.)	RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA Základní pojmy zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech rytimizaci vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytimizaci základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) rytimizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem

Tělesná výchova I. Období (1. - 3. ročník)	
- uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV - zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní) - uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)	POHYBOVÉ HRY Základní pojmy: související s osvojovanými hrami a používaným náčiním základní organizační povely pro realizaci her bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám
- uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje - zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená - zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti	SPORTOVNÍ HRY Základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách Vlastní nácvik držení míče jednoruč a obouřuč manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) základní sportovní hry vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti) ÚPOLY přetahy a přetlaky PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ: Zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách Tv především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení.
- zvládá chůzi po ledě (s oporou, bez opory), klouzání - ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou plochu bez dozoru dospělých osob	BRUSLENÍ, HRY NA SNĚHU A NA VODĚ nebezpečí vstupu na zamrzlou vodní plochu pohyb na ledě bez bruslí klouzání vyvolenou nohou napřed
- vyzná se v terénu, zná základní prvky chování v terénu, táboření ochrany přírody - umí se chovat v dopravních prostředcích - prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty - bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích.
- ví, že plavání je jedna z nejzdravějších pohybových činností zvládá jeden plavecký styl nebojí se vody, dokáže reagovat na překážky v cestě	PLAVÁNÍ základní plavecký výcvik (dle možností školy a žáků).

Tělesná výchova Období (4. - 5. ročník)	
ŠVP výstupy	Učivo
- dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal)	Vlastní nácvik - přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, trčením), přihrávka vnitřním nártem (po zemi, obloukem), chytání míče jednoruč a obouruč, tlumení míče vnitřní stranou nohy, nebezpečí při hrách, 10-20 pohybových her - zaměření – vybíjená, minifotbal, minibasketbal
- uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - zvládá minimálně 10-20 pohybových her a ví jaké je jejich zaměření - dovede samostatně vytvářet pohybové hry, vyhledávat varianty známých her - dohodne se na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji - uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách - zvládá základní pojmy osvojovaných činností - dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování - zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal) - zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i utkáních podle zjednodušených pravidel - reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje - zásady fair play jednání ve hře -dohodne na spolupráci (jednoduché taktice) družstva a dodržuje ji	POHYBOVÉ HRY - Základní pojmy, souvisejí s funkcemi her, pravidla a používaným náčiním, variace her jednoho druhu, využití přírodního prostředí pro pohybové hry, využití netradičního náčiní SPORTOVNÍ HRY - Základní pojmy, osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře „Pravidla“ zjednodušených sportovních her, základní organizace utkání: losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání, vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry
- reaguje na základní pokyny a gesta učitele - snaží se samostatně o estetické držení těla - zvládá pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní - reaguje na hezký i - nezvládnutý pohyb (projevuje radost z hezky zvládnutého pohybu) - zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami - zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním	RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA Základní pojmy - základní hudebně-pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodie) základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa rytmu, základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném (základní taneční krok 2/4 a 3/4), základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu
- uplatňuje základy pravidel bezpečnosti - zvládá základní pojmy - reaguje na základní pokyny a gesta učitele - zvládá poskytnout základní pomoc a záchranu pro cvičení -zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí-	GYMNASTIKA - Základní pojmy - základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně), základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení, průpravná cvičení pro ovlivňování, pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů Akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad a jeho modifikace, průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou, stoj na rukou s dopomocí

Tělesná výchova Období (4. - 5. ročník)	
- zvládá základy gymnastického odrazu z můstku - zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky- - zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci - zvládá základy šplhu - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, skrčka přes kozu (bednu) našíř odrazem z trampolínky (můstku), roznožka přes kozu našíř odrazem z trampolínky (můstku) Lavička (kladinka) - chůze bez dopomoci s různými obměnami Šplh na tyči, šplh do výšky 4 m
- uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách - zvládá aktivně osvojované pojmy - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele - zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu - zvládá aktivně základní techniky běhů, skoků, hodů - zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu (čáru) a vydat povely pro start - dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	ATLETIKA - základní pojmy základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště- základní techniky běhů, skoků, hodů-startovní povely -základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů Běh. Průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - běžecká abeceda -nízký start (na povel) „polovysoký start“ -rychlý běh na 60 m -vytrvalostní běh v terénu 12-15 min. (dle výkonnosti žáků) -vytrvalý běh na dráze 600 m Skok. Průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti -skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm-postupně z 5 až 7 dvojkroků) -skok do dálky s rozběhem-postupně odraz z břevna -základy rozměření rozběhu Hod. Průpravná cvičení pro hod míčkem -hod míčkem s rozběhem -spojení rozběhu s odhodem
- uvědomuje si zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích - ná zásady bezpečného pohybu na bruslích a řídí se jimi - dovede se samostatně připravit na pohyb na ledě	V rámci témat „Pohybové hry“ a Průpravná, kondiční cvičení“ je možné zařazovat cvičení z celé škály, průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni. PRŮPRAVNÁ, KONDIČNÍ, KOORDINAČNÍ, KOMPENZAČNÍ, RELAXAČNÍ, VYROVNÁVACÍ, TVOŘIVÁ A JINÁ CVIČENÍ - Zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd. LYŽOVÁNÍ, BRUSLENÍ (podle podmínek školy) hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích

Tělesná výchova Období (4. - 5. ročník)	
- vyzná se v terénu, zná základní prvky chování v terénu, táboření ochrany přírody - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování	TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích

Tělesná výchova Období (6. - 9. ročník)	
ŠVP výstupy	Učivo
- změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže, - aktivně se zapojuje do rekreačního sportu, ovládá základní dovednosti rekreačního sportu - sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě, používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je - převážně samostatně využít v denním režimu, sestaví si svůj individuální, ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu. Pečuje o svoji, tělesnou zdatnost a zdraví	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - význam pohybu pro zdraví, rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců, zdravotně orientovaná zdatnost, rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením
- posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší ...), podá první pomoc při základních zraněních ve sportu (zlomenina, zapadlý jazyk, krvácení, vyražený dech), ošetří drobná i závažná poranění	hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém, prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného
- dokáže vyjmenovat pohybové hry a jejich vliv na organismus, aktivně se zapojuje do her, hry využívá i v osobním volnu, ovládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích, provede stoj na rukou, přemet stranou, kotoul vpřed a kotoul vzad, kotoul letmo, - vyšplhá na tyč a lano (4 m), provede roznožku přes nářadí, skrčku přes kozu, přeलेze zeď, - dokáže používat švihadlo, chytí a odhodí míč. Míč chytá do dlaní i do hrudního koše, - provede vis na hrazdě, výmyk, základní cvičební prvky na kladině	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, gymnastika, akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním, cvičení na nářadí
- ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy - provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem - ukáže základní aerobní cvičení s hudbou - rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat	Základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení pro daný věk žáků, tance
- zvládne základní prvky sebeobraného cvičení	úpoly, základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karatedó
- rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - užívá a rozpozná základní startovní povely - užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín - aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti	atletika rychlý běh vytrvalý běh na dráze a v terénu základy překážkového běhu skok do dálky hod míčkem (6. a 7. třída) hod granátem, 8. a 9. třída) vrh koulí

Tělesná výchova Období (6. - 9. ročník)	
- dokáže sestavit tabuli rekordů	
- zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů - snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného - rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí - objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.) - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře. • Provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání - rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře - určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele - rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru - používá aktivně osvojené pojmy	sportovní hry (volejbal- dívky, fotbal, vybíjená, nohejbal- chlapci, přehazovaná), herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- podle mapy si připraví plán cesty, určí nutné vybavení na cestu - zná a dodržuje pravidla pohybu chodce a skupinu chodců na veřejné komunikaci - zná a dodržuje dopravní pravidla na veřejné komunikaci, plně dodržuje pravidla BeSiP v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy) - uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu a jiné účastníky - aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě - dodržuje pravidla zimní turistiky se zaměřením na chování v horách, výstroj a výzbroj - cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista	turistika a pobyt v přírodě (dopravní výchova) příprava turistické akce přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli cyklisty chůze se zátěží i v mírně náročném terénu,
- ukáže jednoduché prvky při jízdě na lyžích - zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost. - provede ošetření lyží - předvede první pomoc při úrazu na lyžích - ukáže jednoduché prvky při jízdě - zná pravidla chování v horách a dodržuje je - rozlišuje disciplíny „Alpského“ a „Severského lyžování“	lyžování, snowboarding, bruslení běžecké lyžování lyžařská turistika sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu bezpečnost pohybu v zimní horské krajině jízda na vleku

Tělesná výchova Období (6. - 9. ročník)	
- orientuje se v pravidlech pořádání nejvýznamnějších sportovních událostí (MS – fotbal, Hokej, Lyžování – alpské a severské) - pravidla osvojovaných pohybových činností her, závodů, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování	historie a současnost sportu významné soutěže a sportovci Olympionismus - olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností her závodů soutěží

5.20 Pracovní činnosti

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný		

Název předmětu	Pracovní činnosti
Oblast	Člověk a svět práce
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět <i>Pracovní činnosti</i> vychází ze vzdělávacího oboru <i>Člověk a svět práce</i> , postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Učební osnovy vyučovacího předmětu <i>Pracovní činnosti</i> obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti <i>Člověk a svět práce</i> RVP ZV na 1. stupni: • <i>Práce s drobným materiálem,</i> • <i>Konstrukční činnosti,</i> • <i>Pěstitelské práce,</i> • <i>Příprava pokrmů;</i> na 2. stupni: - <i>Práce s technickými materiály,</i> - <i>Design a konstruování,</i> - <i>Pěstitelské práce a chovatelství,</i> - <i>Provoz a údržba domácnosti,</i> - <i>Svět práce.</i> Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu <i>pracovní činnosti</i> žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Název předmětu	Pracovní činnosti
	S ohledem na poměrně značnou rozdílnost dovedností žáků mezi ročníky je výuka vyučovacího předmětu <i>Pracovní činnosti</i> na 1. stupni rozdělena do dvou období, které se značně prolínají mezi ročníky. (první období zahrnuje 1. až 3. ročník, druhá 4. a 5. ročník). Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován po jednotlivých etapách, které jsou rozděleny do tematických bloků, které se každoročně opakují a postupně rozšiřují. Vyučovací předmět <i>Pracovní činnosti</i> je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 9 hodin). V 6. ročníku je výuka prováděna v dílnách jednou za 14 dní dvě vyučovací hodiny. V 7. ročníku je výuka prováděna převážně na školním pozemku. V 8. ročníku žáci plní očekávané výstupy v vzdělávacích oblastech - svět práce a provoz a údržba domácnosti. Bez ohledu na charakter pracovních činností probíhá výuka vyučovacího předmětu <i>Pracovní činnosti</i> ve stejném rozsahu pro chlapce i dívky.
Integrace předmětů	• Člověk a svět práce
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • utváří a rozvíjí pozitivní vztah k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce; • volí zajímavá témata pro zpracování materiálů a tím motivuje žáky k vyhledávání, třídění a využívání informací z různých zdrojů, a to jak z ústních sdělení, tak z tištěných textů, encyklopedií i z elektronických médií.
	Kompetence k řešení problémů: • vede žáky k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení.
	Kompetence komunikativní: • zařazuje do výuky tematicky vymezené diskuse, v nichž mají žáci možnost uplatnit vlastní názory, vhodně argumentovat, korigovat svá stanoviska a vhodně reagovat na názory jiných.
	Kompetence sociální a personální: • zapojuje žáky do tvorby pravidel pro diskuse (včetně diskusí virtuálních) a vede je k respektování a dodržování přijatých pravidel; • uplatňuje individuální přístup k žákům méně zručným, ale i k žákům talentovaným, posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.
	Kompetence občanské: • navozením problémů vede žáky k získání aktivního vztahu k ochraně a tvorbě životního prostředí a k pozitivnímu postoji k řešení ekologických problémů; • vede žáky k spoluvytváření a respektování dohodnutých pravidel při práci, • různými formami seznamuje žáky s pravidly slušného chování při návštěvách akcí v rámci výuky člověka a světa práce a dbá na jejich dodržování; • vede žáky k zodpovědnosti v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka pořádáním různých akcí.

Název předmětu	Pracovní činnosti
	Kompetence pracovní: • vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce; • vede žáky k získání pozitivního vztahu k práci a odpovědnému tvořivému postoji k vlastní činnosti a její kvalitě a k získání poznatků a dovedností významných pro další životní a profesní orientaci • důsledným rozbořem pracovních postupů v rámci jednotlivých složek pracovních činností rozvíjí u žáka smysl pro povinnost, přesnost, systematičnost a sebekontrolu.
	Kompetence digitální: • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	V 6. ročníku se předmět vyučuje ve školních dílnách jednou za čtrnáct dní ve dvou hodinách.

Pracovní činnosti 1. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti, předvede správné způsoby zacházení s materiálem - rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a předvede, jak s nimi zacházet - popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti - napodobí předváděnou práci - prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek - příkladně plní povinnosti služby	Přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní postupy
- bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi - předvede ošetření drobného poranění - sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu - zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze - zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností	Práce montážní a demonstrační Stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž
- provede jednoduché pěstitelské práce - předvede péči o pokojové květiny - pojmenuje vybrané pokojové květiny - pojmenuje a samostatně provádí jednoduché práce na zahradě (úklid, zateplení záhonků, sběr listí, sběr ovoce) - určí základní rysy jednotlivých ročních období v přírodě (rostliny, zvířata)	Pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě Pěstování pokojových rostlin Základní podmínky pro pěstování rostlin Sezónní údržba zahrady
- připraví si místo pro stolování - předvede užití příboru - vysvětlí, jak se člověk chová při jídle - co je u jídla zakázáno	Jednoduchá úprava stolu, pravidla chování

Pracovní činnosti 2. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti, předvede správné způsoby zacházení s materiálem - rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a předvede, jak s nimi zacházet - popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti napodobí předváděnou práci - prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek příkladně plní povinnosti služby	Přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní postupy
- bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi - předvede ošetření drobného poranění - sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu - zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze	Práce montážní a demonstrační Stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž
- provede jednoduché pěstitelské práce - předvede péči o pokojové květiny - pojmenuje vybrané pokojové květiny - pojmenuje a samostatně provádí jednoduché práce na zahradě (úklid, zateplení záhonků, sběr listí, sběr ovoce) - určí základní rysy jednotlivých ročních období v přírodě (rostliny, zvířata)	Pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě Pěstování pokojových rostlin Základní podmínky pro pěstování rostlin Sezónní údržba zahrady
- připraví si místo pro stolování - předvede užití příboru - vysvětlí, jak se člověk chová při jídle - co je u jídla zakázáno	Jednoduchá úprava stolu, pravidla chování

Pracovní činnosti 3. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- ovládá jednoduché pracovní postupy k výrobě různých předmětů z rozličných materiálů	vlastnosti materiálů rozvoj jemné motoriky tradiční a netradiční materiály práce s přírodninami, textilem, modelovací hmotou, papírem, kartonem
- pracuje samostatně podle slovního návodu učitele a předlohy	pracovní postup výtvary dle předloh
- zvládá základní dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi sestavuje plošné a prostorové jednoduché modely z konstrukčních stavebnic individuálně i skupinově	stavebnice sestavování modelů
- pozoruje změny v přírodě porovná a zhodnotí výsledky pozorování	jednoduchý pokus záznam pozorování
- ošetřívá a pěstuje podle daných zásad nenáročnou pokojovou i jiné rostliny sleduje růst rostlin	pěstitelské činnosti
- pojmenuje základní kuchyňské nádobí připraví jednoduchý pokrm udržuje pořádek a čistotu osvojuje si základní pravidla bezpečnosti práce	základní pojmy v kuchyni jednoduchý pokrm hygienická pravidla bezpečnosti při práci
- dodržuje pravidla slušného stolování	zásady správného stolování

Pracovní činnosti 4. - 5. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu (vystřihuje, lepí, skládá, vytrhává papír, získává pracovní dovednosti a návyky při práci s různým materiálem, pracuje podle slovního návodu, umí pracovat se šablonou) - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - dotváří a aranžuje přírodniny na základě představ - zvládá různé druhy stehů, přišívání knoflíků, sešívání - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - pozná některé nebezpečné a jedovaté pokojové rostliny - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - při všech činnostech (práce s různými druhy materiálů, konstrukční práce, pěstitelské práce, příprava pokrmů) udržuje pořádek a čistotu na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, předchází úrazům, zná základy první pomoci, poskytne první pomoc při úrazu	Práce s papírem a kartonem - vyřezávání, vystřihování, děrování, tapetování, lepení, vytrhávání, skládání - prostorová tvorba Práce s kovem - proplétání drátu, práce s kovovou fólií (rytí, vyhlazování) Práce s přírodninami - aranžování - vytváření jednoduchých výrobků z dostupných přírodnin Práce s textilem - stehy, sešívání látek, přišívání knoflíků, háčkování Konstrukční práce se stavebnicí - konstrukční stavebnice kovové nebo plastové, ze kterých se dají stavět modely podle předloh i podle fantazie žáků - montáž a demontáž stavebnicových prvků Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, jejich užitek - práce na pozemku (příprava půdy pro setí, okopávání, zalévání, pletí) - pozorování růstu rostlin - práce se zahradnickým náčiním - pěstování pokojových rostlin a pravidelná péče o ně - upozornění na jedovaté pokojové rostliny, alergie Příprava pokrmů - základní kuchyňské náčiní a jeho použití - základní vybavení kuchyně - pokrm studené kuchyně (pomazánka, chlebíčky, ovocné saláty, zdobení cukroví aj.) - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování

Pracovní činnosti 5. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami - ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění - dodržuje bezpečnost a hygienu práce - dodržuje pořádek na pracovním místě	bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu
- vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře. - provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny - rozliší jednoduché pěstitelské nářadí - při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy - pojmenuje a samostatně provádí jednoduché práce na zahradě (úklid, zateplení záhonků, sběr listí, sběr ovoce) - určí základní rysy jednotlivých ročních období v přírodě (rostliny, zvířata)	základní podmínky pro pěstování rostlin půda a její zpracování výživa rostlin, osivo pěstování pokojových rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti a na zahradě
- uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny - uvede, v čem spočívá nebezpečí drog (rostlin)	rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
- orientuje se v základním vybavení kuchyně,	základní vybavení kuchyně
	výběr, nákup a skladování potravin
- připraví samostatně jednoduchý pokrm,	výběr, nákup a skladování potravin
	technika v kuchyni, historie a význam
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni,	technika v kuchyni, historie a význam
- poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	bezpečnostní předpisy, pracovní pomoc při úrazu
	technika v kuchyni, historie a význam
- dokáže vysvětlit základní principy slušného chování při stolování ve společnosti	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování ve společnosti
- připraví slavnostní prostředí stolu	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování ve společnosti

Pracovní činnosti 6. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- provádí jednoduché technické práce s technickými materiály	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
- dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování, jednoduché pracovní postupy a operace
- organizuje svoji pracovní činnost	organizace práce, důležité technologické postupy
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu, seznamuje se se speciálními stroji	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
- osvojí si zásady bezpečnosti práce a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla
- poskytne první pomoc při úrazu	úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla
- správně zachází s pomůckami, prostředky a nástroji	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy
- seznamuje se s nářadím a nástroji	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
- pracuje podle bezpečnosti práce a hygienických pravidel	jednoduché pracovní operace a postupy
- provádí montáž a demontáž jednoduchých předmětů	jednoduché pracovní operace a postupy
- používá návody k obsluze, poznává druhy a vlastnosti materiálu, používá návody k obsluze, plánuje pracovní postup, volí pomůcky, materiál	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program
- připraví si jednoduchý náčrt, vytvoří jednoduchý model	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	jednoduché pracovní operace a postupy
- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž

Pracovní činnosti 7. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- Ochrana rostlin a půdy - Vybere osivo, sadbu. Seznámí se s podmínkami a zásadami pěstování. Pěstují vybrané druhy zeleniny. Starají se o ovocné stromy na zahradě školy. - Pěstují vybrané léčivé rostliny a koření. Seznámí se s jejich použitím. - Jedovaté rostliny a jejich zneužití.	Základní podmínky pro pěstování Zelenina, ovocné rostliny Léčivé rostliny, koření, jedovaté rostliny
- Základní ošetřování pokojových rostlin. - Pěstování vybraných okrasných dřevin a květin. - Květina v exteriéru a interiéru. Řez, jednoduchá vazba.	Okrasné květiny
- Seznámí se s použitím jednotlivých druhů nářadí – ruční, motorové, elektrické. - Bezpečnostní opatření při práci s nářadím. Ošetřování nářadí.	Zahradní technika
- Chov zvířat v domácnosti. Podmínky chovu, hygiena a podmínky chovu. Kontakt se známými a neznámými zvířaty.	Chovatelství
- Určí vhodnou půdu a její zpracování. Využívá přírodní i umělé prostředky hnojení.	Podmínky pro pěstování – hnojení Ochrana rostlin, škůdci

Pracovní činnosti 8. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- dokáže realizovat jednoduché platební operace (platba v obchodě, vyplnění složenky) a chápe domácí účetnictví,	hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti
- orientuje se v příjmech domácnosti, určí základní, nezbytné výdaje, rozezná výdaje obligatorní (povinné, závazné, nutné) a fakultativní (nadstandardní), sestaví stručný rodinný rozpočet	finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory
- orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů, správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu, dokáže opravit jednoduché elektrické přístroje (prodlužovací šňůra, lampička)	elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem, dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí	elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a při sezónních údržbách domu a pozemků, - vyjmenuje sezónní práce na zahradě, určí jejich dobu a postupy, dokáže provádět jednoduché práce, rozezná nástroje a nářadí (elektrické, ruční) dle druhu použití, bezpečnostní pravidla při práci s nářadím	úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace
- dokáže vysvětlit pojem "trh práce" a jeho vliv na pracovní příležitosti	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
- rozdělí povolání podle požadovaného vzdělání, fyzické náročnosti, zdravotních předpokladů, požadovaného nadání atd. - orientuje se v pracovních příležitostech v regionu	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
- vyjmenuje druhy organizací (akciová společnost, společnost s ručením omezeným, státní podnik ...), vysvětlí rozdíly	podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
- orientuje se v možnostech podnikání a nutných předpokladech pro drobné – soukromé podnikání	podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
- porovná své hodnocení s výsledky testů studijních předpokladů (jen zájemci)	možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- porovná svá přání dalšího studia se studijními předpoklady	možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby

Pracovní činnosti 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- vysvětlí základní principy volby profesní orientace sám sebe zařadí podle principů z hlediska budoucí orientace, tuto volbu porovná s výstupy poradenského centra	základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- zná poradenská centra v okrese, vyjmenuje jejich zaměření dokáže využít tato centra při volbě své profesní orientace	informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- orientuje se v náplni studijních oborů, dokáže charakterizovat předpoklady pro různé studijní obory charakterizuje sám sebe: jaký studijní obor nejvíce odpovídá jeho schopnostem, a studijnímu úsilí, které chce dalšímu vzdělávání věnovat	náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- porovná své hodnocení s výsledky testů studijních předpokladů (jen zájemci)	náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- porovná svá přání dalšího studia se studijními předpoklady	náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- vyplní přihlášku na školu	náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- vysvětlí základní principy volby profesní orientace	základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace
- sám sebe zařadí podle principů z hlediska budoucí orientace, tuto volbu porovná s výstupy poradenského centra	pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce
- vyjmenuje druhy organizací (akciová společnost, společnost s ručením omezeným, státní podnik ...), vysvětlí rozdíly - orientuje se v možnostech podnikání a nutných předpokladech pro drobné – soukromé podnikání	druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a při sezónních údržbách domu a pozemků	údržba domu
- vyjmenuje sezónní práce na zahradě, určí jejich dobu a postupy,	sezónní práce
- dokáže provádět jednoduché práce	údržba domu
- rozezná nástroje a nářadí (elektrické, ruční) dle druhu použití bezpečnostní pravidla při práci s nářadím	bezpečnost a ekonomika provozu

Pracovní činnosti 9. ročník	
- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví, orientuje se v úrokových sazbách, dokáže si vypočítat náklady na půjčku	finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk
- sestaví podrobný domácí rozpočet s výhledem na jeden rok	finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk

5.21 Volitelný předmět

5.21.1 Seminář z Matematiky

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
								Volitelný	

Název předmětu	Seminář z Matematiky
Oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	Cílem vyučovacího předmětu je rozšiřování a prohlubování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru <i>Matematika a její aplikace</i>. Podporuje především žáky matematicky nadané a talentované a motivuje je k dalšímu studiu matematiky (matematických oborů) na střední (vysoké) škole. U ostatních žáků je cílem prohloubit poznatky získané v předmětu <i>Matematika</i>. Seminář z matematiky rozvíjí schopnosti a prohlubuje dovednosti žáků (kombinatorické a logické myšlení, kritické usuzování, srozumitelnou a věcnou argumentaci apod.) zejména řešením problémových a aplikovaných matematických úloh (problémů) z praxe. Používá modelování situací z běžného života, zdůrazňuje možnosti praktického využití získaných řešení, vede žáky k hlubšímu poznávání možností matematiky i k praktickému ověřování skutečnosti, že k vyřešení problémů lze dospět různými způsoby.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu <i>Seminář z matematiky</i> odpovídá obsahu předmětu <i>Matematika v osmém a devátém ročníku</i>. Seminář z matematiky je realizován v 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci. <i>Seminář z matematiky</i> je realizován jako volitelný předmět pouze při dostatečném zájmu žáků.

Seminář z matematiky 9. ročník	
ŠVP Výstupy	Učivo
- provede početní operace sčítání a odčítání mnohočlenů; násobení a dělení mnohočlenů - aplikuje na příkladech vzorce: druhá mocnina součtu a rozdílu, rozdíl druhých mocnin; použije tyto vzorce ke zjednodušení výrazů - upraví výraz vytýkáním před závorku - rozloží daný výraz pomocí vzorců či vytýkáním na součin	Výrazy sčítání a odčítání mnohočlenů násobení a dělení mnohočlenů vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 úprava mnohočlenů pomocí vzorců vytýkání, vytýkání čísla -1 -rozklad výrazů na součin pomocí vzorců a vytýkání Lomené algebraické výrazy lomený výraz podmínky lomeného výrazu rozšiřování a krácení lomených výrazů sčítání a odčítání lomených výrazů násobení a dělení lomených výrazů
- vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav rovnice se zlomky a závorkami, s neznámou ve jmenovateli - provede zkoušku řešení - matematicky správně a účelně zapíše postup řešení - vyřeší slovní úlohy z praxe (provede rozbor slovní úlohy, vyřeší úlohu, provede zkoušku správnosti svého řešení) - vyřeší vhodnou metodou soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	rovnice rovnice se závorkami rovnice se zlomky rovnice s neznámou ve jmenovateli slovní úlohy (s procenty, „na pohyb“, „na společnou práci“, „na směsi“) řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými
- rozezná funkční vztah od jiných vztahů - vysvětlí pojem lineární funkce - vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem - sestojí graf lineární funkce s důrazem na přesnost rýsování - použije funkci při řešení úloh z praxe -	Závislosti, vztahy a práce s daty, funkce definice funkce lineární funkce a její vlastnosti graf lineární funkce praktické příklady na lineární funkci Geometrie v rovině a prostoru

- vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků; matematicky je vyjádří - rozpozná podobné rovinné útvary, správně podobnost zapíše pomocí matematické symboliky - určí poměr podobnosti - na základě poměru podobnosti určí velikosti dalších útvarů - použije poměru podobnosti při práci s plány a mapami při praktických cvičeních v terénu - sestrojí podobný útvar danému	Podobnost a její užití v praxi podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení poměr podobnosti věty o podobnosti podobnost v praxi
- uvede základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule, načrtne tato tělesa - vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule s užitím vzorce - řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe vztahující se k výpočtu povrchu a objemu jehlanu, kužele a koule (využívá kalkulátor, potřebné informace pro práci vyhledá v tabulkách, literatuře)	prostorové útvary objem, povrch jehlan, rotační kužel, koule
- pozná rovinné útvary, jmenuje jejich vlastnosti - řeší slovní úlohy za využití geometrických znalostí – vlastností útvarů, obvodů a obsahů - sestrojí geometrický útvar a zapíše konstrukci pomocí matematické symboliky - řeší slovní úlohy vyjádřením rovnice či soustavou rovnic - řeší slovní úlohy, zapíše matematickým aparátem znění, výpočet, zkoušku - vysvětlí základní pojmy a poučky učiva probíraného v předchozích ročnících	Opakování a prohlubování učiva k přijímacím zkouškám rovinné útvary, tělesa geometrické úlohy řešené výpočty konstrukční úlohy slovní úlohy řešené rovnicemi slovní úlohy logického charakteru testy základních znalostí a dovedností

5.21.2 Konverzace v AJ

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
								Volitelný	

Název předmětu	Konverzace v AJ
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Obsah předmětu je určen k doplnění učiva vyučovacího předmětu Anglický jazyk. Cílem výuky je kromě prohlubování a fixace vědomostí i podpora kreativity žáků. Rovněž je kladen důraz na zlepšování schopnosti formulovat myšlenky v cizím jazyce nejen ústní formou, ale i písemnou. Při výuce se kromě klasických metod využívá i metod, jejichž podstatou je rozvoj dovedností žáků, jejich znalostí a vědomostí.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Konverzace v AJ je nabízena jako povinně volitelný předmět. Výuce je věnována jedna hodina týdně. Vyučuje se v 9. ročníku. Vedle tradičních metod jsou využívány i metody práce ve dvojicích a ve skupinách. Výuka bude probíhat v kmenové učebně i v učebnách s audiovizuální technikou.

Konverzace v AJ 9. ročník	
ŠVP výstupy	Učivo
- ptá se a hovoří o tom, co se právě stalo, o předchozích zážitcích a zkušenostech, o tom, co se stalo dříve a nyní - dokáže vyjádřit předpověď, slib či rozhodnutí o věcech budoucích - vyjádří své ambice, preference, objedná si v restauraci - mluví o situacích které nastanou když.., které by nastaly kdyby.. - rozumí a používá příkazy, zákazy; požádá o radu, poskytne radu, požádá o svolení	sport, travelling, books, technology, furniture, personality adjectives, food and drink, illnesses, buildings present perfect will for future would, wouldn't conditionals modal verbs must, mustn't, may, have to

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Právní vymezení

Problematické hodnocení škol se věnuje školský zákon a Vyhláška č. 15/2005, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy a dále Vyhláška č. 17/2005 o podrobnějších podmínkách organizace České školní inspekce a výkonu inspekční činnosti.

Pravidla hodnocení žáků vycházejí z ustanovení zákona č. 561 / 2004 Sb. (školského zákona) a to zejména v § 30 (Školní řád, vnitřní řád a stipendijní řád), v § 44 (Cíle základního vzdělávání) a v § 51 (Hodnocení výsledků vzdělávání žáků).

Dále jsou tato ustanovení zákona rozvedena v ustanovení vyhlášky č. 48 / 2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, a to zejména v § 14–23.

6.2 Obecná ustanovení

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Jde o složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k zodpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení.

1) Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.

2) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení za I. pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

3) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen klasifikace), slovně nebo kombinací obou způsobů. Slovním nebo kombinovaným hodnocením budou hodnoceni žáci na základě žádosti jejich zákonných zástupců a dle pravidel stanovených v individuálním vzdělávacím plánu. Dle školního řádu je toto hodnocení možné.

4) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání se slovní hodnocení vždy převádí do klasifikace.

5) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn.

6) Žák opakuje ročník, pokud na konci II. pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen a ještě na daném stupni ročník neopakoval.

7) Do vyššího ročníku postoupí i žák, který již v rámci daného stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka. Tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku povolit pouze z vážných zdravotních důvodů.

8) Nelze-li žáka hodnotit na konci I. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení za I. pololetí bylo provedeno nejpozději do 2 měsíců po skončení I. pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za I. pololetí nehodnotí.

9) Nelze-li žáka hodnotit na konci II. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení za II. pololetí bylo provedeno do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

10) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci I. nebo II. pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. V případě, že vyučujícím je ředitel školy, žádá zákonný zástupce o přezkoušení krajský úřad.

6.3 Způsoby hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné,
- srozumitelné,
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii,
- věcné,
- všestranné.

Pro žáka je hodnocení informací, do jaké míry si osvojil požadované očekávané výstupy, vědomosti, dovednosti, návyky. Hodnocení zahrnuje píli žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Zároveň je motivačním prvkem pro zvyšování aktivity. U žáků opouštějících školu jsou výsledky hodnocení činitelem, který ovlivňuje jejich uplatnění v dalším osobním životě. Hodnocení nesmí být ovlivněno osobní sympatií nebo antipatií učitele k žákovi nebo jeho rodičům. Hodnocení by mělo být především promyšleným pedagogickým procesem, který pomáhá jednotlivým žákům v jejich učení.

Hodnocení probíhá v mnoha různých situacích a je tedy přirozené, že učitelé využívají všech forem hodnocení a jejich kombinací. Většina učitelů dobře vnímá rozdíl mezi hodnocením výkonu, či výsledku a hodnocením osoby. V expresivní oblasti vzdělávání, s jistým zjednodušením se někdy říká ve výchovách, existují některé odlišnosti. Zde často hodnotíme slovně: komentujeme, posuzujeme, diskutujeme, popisujeme, porovnáváme, korigujeme, vysvětlujeme.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné; je pedagogicky zdůvodnitelné, odborně správné a doložitelné. Vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných ve školním vzdělávacím programu.

6.4 Hodnocení chování žáků

1) Kritéria hodnocení chování jsou dána obecně platnými společenskými normami, jednotlivými ustanoveními řádu školy, případně podrobnějšími pravidly, která jsou v souladu s ustanoveními řádu školy stanovena pro jednotlivé okruhy činností ředitelem školy (například v řádu školní jídelny, počítačové pracovny, sokolovny apod.).

2) Žáci jsou hodnoceni vždy s ohledem na jejich věkové zvláštnosti, rozumovou vyspělost, tj. možnost pochopení daných pravidel a schopnost rozpoznání následků jejich jednání a dále s ohledem na celkové okolnosti, při nichž k porušení pravidel došlo.

3) Podklady pro hodnocení chování shromažďuje třídní učitel na základě vlastních pozorování a informací od dalších pedagogických pracovníků (písemných nebo ústních). Je prvním, kdo monitoruje změny v hodnocení dítěte a hledá příčinu.

4) Průběžné hodnocení chování je prováděno slovně, a to vždy na konci 1. a 3. čtvrtletí do žákovské knížky nebo kdykoli při zjištění porušování řádu školy ze strany žáka, při změně chování žáka, při rozbořech chování žáků určité třídy třídním učitelem apod.

5) Třídní učitel dbá na to, aby zákonný zástupce byl objektivně, pravidelně a včas informován o chování žáka, a to zejména v případech náhlých změn a v období mezi případným udělením výchovného opatření a závěrečnou klasifikací.

6) V rámci průběžného hodnocení jsou udělována tzv. výchovná opatření k posílení kázně nebo pochvaly a jiná ocenění. Udělení je vždy zaznamenáno do katalogového listu žáka a prokazatelným způsobem sděleno zákonným zástupcům.

7) Výchovná opatření k posílení kázně jsou pochvaly, jiná ocenění a kázeňské výchovné opatření, která mají 3 stupně. Jsou udělovány podle závažnosti přestupků a míry jejich opakování:

8) Výchovná opatření stejného stupně mohou být udělena během pololetí pouze jedenkrát.

Výchovná opatření: tresty a pochvaly:

Výchovná opatření – tresty:

a) napomenutí třídního učitele v kompetenci TU

b) důtka třídního učitele v kompetenci TU, po udělení oznámí TU tuto skutečnost řediteli školy

c) důtka ředitele školy v kompetenci ŘŠ

Napomenutí třídního učitele je udělováno za méně závažná porušování daných pravidel, a to buď za jednorázové porušení nebo za opakované případy. Jde například o tyto přestupky:

- pozdní příchody
- nepřezouvání
- nepořádkost, nepřipravenost na vyučování (vybavení, žákovská knížka...)
- méně časté rušení výuky, které žák na základě upozornění učitele je schopen korigovat
- nedodržování pravidel slušného chování (běžných společenských norem jako je slušné vyjadřování, pomoc druhému ...)

O přestupcích byl proveden informativní zápis pro rodiče do žákovské knížky nebo notýsku. O udělení napomenutí třídního učitele rozhoduje třídní učitel a zákonný zástupce informuje zápisem do žákovské knížky nebo notýsku. Informuje pedagogickou radu a provede zápis do katalogového listu žáka

Důtka třídního učitele je udělována jednak v případě, kdy po udělení napomenutí třídního učitele nedošlo ke zlepšení chování a jednak při závažnějším porušení pravidel, jako je například:

- časté rušení výuky, které žák není schopen ani po napomenutí učitelem účinně korigovat

- fyzické napadení spolužáka, které ale nemá za následek újmu na fyzickém nebo psychickém zdraví
- velmi hrubé a vulgární vyjadřování ke spolužákům
- zlomyslné chování, zesměšňování, poškozování věcí, pomlouvání vůči spolužákům
- nedovolené opuštění školy
- nošení nebezpečných předmětů do školy

O udělení rozhoduje třídní učitel a informuje zákonného zástupce zápisem do žákovské knížky nebo notýsku. Zákonný zástupce je též informován tiskopisem, který podepsaný odevzdává zpět třídnímu učiteli, ten jej zakládá do dokumentace žáka, zapíše do katalogového listu. Třídní učitel o udělení důtky informuje pedagogickou radu.

Důtka ředitele školy je udělována jednak v případě, kdy ani po udělení důtky třídního učitele se chování žáka nezlepšilo a jednak v případech obzvláště hrubého porušení pravidel, jako je například:

- krádež, vandalství
- ublížení na zdraví
- nošení, propagace, užívání nebo distribuce návykových látek
- slovní či fyzický útok vůči učiteli nebo jakémukoli pracovníkovi školy
- šikanování nebo hrubé násilí vůči spolužákovi
- neomluvená absence

Návrh na udělení důtky ředitele školy předkládá třídní učitel. O udělení ředitelské důtky rozhoduje ředitel školy. Udělení ředitelské důtky sdělí ředitel školy žákovi ve třídě. O udělení důtky informuje ředitel školy zákonného zástupce rodiče ústně nebo doporučeným dopisem. Třídní učitel zapíše udělení důtky ředitele školy do katalogového listu žáka.

Pochvala:

Pochvala třídního učitele – ocenění plnění povinností, pomoc spolužákům, třídní služby, aktivity se spojené se třídou a menší i celoškolními akcemi. Pochvala za mimořádné úspěchy, skutky (i mimo vyučování) se uděluje zápisem na vysvědčení. Třídní učitel informuje pedagogickou radu, o této pochvalě rozhoduje ředitel školy. Třídní učitel provede zápis o pochvalě do katalogového listu žáka.

Pochvala ředitele školy – ocenění plnění povinností, pomoc spolužákům, aktivity spojené se školou, s většími celoškolními akcemi, soutěžení a školní reprezentací. Třídní učitel navrhuje pedagogické radě. O této pochvalě rozhoduje ředitel školy, pochvala je zapsána do žákovské knížky nebo notýsku nebo může být oceněna i jiným způsobem. Tuto pochvalu zapíše třídní učitel do katalogového listu žáka.

Zákonný zástupce žáka má v případě svého zájmu právo žádat vysvětlení pro udělení jakéhokoli výchovného opatření osobně s třídním učitelem nebo ředitelem školy.

9) Pokud žák často porušuje pravidla školního řádu a není schopen své chování zlepšit ani po udělení některého z výše uvedených výchovných opatření nebo pokud je hodnocení jeho chování trvale spíše negativní, svolá ředitel školy k projednání hodnocení chování žáka společnou schůzku zástupců školy (člen vedení, třídní učitel, výchovný poradce, speciální pedagog) a zákonných zástupců žáka. Z tohoto jednání je pořízen zápis. Cílem jednání je dosáhnout účinné spolupráce rodiny a školy při nápravě chování žáka.

10) Na konci 1. a 2. pololetí je žák hodnocen z chování klasifikačním stupněm. Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel (po projednání s ostatními učiteli, kteří ve třídě působí) a rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel uvedených v bodu 1) během celého pololetí.

Charakteristika jednotlivých stupňů:

a. Chování velmi dobré (stupeň 1):

- nedochází k častějšímu nebo závažnějšímu porušování pravidel
- žák dokáže aplikovat pravidla chování do praktického života ve škole
- v případě porušování pravidel je žák schopen rychle a účinně na základě upozornění své jednání změnit
- po udělení výchovného opatření dojde k výraznému zlepšení chování

b. Chování uspokojivé (stupeň 2):

- dopouští se opakovaných drobnějších přestupků, po udělení důtky třídního učitele nebo ředitele školy nenastalo zlepšení
- dopustil se závažného porušení pravidel

c. Chování neuspokojivé (stupeň 3):

- žák se opakovaně dopouští hrubého porušování pravidel, nezlepšuje své chování ani po udělení důtky ředitele školy
- dopustil se mimořádně závažného porušení pravidel, s vysokou mírou nebezpečnosti pro školu, třídu nebo zdraví žáků

Postihování žáka za chování mimo školu je nepřipustné. Přesto je potřebné o nevhodném chování žáka informovat zákonné zástupce a celý problém řešit.

6.5 Zásady a pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se vztahuje především k dosahování očekávaných výstupů jednotlivých vyučovaných předmětů, tím naplňujeme znalostní rovinu. Rovina kognitivního procesu se zabývá hodnocením toho, zda a jakým způsobem jsou rozvíjeny jednotlivé klíčové kompetence a jakého stupně osvojení klíčových kompetencí žák dosáhl, a to především ve vztahu sám k sobě.

O použití slovního hodnocení nebo kombinaci slovního hodnocení a klasifikace rozhoduje ředitel.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

1) S pravidly hodnocení jsou žáci i jejich zákonní zástupci seznámeni při přijetí do školy (do 1. ročníku nebo při přestupu žáka z jiné školy). Žákům jsou vždy zopakovány na počátku školního roku. S pravidly a kritérii hodnocení v jednotlivých předmětech seznámí učitel žáky vždy na počátku školního roku.

- 2) Žák musí předem vědět, jaké dovednosti, schopnosti a znalosti od něj budou požadovány. Musí mít dostatek času k procvičení, pochopení a zažití.
- 3) Hodnocení se provádí klasifikačními stupni, ve čtvrtletí i během školního roku může být doplněno slovně, u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami může být po dohodě s jejich zákonnými zástupci použito slovní hodnocení na vysvědčení nebo i během celého školního roku.
- 4) Učitel přihlíží a zjišťuje důvody nevyrovnaných učebních výkonů žáka v určitém časovém období. V případech mimořádného zhoršení prospěchu třídní učitel informuje zákonné zástupce žáka.
- 5) Žák je se svým hodnocením seznamován bezodkladně, v co nejkratší možné době od hodnoceného výkonu. Hodnocení je zapsáno do žákovské knížky. Žák musí mít z každého vyučovacího předmětu alespoň čtyři známky za každé pololetí školního roku, z toho nejméně jednu z ústního zkoušení (ústní zkoušení se netýká výchov). Zkoušení je zásadně prováděno před třídním kolektivem. Výjimka (individuální zkoušení) je možná jen při doporučení tohoto způsobu zkoušení ve zprávě Školského poradenského zařízení.
- 6) Žák by měl být hodnocen co nejčastěji, a to se zaměřením na jeho pozitivní motivaci. Při celkovém hodnocení učitel vždy přihlíží i ke změnám ve výkonu, tj. k osobnímu pokroku žáka. Hodnocení známkou je vhodné co nejčastěji doplňovat hodnocením ústním.
- 7) Hodnocení vždy probíhá s ohledem na věková specifika žáků a na individuální možnosti žáků a s ohledem na jeho případná trvalá nebo momentální znevýhodnění a závažné indispozice.
- 8) Při hodnocení je vždy upřednostňováno srovnávání s osobním pokrokem žáka (formativní hodnocení), ve vztahu k jeho předpokladům, před srovnáváním se spolužáky. Učitel může používat při hodnocení přiměřeným způsobem i kritéria (kriteriální hodnocení) stanovená v daném předmětu.
- 9) Hodnocení není prostředkem k upevňování kázně a známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování (pokud toto chování není přímo kritériem v požadovaném výkonu – např. spolupráce ve skupině, komunikace s ostatními apod.).
- 10) Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace vědomosti, dovednosti, postupy, praktické dovednosti, domácí přípravu, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka. Pokud jsou předmětem hodnocení požadované vědomosti, klasifikuje se jen probrané a procvičené učivo.
- 11) Podklady pro hodnocení získává učitel s ohledem na charakter daného předmětu z písemných, ústních nebo jiných projevů žáka. S konkrétními způsoby seznámí učitel na začátku školního roku žáky.
- 12) V případech, kdy to charakter předmětu umožňuje, získává vyučující podklady pro hodnocení vyvážené na základě ústních, písemných a dalších projevů žáka a přihlíží přitom k individuálním charakteristikám a případným zdravotním znevýhodněním žáka, aby znevýhodnění v písemném nebo ústním projevu mohlo být v celkovém hodnocení kompenzováno. Pokud žák opakovaně selhává v písemných zkouškách, je mu vždy v případě jeho zájmu poskytnuta možnost ústního přezkoušení a naopak.
- 13) Učitel vždy žákům včas předem oznámí, že se bude psát společná klasifikovaná písemná práce v rozsahu větším než polovina vyučovací hodiny, aby se žáci na tuto práci mohli připravit. V jednom dnu nesmí docházet ke kumulaci více takových písemných prací.

14) V případě nepřítomnosti žáka ve vyučování není žák hodnocen z učiva, které zameškal, nejméně po dobu 1 týdne. Prodloužení této lhůty při absencích delších než 1 týden zváží vždy učitel příslušného předmětu a domluví s žákem termíny případných mimořádných doplňujících zkoušek nebo písemných prací. Při absencích delších než 1 měsíc třídní učitel vždy koordinuje postup vyučujících různých předmětů.

15) Učitel žáka seznámí s hodnocením písemné práce v co nejkratším termínu po napsání, ale nejpozději do 2 týdnů (nebrání-li tomu absence učitele nebo žáka). S žáky je vždy proveden rozbor práce, oprava chyb, jsou seznámeni se správným řešením, systémem bodového hodnocení a dalšími kritérii a je jim vždy umožněno do opravené práce nahlédnout.

16) Pokud učitel v písemné práci zadává varianty (A,B,...), dbá na stejnou náročnost jednotlivých variant.

17) Písemné práce žáků za školní rok jsou ukládány u učitele nejméně do konce září následujícího školního roku.

18) Žák dostane příležitost ke zlepšení hodnocení a nápravě svých nedostatků v daném tematickém okruhu učiva, a to v časové lhůtě stanovené učitelem. Při stanovení této lhůty učitel vždy přihlédne k individuálním možnostem žáka zvládnout dané učivo.

19) Učitelé v rámci předmětových komisí konzultují své hodnotící postupy a kritéria tak, aby v jednotlivých třídách bylo ve stejných předmětech nebo předmětech podobného charakteru dosahováno přibližně stejného hodnocení.

20) Zákonný zástupce žáka je v žákovské knížce nejméně dvakrát během pololetí (v každém čtvrtletí alespoň jednou) informován o hodnocení žáka, a to buď klasifikačním stupněm, nebo slovním vyjádřením. Učitel informuje zákonného zástupce tak, aby záznamy v co nejkratší lhůtě zobrazily případné výrazné zhoršení hodnocení a aby zákonný zástupce žáka mohl ze záznamů usuzovat na závěrečné hodnocení žáka na vysvědčení.

21) Zákonný zástupce má možnost se s hodnocením dítěte seznámit prostřednictvím konzultačních dnů (v oznámených termínech) nebo individuálně po dohodě s učitelem (konzultační hodiny každého učitele).

22) V každém předmětu je žák hodnocen samostatně, bez ohledu na výsledky v ostatních předmětech.

23) Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 24 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, připraví učitelé podklady pro jednání pedagogické rady. Jedná se o hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků ke konci každého čtvrtletí školního roku – zpravidla v měsících – listopad, leden, duben, červen.

24) Zákonní zástupci žáků, kteří mají ohrožený prospěch, jsou informováni o této situaci minimálně jeden měsíc před vydáním vysvědčení.

25) Učitel hodnotí a do klasifikace promítá práci s chybou, jako s významným prvkem procesu učení, a to podle hledisek

- Žák chybu samostatně najde a opraví.
- Žák najde chybu po upozornění a samostatně ji opraví.
- Žák chybu nenajde, po poukázání ji samostatně opraví.
- Žák chybu nenajde a opraví ji jen s dopomocí.

Kromě zvládnutí daného učiva je při hodnocení výsledků vzdělávání žáků (podle charakteru předmětu) kladen důraz především na:

- a) Aplikování získaných poznatků na řešení konkrétních problémů a úloh; ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů;
- b) Uplatňování teoretických vědomostí v praxi
- c) Samostatnost myšlení, tvořivost, iniciativu, originalitu řešení
- d) Pochopení souvislostí mezi jevy a poznatky, případně jejich samostatné odvozování
- e) Efektivní spolupráci ve skupině
- f) Samostatnost řešení úkolů; kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
- g) Používání získaných vědomostí při formulaci vlastních názorů a obhajování (argumentaci) těchto názorů
- h) Efektivnost komunikace; aktivita v přístupu k činnostem
- i) Samostatné vyhledávání a zpracování informací; schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, hodnocení společenských a přírodovědných jevů a zákonitostí
- j) Snahu, aktivitu, přesnost, výstižnost a odborná a jazyková správnost ústního i písemného projevu; pečlivost při práci
- k) Samostatnou domácí přípravu na vyučování
- l) Dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci
- m) Kritické myšlení, kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- n) Vlastní zhodnocení názorů druhých
- o) Zvládnutí terminologie daného předmětu

Hodnotící stupnice – orientační hodnoty

100–90 %	Prakticky bezchybný stav	Vynikající, příkladný, výborný	1
89–75 %	Převládající pozitivní zjištění, dílčí chyby	Velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný	2
74–50 %	Pozitivní a negativní zjištění je v rovnováze	Průměrný, dobrý	3
49–30 %	Převaha negativních zjištění, výrazné chyby	Podprůměrný, citelně slabá místa, dostatečný	4
Pod 30 %	Základní nedostatky	Nevyhovující stav, nedostatečný	5

6.5.1 Stupně hodnocení a jejich charakteristika ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika.

Hodnotí se:

- 1) kvalita výsledků vzdělávání,
- 2) píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon,
- 3) ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů,
- 4) kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- 5) uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí a jiných činnostech
- 6) schopnost nalézat, třídit a interpretovat informace, včetně dovednosti využívání ICT
- 7) kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost, originalita
- 8) přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- 9) osvojení účinných metod samostatného studia,
- 10) osvojení dovednosti účinně spolupracovat.

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje vlastní práci. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost, originalita a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Je schopen samostatně studovat vhodné texty – dokáže se učit.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, někdy originalita. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. Při práci s informacemi má drobné problémy, zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele. Při práci s informacemi má častější problémy, jak při jejich zisku a třídění, ale zvláště v jejich zpracování a uplatnění. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu nebo pomoc.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci, vyžaduje výraznou pomoc učitele. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Při práci s informacemi má zásadní problémy, často je nedovede zpracovat. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Nedovede pracovat s informacemi, a to i při jejich vyhledávání. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu.

6.5.2 Stupně hodnocení a jejich charakteristika ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření:

Převahu praktického zaměření mají vyučovací předměty ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, Člověk a společnost)

Při klasifikaci vyučovacích předmětů z těchto vzdělávacích oblastí se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,

- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V

obsluhu a údržbu laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

6.5.3 Stupně hodnocení a jejich charakteristika ve vyučovacích předmětech s převahou výchovné zaměření

Převahu výchovného zaměření mají výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova, rodinná výchova, občanská výchova aj.

Žák s částečným uvolněním nebo úlevou doporučenou odborným lékařem se klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci se hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti d) kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost, péče o vlastní zdraví

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Žák může být z výuky daného předmětu „uvolněn“:

Ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; zároveň určí náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování tohoto předmětu. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře. Na první nebo poslední vyučovací hodinu může být žák uvolněn se souhlasem zákonného zástupce bez náhrady. Důvody pro uvolnění se uvedou v katalogovém listu žáka.

6.6 Sebehodnocení žáků

Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitu hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce. Všechny projevy autoevaluace jsou směřovány ne k hodnocení osobnosti žáka, ale jeho výkonu a pokroku.

Žák by měl být veden k tomu, aby byl schopen posoudit úroveň následujících kompetencí (vč. kompetencí sociálních):

- schopnost přímé aplikace získaných kompetencí v praxi;
- schopnost orientace v daném problému s využitím získaných vědomostí, dovedností, znalostí;
- schopnost prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu,
- schopnost samostatné prezentace svých znalostí formou otevřených mluvních cvičení, psaných textů ve formě úvah, zamyšlení se,
- schopnost výběru – pochopení významu jednotlivých částí rozsáhlejších testovacích souborů, selekce nepodstatných částí a schopnost řešení dominantních částí úloh,
- schopnost změny své sociální role v kolektivu vrstevníků,
- schopnost využívání mezipředmětových vazeb,
- schopnost aplikovat etické principy v praxi,
- schopnost pochopení rovnováhy práv a povinností,
- pochopení své role v kolektivu.

Využívá se hlavně vlastní zhodnocení práce v hodině, na projektech, vlastní závěrečné vysvědčení, slovní zhodnocení okamžitého výkonu, vlastní klasifikace svého výkonu, hodnocení podílu na práci ve skupině, kooperace ve skupině.

K autoevaluaci pokroku ve výsledcích výchovy a vzdělávání žáků je využíváno též žákovské portfolio. V první fázi se v něm soustřeďuje veškerý materiál pro hodnocení, na konci každého školního roku žák s dopomocí učitele třídí uložené práce a vytváří portfolio výstupní. Ve spolupráci s učitelem se snaží o posouzení svého pokroku. Portfolio je využíváno pro informovanost rodičů o práci žáka, průběžně na třídních schůzkách a konzultačních hodinách je k nahlédnutí, k diskusi žáka a rodiče nad portfoliem.

Učitel podporuje sebehodnocení žáků, umožní žákovi sebehodnotit vlastní práci. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení ve všech předmětech všech ročníků. Slovní hodnocení a sebehodnocení se využívá při hodnocení nabývání dovedností cílových kompetencí a dovedností průřezových témat. V ostatních případech je možné využívat jiného typu hodnocení znalostí a rozvíjených dovedností žáka. Sebehodnocení je pro žáka zpětnou vazbou, jak splnil očekávané výstupy, jaký pokrok dosáhl vzhledem ke svým individuálním schopnostem a vynaloženému úsilí.

Hodnocení je prováděno systematicky celý školní rok. Pro záznam hodnocení slouží žákovské knížky a dále jsou připravovány různé evaluační listy doplňující předmětová (projektová) portfolio, do kterých je možné zaznamenávat jak hodnotící a sebehodnotící ocenění žákových dovedností a schopností, tak klasifikované nebo jinak hodnocené výkony žáka.

6.6.1 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- 1) Učitel vytváří dovednost žáka hodnotit sám sebe. Podporuje sebehodnocení a vzájemné hodnocení jako přirozenou součást procesu hodnocení
- 2) Učitel vede žáka k dovednosti hodnotit sám sebe ve smyslu jeho zdravého sociálního a psychického rozvoje
- 3) Učitel navyká žáka na situace, kdy bude hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno
- 4) Sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací

6.7 Formy a metody ověřování vědomostí a dovedností a získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci, kritéria

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka – vedením záznamů
- soustavným sledováním výkonu žáků a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami (didaktické testy, diktáty, vstupní prověrky, ústní a písemná procvičování, práce s chybou /návyk zpětné kontroly vlastní práce, vzájemná kontrola, označení typu chyby, vysvětlení, náprava/, experiment
- laboratorní práce – dodržování bezpečnosti práce, bezpečná manipulace s pomůckami a chemikáliemi, dodržování postupu práce podle zadání úlohy či pokynů učitele, manuální zručnost při plnění úkolů, splnění zadaných úkolů (organizace práce), formulace výsledků pozorování či pokusu, vyvozování závěrů, popř. schopnost zevšeobecnění závěrů, tvorba písemného záznamu – stylistická i grafická úroveň práce, schopnost týmové spolupráce, určení a plnění své role při práci ve skupině
- analýzou výsledků činnosti žáka (kvízy, koncepty slohových prací, zpracování poznámek, práce s textem a odbornými příručkami, tabulkami, dokumenty a informačními technologiemi, práce s přírodninami a fyzikálními tělesy, mapou, slepou mapou, hodnocení práce ve dvojicích, skupinách, referáty, vystupování na exkurzi, zapojení v diskusi (diskusní kruh), projektové vyučování, vystoupení žáka, schopnost demonstrace, zapojení do soutěží, práce a aktivity pro školu, individuální nadstavbová činnost, vlastní literární, výtvarná a hudební tvorba)
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotních služeb
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
- skupinová práce – podíl na práci skupiny, vlastní tvůrčí přínos, organizace práce ve skupině, prezentace výstupu, schopnost akceptovat názory ostatních a obhájit svá stanoviska
- referáty – práce s informačními zdroji, obsahová stránka, ústní prezentace, vlastní myšlenky, motivace pro využití

- exkurze – aktivní účast na přípravě exkurze, zájem o téma exkurze, ústní moderování – příprava, prezentace, získané dovednosti a vědomosti, zpracované materiály, článek
- slohová práce – stylistická úroveň, originalita, grafická úroveň, pravopis, struktura práce, dodržení osnovy,
- kratší samostatné práce (teoretické, praktické) - teoretické, úroveň vědomostí, informační zdroje, aplikace teoretických vědomostí při řešení konkrétního problému, úroveň vyjádření, věcná správnost, praktické, využití teoretických znalostí, originalita řešení – různé varianty, preciznost, estetičnost a funkčnost, praktické využití výrobku
- Práce s dokumenty, přírodninami, fyzikálními tělesy (experiment) – dovednost orientace a vyhledávání údajů v nákresech, tabulkách, grafech a přehledech, v odborných textech, atlasech přírodnin, vyhledávání údajů pro řešení úkolů v pracovních sešitech, schopnost zkoumat dané přírodniny či děje a jevy, porovnávat jejich důležité znaky, analyzovat a syntetizovat výsledky svého pozorování, dovednost poznávat, určovat dané přírodniny, zařazovat je do systému, schopnost zkoumat fyzikální tělesa, látky, děje a jevy, mechanismy a chápat principy jejich funkce, dovednost demonstrace fyzikálních pokusů, dovednost práce se slepými mapami (prostorová orientace)
- čtenářské kompetence – úroveň hlasitého čtení, porozumění textu, orientace v textu, schopnost reprodukovat text, aplikace získaných informací v běžném životě
- cvičení v přírodě – splnění úkolu dovednostního i vědomostního charakteru (aplikace dovedností), správnost vyřešení úkolu,
- dodržování postupů podle zadaných pokynů, správná organizace práce, schopnost plnit praktické úkoly, manipulace s pomůckami,
- dodržování pravidel bezpečnosti, schopnost týmové práce, zastávání své role ve skupině, případná tvorba písemného záznamu, formulace výsledků
- Individuální a nadstavbová činnost – vlastní iniciativa a zájem o práci v hodině, plnění dobrovolných úkolů, příprava na soutěže (řešení teoretických i praktických úkolů), dosažené výsledky v soutěži

6.8 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami blíže specifikuje vyhláška MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

1) U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami volí učitel především takové formy a druhy ověřování dosažených vědomostí a dovedností, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá zdravotní postižení a zdravotní nebo sociální znevýhodnění negativní vliv.

2) Pokud jde o vývojové poruchy učení, nebude žák pokud možno vystavován úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony.

3) Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází učitel především z doporučení posudku pedagogicko-psychologické poradny a z individuálního vzdělávacího plánu žáka. Žák je hodnocen

co nejčastěji, v závěrečném hodnocení pak učitel vždy přihlédně k charakteru znevýhodnění nebo postižení. Znamku konzultuje s vyučujícím, který provádí individuální nápravy.

4) U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami může ředitel školy - po projednání se zákonnými zástupci žáka – rozhodnout o slovním hodnocení žáka, a to zpravidla ve vybraných předmětech učebního plánu (výjimečně ve všech). Slovní hodnocení bude aplikováno v těch předmětech, které se nejvýrazněji vztahují ke zjištěnému zdravotnímu postižení nebo znevýhodnění. V případě žáka s vývojovou poruchou chování může být slovně hodnoceno chování.

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu žáka.

6.8.1 Hodnocení a vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení

Žáci s vývojovými poruchami učení navštěvují po souhlasu rodičů pedagogicko-psychologickou poradnu. Na základě vyšetření a doporučení dětských psychologů a speciálních pedagogů jsou tyto děti zařazovány do reedukační péče. Na reedukaci individuálně pracují jednou týdně s dětmi vyškolené asistentky kurzu náprav SPU a zkušené učitelky českého jazyka ve spolupráci s vyučujícími daného předmětu. Při běžné výuce žáků se specifickými poruchami učení respektujeme jejich pracovní tempo, učivo často opakujeme, dochází k částečné redukci učiva (kde je to nutné), zajistíme pravidelnou relaxaci a režim dne, preferujeme kladnou zpětnou vazbu, používáme metodu pochvaly a kladné motivace, poskytujeme ocenění před třídou, jednotný postup všech vyučujících. Všem těmto dětem, zejména žákům integrovaným, je věnována náležitá péče.

Ředitelství školy uzavírá s rodiči žáků nebo jejich zákonnými zástupci dohodu o vzájemné spolupráci – pro integrované žáky jsou vypracovávány individuální vzdělávací plány, jejichž podpisem se rodiče i vyučující dohodnou na společném postupu při celoroční práci s dítětem. Konkrétní způsoby nápravy, speciální pomůcky, podíl rodičů a školy na nápravě jsou stanoveny individuálně dle možností žáka, rodiny i školy.

6.8.2 Hodnocení a vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní. Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení pedagogicko-psychologické poradny se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci. Učitelé musí s žáky stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s těmito žáky. Zavést systém pochval a trestů. Do vyučování musí učitelé zařazovat metody napomáhající těmto žákům udržovat pozornost (relaxace, střídání činností, vhodný způsob řízení hodiny).

6.8.3 Hodnocení a vzdělávání žáků s mentálním postižením

Jedná se o žáky s lehkým mentálním postižením, kteří jsou integrováni do běžné výuky. Individuální plán je zpracován na základě doporučení PPP podle osnov Praktické školy. Tyto žáky je možné vzdělávat v určitém předmětu v jiném postupném ročníku. Těmto žákům škola zajistí vhodné učebnice a materiály, odpovídající metody a formy práce, režim dne, relaxaci.

6.8.4 Hodnocení a vzdělávání žáků se zrakovým a sluchovým postižením

Vzdělávání žáků zrakově postižených bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Rozvrh hodin a týdenní časové dotace budou zpracovány na každý školní rok tak, aby byl naplněn učební plán daného ročníku ve spolupráci se SPC. Podle stupně postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

6.8.5 Hodnocení a vzdělávání žáků s tělesným postižením

Vzdělávání žáků tělesně postižených bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra budou realizovány změny v učebním plánu týkající se omezení v tělesné výchově, ve výtvarné výchově, pracovních činnostech, případně v ostatních předmětech. Přestože je škola bezbariérová, budeme v nutných případech požadovat přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Učitel musí žáky na přítomnost postiženého spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

6.8.6 Hodnocení a vzdělávání žáků s autismem

Jedná se o žáky s lehčími formami autismu (s autistickými rysy). Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu. Učitel musí s žáky stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s takto postiženými spolužáky. Na základě posouzení SPC o závažnosti postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

6.8.7 Hodnocení a vzdělávání s více vadami

Vzdělávání žáků s více vadami bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení příslušných speciálně pedagogických center nebo pedagogicko-psychologických poraden budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se těchto žáků. Na základě posouzení SPC nebo PPP o závažnosti postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

6.8.8 Hodnocení a vzdělávání žáků z odlišného kulturního a sociálně nepodnětného prostředí a žáků cizinců s jiným mateřským jazykem než českým

Tato problematika se týká žáků se sociálním znevýhodněním – rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáků v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu.

Děti z rodinného prostředí s nízkým sociálním a ekonomickým postavením se ve spádové oblasti naší školy vyskytují v minimální míře. Jejich integraci věnujeme patřičnou specifickou péči. Profesionálním přístupem postupně pomáháme těmto žákům začlenit se do majoritní skupiny žáků, pozvolně měníme jejich základní sociální a hygienické návyky a jejich hodnotovou orientaci. Hlavním problémem při vzdělávání žáků z kulturně odlišného prostředí je ve většině případů nedostatečná znalost jazyka. Největší pozornost je tedy třeba věnovat jeho osvojení.

Jestliže žák nezná základní pojmy v českém jazyce, je nutná individuální pomoc. Žákům nabízíme individuální setkávání s proškoleným pedagogem, kde mají možnost neustálého opakování, vysvětlování pojmů a procvičování učiva. Při běžné výuce těchto žáků je opět sestavován individuální vzdělávací plán, který je konzultován s rodiči.

6.9 Hodnocení mimořádně nadaných dětí, žáků a studentů

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků vychází způsob výuky z principů individualizace, která se realizuje změnou organizace výuky, metod a forem práce.

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Ředitel školy může na základě doporučení školského poradenského zařízení zajistit pro žáka výuku některých předmětů (vzdělávací oblast, v níž je žák mimořádně nadán) ve vyšších ročnících. Hodnocení těchto předmětů je součástí celkového hodnocení žáka na vysvědčení.

6.10 Hodnocení žáka na vysvědčení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni

- prospěl (a) s vyznamenáním,
- prospěl (a),
- neprospěl (a)
- nehodnocen (a)

1. Žák je hodnocen stupněm

- **prospěl (a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré;

- **prospěl (a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- **neprospěl (a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- **Nehodnocen (a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci 1. pololetí

2. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- - pracoval (a) úspěšně,
- - pracoval (a).

3. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku

Dosažená úroveň znalosti českého jazyka se považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu předmětu Český jazyk a literatura určeného školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

6.11 Slovní hodnocení

Slovní hodnocení dle § 15, odst. 2 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Slovní hodnocení využíváme při sumativním hodnocení konečného výkonu, ale i v průběžném hodnocení výkonu žáka.

Podmínkou pro využití pouze slovního hodnocení je vytvořený systém přenosu informací o individuálním pokroku žáka (průběžná zpětná vazba pro žáka, rodiče...).

Kvalitu zpětné vazby je třeba vyhodnotit po ukončení I. pololetí, v případě negativních postojů rodičů i dříve.

Slovní hodnocení stanovuje úroveň žáka ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP.

Hodnotí žáka vzhledem k jeho vzdělávacím a osobním předpokladům. Slovní hodnocení zahrnuje též dosaženou úroveň jednotlivých klíčových kompetencí a naznačuje další rozvoj žáka.

6.11.1 Kritéria slovního hodnocení

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií:

- O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.
- Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch

Ovládnutí učiva

1 – výborný	ovládá
2 – chvalitebný	v podstatě ovládá
3 – dobrý	ovládá s pomocí
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá

Myšlení

1 – výborný	uvažuje celkem samostatně
2 – chvalitebný	menší samostatnost v myšlení, myšlení vykazuje drobné nepřesnosti
3 – dobrý	větší nedostatky v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Vyjadřování

1 – výborný	poměrně výstižné a přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné, ústní i písemný projev s drobnými nedostatky
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně, ústní i písemný projev je slabý
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí

1 – výborný	užívá vědomostí a dovedností, ojediněle se projevují drobné nedostatky
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se drobných chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Aktivita, zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem, žák je schopen samostatné práce po předběžném návodu učitele
2 – chvalitebný	učí se svědomitě, pracuje s malou pomocí po předběžném návodu učitele
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů, pracuje pod občasným dohledem učitele
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty, vedení a dohled
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné, žák nepracuje ani pod dohledem učitele

Nehodnocení žáka

Nehodnocení žáka podle § 51, 52, 67 a 69 školského zákona:

- 1) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- 2) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.